The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 80-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

WEDNESDAY, FEBRUARY 6, 1957 Atību, u To

LATVIJA AMERIKA

11./548. n-rs. TREŠDIEN, 1957. G. 6 FEBRUĀRĪ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 80-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.40; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

PIRMĀ LATVIETE NO RĪGAS IERADUSIES KANADĀ

Pēc 5.000 jūdžu lidojuma no Maskavas Anna Kalniņa ierodas Montreālā

Kā ziņo laikraksts „The Windsor Daily Star", janvāra pēdējās dienās Gananakvē (Ont.) no Latvijas ieradusies 61 gadu vecā Anna Kalniņa no Rīgas, kurp izsaucis vīrs Kārlis. A. Kalniņa, kā apgalvo laikraksts, ir pirmā latviete, kas šķērsojusi dzelzs aizkaru, lai nokļūtu Kanadā.

Savu vīru, bijušo jūrnieku, viņa nav redzējusi kopš 1938. gada. Montreālas lidlaukā Annu Kalniņu sagaidījis dēls Kārlis, kurš atstājis Latviju 1943. g.

IZKĻUVUŠI NO KOMŪNISTU SPĪDZINĀTAVĀM

Ungārija atbrīvojusi sešus Rietumu studentus

MAIZE, ŪDENS, VIENIEKU KAMERAS UN PRITINĀŠANA SPILGTĀ GAISMĀ

Vīnē. Šī gada 2. februārī Austriju sasniedza 4 angļu, 1 amerikāņu un 1 norvēģu students, kas, apvainoti spiegošanā, vairākas nedēļas pavadīja Ungārijas cietumos. Amerikāņu studentu komūnisti apcietināja jau 12. janvārī. Pēdējais palīdzējis ungāriem nelegāli pārbēgt uz Austriju. Visi 4 atbrīvotie angļu studenti (to starpā kādreizējā Anglijas strādnieku valdības finanču ministra sēra Staforda Kripsa mazmeita) tika apcietināti 17. janvārī. Visu apcietinājuma laiku studenti, vecumā no 20—26 gadiem, pavadījuši vienvietīgā kamerās pie maizes un ūdens, tikuši bieži un ilgi pratināti, kamēr komūnisti spīdinājuši viņiem acīs spilgtu gaismu.

Arī angļi būvēs atomenerģijas zemūdenes

No Londonas ziņo, ka angļu admirilitāte nodomājusi tuvākā nākotnē būvēt atomenerģijas dzītu zemūdeni.

Līdzšinējie pētījumi devuši labus panākumus, turpmāk flotē lietos atomenerģijas dzinējsķēku.

KARALIS SAUDS ATTEICIES PIEŅEMT IEROČUS BEZ MAKSAS

Bagātākais arabu valdnieks pasūtinājis 60 kadillakus 1 milj. dolaru vērtībā

Saudi Arabijas karalis Sauds sarunās ar prezidentu Eizenhaueru deklarē, ka viņš nav ieinteresēts iepirkt ieročus un kara materiālus Padomju Savienībā.

Vašingtonā. Pagājušās nedēļas nogalē pēc 3 dienu ilgām sarunām ar Sav. Valstu prezidentu Eizenhaueru Saudi Arabijas karalis Sauds deklarēja, ka viņš nedomā par militārās palīdzības prasīšanu no padomju bloka valstīm, bet turpinās sadarboties ar amerikāņiem. Karalis Sauds lika saprast, ka militārās palīdzības jautājumā viņš neatzīst Ēģiptes un Sīrijas rīcību. Pēdējās, kā zināms, iepirka ieročus un kara materiālus padomju bloka valstīs.

Trīs dienu ilgo sarunu rezultātā, un tas vēl nenozīmē sarunu beigas, prezidents Eizenhauers un karalis Sauds paspējuši panākt vienošanos sekojošos jautājumos:

Sav. Valstīm nebūs jāzaudē līdzšinējās tiesības izmantot Darhanas aviācijas bazi Saudi Arabijā (kas atrodas tikai apmēram 1.000 jūdžu no Pad. Savienības Vidējo Austrumu robežas). Iepriekšējais aviācijas bazes līgums notecēja pag. gada jūnijā, un Sav. Valstu valdībai bija dibinātās iemesls šaubīties, vai tas tiks atjaunots. Cik zināms, jaunais līgums tiks parakstīts uz 5 gadiem.

Tiks palielināta Sav. Valstu militārā palīdzība Saudi Arabijai. Karalis Sauds saņēmis par savas armijas (pašreiz apmēram 15.000 vīru) dubultošanu un modernizēšanu. Lai to panāktu, nepieciešami Sav. Valstu ieroči un kara materiāli. Jo sevišķi karalis Sauds liekas ieinteresēts par auto, kāju strēlnieku-cīnātājiem un tankiem. Savai aviācijai Sauds grib ātrākās lidmašīnas; savai armijai lielākus tankus.

Lai gan Sav. Valstis Saudi Arabijai piedāvāja militāro palīdzību bez maksas, karalis Sauds no tās atteicās un ir nolēmis arī nākotnē par saņemtām lidmašīnām un tankiem samaksāt.

Iemesls šādai devībai nav meklējams Sauda kolosālajā bagātībā, bet ballēs, ka, saņemot brīvu militāro palīdzību, viņam vajadzētu parakstīt līgumu ar Sav. Valstīm, ka jāpaplašina Saudi Arabijā nodarbināto amerikāņu tehniķu tiesības. Un no savas absolūtās monarchijas Sauds negrib atkāpties ne par collu, kaut arī par to būtu jāmaksā.

Sav. Valstis gan vēl vienmēr cer, ka Saudu no maksāšanas izdosies atrunāt. Un, proti, ja Kongress apstiprina prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu palīdzības un aizsardzības programmu, pēdējam būtu tiesība sniegt Vidējo Austrumu pretkomūnistiskajām valstīm militāro palīdzību arī bez jebkādu līgumu parakstīšanas ar Vašingtonu. Un prezidents Eizenhauers, ja vien šāda izdevība radīsies, ir nolēmis to arī izmantot!

Militārās un saimnieciskās palīdzības prasīšana (pēdējā pašreiz liekas visai šaubīga) nav karala Sauda vienīgā nodarbība Sav. Valstīs. Sauds, kura ienākumus rēķina uz 300 milj. dolaru gadā, Forda autorūpnīcā pasūtinājis 60 kadillakus 1 milj. dolaru vērtībā. Kadillaki, kas tiks speciāli ražoti karalim Saudam, būs apgādāti ar vismodernākajām ierīcēm, kādas vien amerikāņu autorūpnieki ir varējuši izgudrot, lai atvieglinātu naudas braucēja grūto mūžu. Pasūtinātā Kadillaku starpā būs arī vairākas bruņu platēm klātas un ložmetēju torņiem apgādātas mašīnas karala miesas sardzei.

DRĀMA KREMLĪ?

Noslēpumaini šāvieni komūnistu citadelē

Lazars Kaganovičs, Padomju Savienības vicepremjērs, kā ziņo The New York Daily News, pag. ceturtdienas naktī Kremlī cīniņā par varu noslēpumainā kārtā sašauts un esot tuvu nāvei.

Kaganovičs, 64 g. v., ir pārliecināts stalinists un gribēja gāzt Hruščečvu un Bulgāņinu.

No Kelnes (Rietumvācijā) Kremlis izsaucis Dr. med. Hansu Joachimu Šultenu, kas svētdien izlidojis uz Maskavu. Pat Dr. Šultenam nav teikts smagi ievainotā vārds, tas esot noslēpums.

Citi laikraksti min, ka smagi sasāntais esot aizsardzības ministra biedrs maršāls Aleksandrs Vasiļevskis, kas ilgāku laiku neesot bijis redzams atklātībā.

Līdz redakcijas slēgšanai šo jautājumu nav varēts tuvāk noskaidrot.

MIRIS FELDMARŠĀLS PAULUSS

Kā ziņo Rietumu un Austrumvācijas ziņu aģentūras, Austrumvācijā, 66 gadu vecumā ar asinsizplūdumu smadzenēs miris feldmaršāls Pauluss, kaujas par Stalingradu zaudētājs. Pauluss ilgus gadus bija pavadījis krievu gūstā, bet, 1953. gadā atgriezdamies Austrumvācijā, deklarējis: „Es devos uz Krieviju kā ienaidnieks, bet atgriezos kā draugs."

NOVĒRTĒ STĀVOKLI CENTRĀL- UN AUSTRUMEIROPĀ

19. janvārī Parīzē, Brantinga Institūta telpās notika Eiropas kustības Centrāl- un Austrumeiropas komisijas sēde, kurā Latviju pārstāvēja Latvijas Eiropas kustības eksekutīva priekšsēdis P. Reinhards un sūtnis Parīzē O. Grosvalds.

Komisijas priekšsēdis — beļģu senātors de la Vallee-Pussēns bija sasaucis šo sanāksmi šaurākā apjoma ar Eiropas angļu parlamenta locekļu piedalīšanos, lai noklausītos ungāru un poļu komitejas pārstāvju ziņojumus par politisko stāvokli un apspriestu viņu zemēs un lai dotu iespēju komisijas locekļiem pārspriest un novērtēt politisko attīstību Centrāl- un Austrumeiropā, no kuras varētu izriešēt nākotnes sadarbības pamatlīnijas ar Rietumu valstīm.

Debašu ievadā čechu bij. ministrs apcerēja iespējas, kas rastos, ja Eiropas iekārtā Centrāl- un Austrumeiropas tautas ietilptu kā neitrālu valstu josla, — koncepcija, par ko pēdējā laikā ir sākts diskutēt kā par miera garantu Eiropā Rietumu un Austrumu starpā.

Rīta un pēcpusdienas apspriedē gūtos atzinumus sekretariāts, konsultējot sēdes dalībniekus, rediģēs pārskatā un tezēs, lai to celtu priekā plašākai komisijas konferencei event. pavasarī Londonā, kad, jādomā, arī skaidrāk būs saskatāms, vai Maskava varēs paturēt savaģ satelitu valstis savā ciešā pakļautībā vai arī tai būs jāatzīst kompromiss ne vien ar satelitu valstīm, bet arī ar brīvajiem Rietumiem!

Komisijas priekšsēdis nosūtīja komisijaģ vārdā apsveikumu komisijas goda prezidentam Haroldam Mekmillenam sakarā ar viņa stāšanos ministru prezidenta amatā.

— ds.

Pieņemšana Latvijas sūtņa dīvoklī Vašingtonā

Trešdien, 30 janvārī, Latvijas sūtnis Dr.A. Spekke savā dzīvoklī rīkoja pēcpusdienas pieņemšanu Austrumeiropas apspiesto nāciju asamblejas ģenerālkomisijai un pie tās pievienoto organizāciju locekļiem, kas šajās dienās uzturēja Vašingtonā, lai apspriestos ar attiecīgiem Kongresa locekļiem un Valsts departamenta pārstāvjiem. Bija klāt arī Amerikas latviešu apvienības priekšsēdis, Lietuvas sūtniecības padomnieks un pašu sūtniecības darbinieki.

Šis gadījums deva iespēju dzīvi pārrunāt pašreizējo starptautisko stāvokli un Austrumeiropas tautu likteni, kā arī tuvāka kontakta atjaunošanai Austrumeiropas politisko darbinieku un Baltijas diplomātu un sabiedrisko darbinieku starpā.

PĪRSONS NEVAR IZŠĶIRTIES

Apvienotās Nācijas sesto reizi pieprasa Izraēlas karaspēka izvākšanos no Ēģiptes

Kanada kavējas atbalstīt divus ASV valdības ieteikumus pašreizējā saspīlējuma mazināšanai Izraēlas un Ēģiptes starpā.

Apvienotās Nācijās, Nujorkā. Pagājušās nedēļas nogalē, turpinoties Vidējo Austrumu debatēm Apvienoto Nāciju pilnsapulcē, Sav. Valstis un Indija, piecu citu valstu (Brazilijas, Kolumbijas, Indonēzijas, Dienvidslavijas un Norvēģijas) atbalstītas, nāca ar 2 ierosinājumiem, kas ietilpināti vienā rezolūcijā, pašreizējā saspīlējuma mazināšanai Izraēlas un Ēģiptes starpā. Rezolūcijas izstrādāšanas laikā Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons, kas sākumā bija solījies Sav. Valstis atbalstīt, savu nostāju mainīja, deklarējot, ka rezolūcijas saturs nav pietiekami elastīgs, kāpēc tas neesot piemērojams visiem apstākļiem, tādēļ nepilnīgs un Kanadai nepieņemams.

Pēdējās ziņas, kas saņemtas no Apvienotajām Nācijām, tomēr liecina, ka Kanadas ārlietu ministrs savus ieskatus vēlreiz mainījis. Spriežot pēc kādas ārlietu ministra Pīrsona sarunas ar preses pārstāvjiem, Sav. Valstu plāns tīrrakstā vairs neizskatoties tik nepieņemams, kā tas bijis uzmetumā. Ja vien Apvienotās Nācijas ir sagatavojušās amerikāņu rezolūciju „pareizi tulkot", tai savu svētību došot arī Kanadas ārlietu ministrs.

Nelielā šāviņu apmaiņa izraēļu un zviedru starpā pie Gazas apgabala robežas Apvienoto Nāciju diplomātu aprindās tiek iztulkota kā neapgāžams pierādījums tam, ka saspīlējums Vidējos Austrumos atkal sāk pieaugt.

Lai šis saspīlējums neizvērstos atklātā karā, Apvienotām Nācijām pēc iespējas ātrāk jāmēģina panākt izraēļu un arabu samierināšanu. Sav. Valstis cer to panākt ar sava plāna un Apvienoto Nāciju policijas armijas palīdzību.

Kā jau sākumā minēts, Sav. Valstu rezolūcijas projekts sastāv no diviem atsevišķiem ieteikumiem. **Vispirms Sav. Valstīs prasa visu Izraēlas bruņoto spēku atvilkšanu aiz 1949. gada pamiera robežām (un šai jautājumā pilnsapulce rezolūciju jau ir pieņēmusi) un 1949. gada pamiera noteikumu ievērošanu.**

Pēc tam varētu sākt domāt par „miermīlīgu apstākļu" radīšanu Izraēlas un Ēģiptes starpā. Turpretim Kanadas ārlietu ministrs Pīrsons domā, ka 1949. gada pamiera noteikumu ievērošana būtu jāsaprot tā, ka Izraēlai un Ēģiptei jāatturas no rīcības, kas kaitētu otras valsts interesēm. (Viņš atsaucas uz Ēģipti, kas bloķēja Izraēlas kuģniecību). Tai rezolūcijas daļā, kurā tiek runāts par Apvienoto Nāciju policijas armijas funkcijām, Kanadas ārlietu ministrs gribētu redzēt šīs armijas darbības apjoma paplašināšanu tādos apmēros, lai Apvienoto Nāciju spēkiem būtu tiesības pārraudzīt visus tos apgabalus, kur apstākļi prasītu šādas pārraudzības nepieciešamību, piemēram, Šaras un Akvabas apgabalos, kas vēl joprojām, pretēji Apvienoto Nāciju lēmumam, atrodas Izraēlas bruņoto spēku pārziņā.

Runas vīriem spēks rokā . . .

Šī gada 3. februārī Apvienoto Nāciju pilnsapulces sēdē sesto reizi pēc kārtas tika pieņemts lēmums, ka Izraēlas bruņotiem spēkiem nekavējoties jāizvācas no Ēģiptes territorijas. Lēmums tika pieņemts ar 74 pret 2 balsīm (Izraēla un Francija), Luksemburgai un Holandei no balsošanas atturoties. Ungārijas un Dienvidafrikas delegācijas uz sēdi nebija ieradušās.

Līdz šim tomēr Izraēla par izvākšanos no Ēģiptes territorijas — Gazas un Akvabas apgabaliem — nav domājusi. Vismaz ne tik ilgi, kamēr Apvienotās Nācijas tai nesagādā prasītās garantijas pret Ēģipti.

Nasers brauks uz ASV?

Ēģiptes laikraksts Al Ahram ziņo, ka arī Nasers tikšot aicināts uz Vašingtonu.

PIRMĀS UGUNSKRISTĪBAS

IZRAĒĻU PATRUĻA ATKLĀJ UGUNI UZ ZVIEDRU KARAVIRIEM — APVIENOTO NĀCIJU POLICIJAS ARMIJAS VIENĪBU.

Kairo. Pagājušās nedēļas nogalē Apvienoto Nāciju policijas armija, gan tikai zviedru karaviru patruļa, piedzīvoja pirmās ugunskristības, apmainoties šāvieniem ar kādu izraēļu patruļas vienību pie Gazas apgabala robežas.

Kā jau tas parasti šādos gadījumos mēdz būt, augšminēto incidentu atstāsta divās versijās: Apvienotām Nācijām ir savs un Izraēlai arī savs stāsts.

Iesniedzot Izraēlas valdībai asu protestu sakarā ar starpgadījumu pie Gazas robežas, Apvienoto Nāciju policijas armijas virspavēlnieks ģen. Bernss paskaidroja, ka izraēļu armijas patruļa, dzīdamās pakaļ grupai arabu bēgļu no Gazas apgabala, iegājusi Apvienoto Nāciju territorijā, ignorējot tur stacionētās zviedru sardzes vienības protestus. Kad zviedri stājušies izraēļiem ceļā, pēdējie nekavējoties ieņēmuši pozicijas un atklājuši šaušanu un vieglo automatisko ieroču uguni. Zviedri izraēļu uguni atbildējuši, taču ne vienai, nedz otrai pusei zaudējumu nav.

Izraēla atvainojas, bet . . .

Sakarā ar apšaudīšanos izraēļu un zviedru starpā kāds Izraēlas sakaru virsnieks savas valdības vārdā oficiāli atvainojās Apvienoto Nāciju policijas armijas virspavēlniekam ģen. Bernsam. Izraēļu virsnieks paskaidroja, ka notikusi maza pārskatīšanās, kuras rezultātā viņu patruļa iegājusi apmēram 300 metru Apvienoto Nāciju pārraudzītajā Ēģiptes territorijā. Uguni tomēr pirmie atklājuši zviedri, kamēr izraēļi bijuši spiesti atšaudīties, lai nodrošinātu savu atkāpšanos.

OPOZICIJA ASV PREZIDENTA VIDĒJO AUSTRUMU POLITIKAI

Protesta vēstuļu kalni Senātā. Ārlietu komisijā ienākušās vēstules ar 9 pret 1 noraida prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu doktrīnu.

Pēc Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu doktrīnas pieņemšanas Tautas vietnieku namā, tā nodota nobalsošanai Senātā. Pārliecinošais vairākums, ar kādu doktrīna tika akceptēta Tautas vietnieku namā, liek domāt, ka to pieņems arī Senātā. Bet vēstuļu kalni, kas pēdējās nedēļās pienāk senātoriem un Ārlietu komisijā, norāda darīt pretējo. Pienākušās vēstules ar 9 pret 1 caurmērā noraida Eizenhauera doktrīnu.

„Ja jūs gribat karu," raksta kāds bostonietis, „tad tikai turpiniet savas doktrīnas kultivēšanu . . ."

Kāds Arkanzasas lauksaimnieks domā, ka Dallesa un Eizenhauera paņēmieni ir tikai slazdi, lai, viltojot patieso stāvokli, mēģinātu noslēpt patiesību. No Teksasas: „Manī neinteresē Nasera labklājība . . . es esmu ieinteresēts nodokļu samazināšanā." „Tikvien vajadzētu, lai kāja paslīdētu," domā kāds nujorkietis, „un mēs neatradīsimies vairs uz kara bezdibeņa malas (citēts kādreiz ārlietu ministra Dallesa teiktais, ka Sav. Valstis vairākkārt atradušās uz kara bezdibeņa malas), bet gan būsim uz neatgriešanos iekrituši šai bezdibenī." Kāds takomietis Eizenhauera doktrīnā nespēj saost neko citu, kā vienīgi naftu. Bet kāda dāma no Indiānas ir pārliecināta, ka Eizenhauers mēģina iekonkurēt Apvienotās Nācijas un pārņemt to funkcijas savās rokās tieši tagad, kad Apvienotās Nācijas beidzot ir sākušas rīkoties . . .

Beidzot varētu vēl pieminēt Jemenas valdnieka atzinumus šai jautājumā, pēdējam sniedzot interviju 12 Rietumu žurnālistiem. Viņš izteicies: „Laikā, kad Anglija, Francija un Izraēla uzbruka Ēģiptei, Sav. Valstu nostāja (domāja visa arabu pasaule) bija tik pareiza, ka Eizenhaueru atzina par miermīlīgāko cilvēku pasaulē. Bet ne vairs tagad. Jemenā nav komūnistu ieroču un tā nesaredz nekādas komūnisma briesmas."

Turpretim faktu liecina, ka Jemena pag. gadā saņēma ieroču un kara materiālu sūtījumu no Čechoslovakijas. Pat Rietumu žurnālistiem bija bijusi izdevība redzēt jemeniešu rokās šautenes ar sirpja un āmura zīmi. Angļu slepenais dienests apgalvo, ko komūnisti Jemenā iefiltrējušies lielā skaitā un ir galvenie Jemenas valdnieka kūdītāji, lai Adenas protektorātā izbeigtu angļu varu.

Eizenhaueram Jemenas valdnieks ieteica mēģināt saskatīt tagadnes problēmas un nevis fantazēt par iespējamām problēmām nākotnē. Vai arī viņš nerunā ar Maskavas muti?

JAUNS KONSERVĀTĪVO PARTIJAS VADĪTĀJS

ANGLIJAS MINISTRU PREZIDENTS MEKMILLENS VIENBALSĪGI IEVĒLĒTS PARTIJAS VADĪTĀJA AMATĀ

Londonā. Aizstājot Īdenu ne tikai ministru prezidenta, bet arī konservātīvo partijas vadītāja amatā, Harolds Mekmillens sacīja, ka Anglijai starptautiskajā politikā ir tiesība iet savu ceļu, ja tā to vēlas. Viņš gādāšot, lai šī tiesība tiktu ievērota un izmantota. Ministru prezidents deklarēja, ka tāpat kā agrāk, arī tagad Anglija uzturēs visciešākās saites ar Sav. Valstīm, bet tas nenozīmējot, ka Anglija starptautiskā politikā nevarētu iet savu ceļu, tāpat kā to bieži vien dara Sav. Valstu valdība.

Ministru prezidenta Mekmillena nostāju kādā runā atbalstīja arī Anglijas ārlietu ministrs Lloids, citējot Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa vārdus. Pēdējā Ziemeļatlantijas organizācijas padomes sēdē Dalless sacīja, ka Sav. Valstis ir ieinteresētas ciešākā sadarbībā ar saviem sabiedrotajiem, bet tai pašā laikā Sav. Valstis paturot tiesību rīkoties neatkarīgi no saviem sabiedrotajiem. Tādu pašu nostāju tagad gatavojas ieņemt arī jaunā Anglijas valdība.

ČIKĀGAS DV JAUNA VALDE

Apvienību turpmāk vadīsplkv. R. Poruks

Čikāgas DV saime gadskārtējā pilnā biedru sapulcē par vadītāju ievēlējā J. Ūtiņānu, par viņa vietnieku — Nīkuru, sekretāru — Silavu. No DV zemes valdes sveicienus nesa P. Ozoliņš, novēlot augšupeju arī turpmāk. Ka tā ir iespējama, rāda Ziemassvētku akcijas panākumi.

Ar ziņojumu par līdzšinējo darbu nāk apvienības pr-ks Augusts Vanags, norādot, ka Čikāgas apvienības darbība bijusi aktīva un sekmīga. Svarīgs notikums bija DV dienas, kā arī Ungārijas revolūcijas atbalsīs Čikāgas DV izraisīja lielu aktīvitāti, piesūtot, starp citu, telegrammu prezidentam Eizenhaueram. Ka DV darbam ir atbalsts tautiešos, norāda Ziemassvētku akcijas panākumi. Jauna aktīvitāte sākusies sporta dzīvē, it sevišķi basketbolā.

Sarīkojumu daļas vadītājs A. Eglājs sniedza pārskatu par sarīkojumiem, kādu ir bijis daudz. Tā 11. februārī notika karnevāls kopā ar Čikāgas studentu kopu. 4. martā Kalpaka piemiņas un Leģiona dienu sarīkojums — arī kopīgi ar Čikāgas latviešu studentu kopu. 12. maijā — Ģimenes dienā — mājās apmeklēti aprūpējamie, pasniedzot tiem ziedus. Apmeklējumos piedalījās arī skauti un gaidas. 19. maijā notika DV apvienības mantu loterija, kas izdevās teicami. Ap 200 dalībnieku piedalījās izbraukumā uz Napervilli 8. jūlijā. Panākumu un sarīkojumu lieluma ziņā pirmā vietā tomēr stādāmas DV un Jaunatnes dienas Čikāgā 1. un 2. septembrī. 11. novembrī sarīkoja Lāčplēšu dienas aktu, kopīgi ar jaunatnes pulciņu. Sarīkojumu virkni noslēdza Jaungada sagaidīšana Kalifornijas zālē.

Aprūpes nozares vadītājs J. Utiņāns ziņojumā par vietējo aprūpi informē, ka apzināti 28 invalīdi un 43 kritušo un bez vēsts pazudušo karavīru ģimenes. Papildināts vietējās aprūpes neaizskaramais fonds un morāliski atbalstītas krītušo karavīru ģimenes un invalīdi. Līdzekļu vākšana turpināta, reālizējot 1 stundas izpelņu mēnesī no katra biedra. Valde pieturējusies pie centrālizētas sistēmas, visus līdzekļus nosūtot centram sadalīšanai Vācijā un Austrijā. Atbalstīta „Care" saiņu akcija. Noorganizēta Ziemassvētku akcija pēc iepriekšējo gadu parauga, savācot $1.321. Pirmoreiz līdzekļi vākti un nosūtīti vergu nometnēs ieslodzītajiem latviešiem.

Visai saskanīga izveidojusies sadarbība ar centrālajām un vietējām latviešu organizācijām. DV apvienību ALA'ā pārstāvēja apv. vicepriekšsēdis A. Eglājs. Kā apvienības pārstāvji pie Čikāgas latviešu organizāciju apvienības darbojušies K. Sirmais un A. Elgūts. Kopā ar daudzām citām organizācijām DV apvienība darbojusies antibolševistiskā blokā, tāpat apvienībai ir pārstāvis pie latviešu skolas — J. Utiņāns. Latviešu skolu izlaiduma aktos absolventiem pasniegtas grāmatu veltes. Atbalstīta studentu organizācija, informācijai izmantots laikraksti „Latvija Amerikā" un citi latviešu laikraksti. DV biletenu pārstāvējis V. Lagzdiņš. Atbalstīti latviešu radiofona raidījumi. Loti plaša bijusi

(Nobeigums 2. lpp.)

BOSTONAS PRESES BALLES ATSKAŅAS

Pirmo Preses balli ASV — Bostonā ievadīja rakstnieku parāde, kuras dalībnieki redzami uzņēmumā. Pirmā rindā no kr.: I. Liepsala, M. Urnežus, LPB centr. valdes pr. J. Porietis, E. Ķezbere, V. Mora, H. Mors un Fr. Freidenfelds. Stāv no kr.: O. Akmentiņš, N. Kalniņš, V. Kalvē, R. Birzgalis un M. Zebeliņš.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

PAŠCIEŅA UN CITU CIEŅA

P. DREIMANIS

Kādreiz cilvēki domās par sevī galvenokārt balstījās uz to, no kā viņi cēlušies — no kādas valdnieku dzimtas, muižnieku kārtas, pilsētniekiem vai kādas izcilas personības, kas ar savlem darbiem bija kļuvuši populāri tautā. Viņu pēcnācējiem no agrās bērnības tika potēts, ka viņi nav līdzīgi citiem cilvēkiem, bet gan atšķiras no tiem ar savu izcelšanos. Atbilstošā garā viņi tika audzināti un parasti arī mācīti īpašās skolās vai ģimenē viņu stāvoklim piemērotu skolotāju vadībā. Šādu audzināšanu vēl pastiprināja tā vide, kurā attiecīgie individi dzīvoja. Krievijas cars Pēteris 1. pat izdeva sevišķus noteikumus muižnieku uzvedībai, saīdzinot tos ar zemnieku paražām.

Balstoties uz savu izcelsmi un attiecīgo aprindu dzīves veidu, daudzas personas izauga ne tikai ar pārspīlētu pašcieņu, bet pat lepnību un iedomību, pie kam šīs iedomīgās personas bieži vien darbā un uzvedībā bija nekārtīgas un reizēm pat neciešamas.

Cilvēka pašcieņas pamatā jābūt sevis pazīšanai, savu spēju izkopšanai un apziņai, ka darbs tiek veikts šo spēju robežās, bet ne vienmēr bez trūkumiem, kuŗus reizēm grūti novērst, jo tie atkarīgi no attiecīgās personas dotumiem. Arī par savu uzvedību cilvēkam jābūt skaidrībā, cenšoties pozitīvo pastiprināt un negatīvo novērst vai pamazām no tā atbrīvoties. Tad viņam nevar ienākt prātā dižoties ar tādu rīcību un uzvedību, par kuŗu būtu jānosarkst, vai citos gadījumos noklusēt savus nopelnus. Tātad īstai pašcieņai pamati ir pašā cilvēkā, bet ne viņa senčos un tai vidē, kuŗā viņš dzīvo. Pazīstot sevi un apzinoties, ka esam rīkojušies saskaņā ar tikumiskiem nojēgumiem un principiem, kas ar maziem izņēmumiem ir katrā cilvēkā, mēs apzināmies pašcieņu. Protams, ikviens cilvēks var apzināties, ka attiecīgā vidē viņš ir piesavinājies zināmas paražas un tikumus vai ieguvis zināmu izglītību, kas viņam ļauj ar citiem sabiedrības locekļiem un bieži pat apbrīnot viņa stāju, taī gan darbā un uzvedībā viņam reizēm nav nekā sevišķa, bet tikai apziņa par īpatnēju nostāju. Tādām personām parasti nav grūti iepazīties ar citiem cilvēkiem un atrast tos, kas cienījami.

Protams, ne vienmēr atsevišķam cilvēkam izdodas pareizi novērtēt savas spējas, sasniegumus un attieksmes pret citiem cilvēkiem. Tāpēc arī pašcieņā ir vairākas pakāpes un reizēm arī nepilnības. Tomēr tās pamati ir attiecīgā personā, kas ļauj viņai no šīm nepilnībām atbrīvoties vai mainīt domas par sevi.

Pazīstot sevi, savus pārdzīvojumus un, protams, arī to kermenīsko izteiksmi, cilvēks pēc šīs izteiksmes spriež par citu cilvēku psihiskām norisēm un līdz ar to iepazīstas ar tām un zina, kādās domās attiecīgās personas ir par sevi, kādas viņu attieksmes pret citiem cilvēkiem, kā arī to, ko viņas īsteni spēj. Tādā sakarā viņš mācās cienīt citus cilvēkus: pašcieņa veicina citu cieņas izveidošanos, protams, katrai atsevišķai personai atbilstošā pakāpē; citiem vārdiem — viņa apziņā veidojas cita cilvēku darbu un uzvedības novērtējums un no tā atkarīga viņu īstās cieņas pakāpe vai pārliecība par dižošanos ar citu spalvām. Cilvēks ar īstu spilgtu pašcieņu allaž tiek ievērots sabiedrībā, jo viņš manāmi atšķiras no citiem. Par viņu mēdz teikt, ka viņš nerīkojas tā kā citi, viņu var pazīt pēc darbiem un uzvedības u. t. t.

No teiktā jāsecina, ka sevis pazīšana, savu spēju ievērošana un izkopšana, kā arī tām atbilstoša nodarbošanās un attieksmes pret citiem liek cilvēkam pašam sevi un citiem viņu cienīt, atšķirt no citiem sabiedrības locekļiem un bieži pat apbrīnot viņa stāju, taī gan darbā un uzvedībā viņam reizēm nav nekā sevišķa, bet tikai apziņa par īpatnēju nostāju. Tādām personām parasti nav grūti iepazīties ar citiem cilvēkiem un atrast tos, kas cienījami.

DAUGAVAS VANAGI

ČIKĀGĀ

(Pārnesums no 1. lpp.)

apvienības sarakste, izdodot 9 apkārtrakstus. Visu izejošo rakstu kopskaits, ieskaitot Ziemassvētku akciju, bijis ap 6.000 ekspl. Informācijai izmantots Otto Krolla apkārtraksts, bet Ziemassvētku akcijai Latviešu biedrības kartotēka.

Plašāku ziņojumu par pagājušā gada budžeta reālizēšanos un jaunā gada budžeta projektu sniedza A. Priedulājs. Budžets sabalansēts uz $5,628,64, pie kam lielākie ienākumu posteņi bijuši sarīkojumi, bet lielākie izdevuma posteņi bez sarīkojumu izdevumiem — izdevumi aprūpei. Revīzijas komisija pārbaudījusi apvienības grāmatas un atradusi tās labā kārtībā, konstatējot, ka saimniekots ar atzīstamām sekmēm.

Basketbola treneris Baumanis, kuŗš trenēja arī Latvijas valstskomandu, ierosinājis uzņemt sporta kopas jauniešus, kamēr tie šķtīvi darbojas, DV apvienībā, atbrīvojot no biedru maksām. Biedru sapulce uzdeva valdei iedzīvināt nekustamā īpašuma iegādes jautājumu, jo latviešu nama iegāde nu ir nokārtojusies, kāpēc ar farmas pirkšanu vairs nebūtu ko kavēties. Tāpat nolemj atbalstīt DV koŗa braucienus uz Bostonu un Kanadas dziesmu svētkiem.

Pēc vispusīgām debatēm par iepriekšējā gada darbību un turpmākajiem nodomiem apvienības biedri ievēlēja jaunu priekšsēdi un valdi nākamajam gadam. Apvienības priekšnieks būs plkv. R. Poruks. Vicepriekšsēdis un kultūras daļas vadītājs būs A. Eglājs, sekretārs — Silavs, sporta un jaunatnes nozares vadītājs — Tums, kasieris un aprūpes nozares vadītājs — Priedulājs, mantzinis — Kupreičiks un biedrzinis — Zaube. Revīzijas komisijā ievēlēja: E. Ozoliņu (pr-ks), J. Tumu (sekret.), H. Skombu. Goda tiesā — E. Avotiņu, H. Milleru un A. Burtnieku. Delegātu izraudzīšanu ALA's un DV pilnsapulcei atstāj valdes ziņā, bet par delegātiem pie Čikāgas organizāciju apvienības izvēl līdzšinējos — K. Sirmo un A. Elgūtu.

Pēc 5 gadu ļoti aktīva darba, aizejot no valdes, līdzšinējais pr-ks A. Vanags izsaka pateicību visiem, kas atbalstījuši un sekmējuši apvienības darbu. Atbildot jaunais pr-ks R. Poruļs pateicās A. Vanagam par lielo morālisko un materiālo atbalstu, kādu viņš sniedzis visus šos gadus DV apvienībai Čikāgā. K.

Sadberijas DV nodaļas

jaunievēlētā valde 1957. g. konstruējusies šā: valdes pr-dis E. Treilons, pr-ža palīgs J. Dumpis, sekretārs Z. Neimanis, kasieris J. Bērziņš, biedrzinis J. Vuškāns. Vanadžu pārstāve S. Treilona.

Pag. darbības gadā notikuši 5 sarīkoumi, no tiem 2 dopā ar braukdzi. Palīdzības darbam nosūtīti 300 dolaru. Pašlaik nodaļā 34 biedri, pag. gadā iestājušies 9.

Jaunā valde uzsākusi priekšdarbus nodaļas 5 gadu darbības atzīmēšanai, kas notiks š. g. marta mēnesī. T. N.

Pilnsapulce

DV Sporta kluba biedru pilnsapulce š. g. 10. februārī, plkst. 3,30 DV namā.

Darba kārtībā:

Pilnsapulces amatpersonu vēlēšanas, valdes ziņojums, Revīzijas komisijas ziņojums, valdes priekšsēža vēlēšanas, valdes vēlēšanas, dažādi jautājumi.

Pilnsapulce būs pilntiesīga pie katra biedru skaita pus stundu pēc noliktā laika.

Toronto DV Sporta kluba valde

JAUNIE AR SAVU DARBĪBU IEGŪST SABIEDRĪBAS ATZINĪBU

LONDONAS JAUNATNES PULCIŅAM 3 GADI

Londonas latviešu jaunatnes pulciņa gadskārtējo pilnsapulci atklāja pulciņa pr-ks Guntars Brikmanis, pie viena arī paziņodams par savu aiziešanu no aktīvā darba pulciņā. Aicinādams jauniešus arī turpmāk būt nenogurstošiem cīnītājiem par jaunatnes ideāliem, viņš aicinājumu nobeidza vārdiem: „Par visu vairāk neaizmirstiet un esiet lepni savās jaunajās sirdīs, ka esat latvieši — kādas gadu simteņu vecas cilts un kultūras tautas piederīgie."

Par sapulces vadītāju ievēlēja G. Brikmani, par sekretāru A. Ataru, par balsu skaitītājiem Ā. Miķelsoni un V. Gulēnu.

Pulciņa darbības pārskatu nolasīja valdes pr-dis, no kuŗa izrietēja, ka notikušas 5 valdes sēdes, 2 biedru pilnsapulces, 1 biedru vakars un 39 sekciju sanāksmes. Pulciņa darbība ir risinājusies galvenokārt sekcijās, no kuŗām sekmīgākās ir bijušas G.S.I.A. (Gaisa spēku izpalīgu archīvs) un tautisko deju sekcija. Šīs sekcijas ir vadījuši Guntis Liepiņš un Anita Atara. Bez tam pulciņš noorganizējis 2 patstāvīgus sarīkojumus, 8 kopā ar pārējām Londonas latviešu organizācijām, reprezentējis latviešus 2 kanadiešu sarīkojumos un piedalījies 4 kanadiešu un cittautu sanāksmēs un kursos. Pulciņš ir LNJAK biedrs, un to pie LNJAK pārstāvējuši 4 delegāti. LNJAK rīkotos vadītāju kursos Sidrabenē piedalījušies 12 biedri. Pulciņš ir arī Londonas latviešu nama fonda biedrs un piedalās Londonas latviešu informācijas biļetena izdošanā.

Ar savu darbību pulciņš ir ieguvis Londonas latviešu organizāciju atzinību, saņemdams Latvijas valsts karogu.

Pulciņa kasiere Anita Atara nolasīja kases pārskatu un ziņoja, ka kases apgrozījums 1956. gadā bijis — $390,98. LNJAK žurnāla „Celinieks" pārstāvis pie pulciņa G. Brikmanis ziņo, ka žurnāla abonentu skaits ir strauji audzis un nostabilizējies. No 13 abonentiem gada sākumā, pašreizējais abonentu skaits ir sasniedzis 37. Ir cerības vismaz sasniegt 50 abonentus. Žurnāla atbalstam nosūtīts $10.00 no Londonas latviešu ev. - lut. draudzes, tāpat Londonas DV nod. tuvākā laikā ir nolēmusi nosūtīt žurnāla atbalstam $10,00. Londonas latviešu kopa ir pieteikusi 10 abonentus.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza V. Gulēns, ka kases un protokolu grāmatas ir pārbaudītas un atrastas priekšzīmīgā kārtībā, lūdzot pilnsapulci izteikt atzinību pulciņa valdei par tās veikto darbu. Pilnsapulce šo revīzijas komisijas ieteikumu akceptēja.

Sekoja jaunās valdes, revīzijas komisijas un LNAK delegātu vēlēšanas, kuŗu rezultātā valdē ievēlēja Guntī Liepiņu (pr-dis), Anitu Ataru (pr-ža v. i.), Dailu Grīnu (sekretāre), Agri Bangu (kasieris) un Borisu Gajevski (biedrzinis). Kandidātos: Austra Ventenberga un Ārija Miķelsone. Revīzijas komisijā ievēl: V. Gulēnu (pr-dis), U. Brūniņu un I. Grīnu. Kandidātos: U. Rutulis un B. Brikmanis.

Par Londonas L.J.P. delegātiem LNJAK ievēl: Anitu Ataru, Agri Bangu, Guntāru Brikmani un Guntī Liepiņu. Kandidātos: D. Grīns un V. Gulēns.

Pārrunās par turpmāko darbību pilnsapulce vienojās, ka pulciņa gada svētki notiks 16. februārī. Jaunatnes dienu sarīkošana — jūlija vai augusta mēnesī, uzdodot valdei uzsākt attiecīgos priekšdarbus. Ziemassvētku tirdziņš jānoorganizē Londonas latviešu Ziemassvētku eglītes sarīkojuma laikā.

Sapulcē piedalījās 19 jaunieši. Londonas L.J.P. jaunā adrese tagad ir: G. Liepiņš, 18 Rogers Ave., London, Ontario. «Ig.»

DZIESMU SVĒTKI NĀK AIZVIEN TUVĀK

TORONTO LATVIEŠU SKAUTI UN GAIDAS APŅĒMUŠIES GĀDĀT PAR NAKTSMĪTNĒM, KĀRTĪBU UN INFORMĀCIJU 2. LATVIEŠU DZIESMU SVĒTKOS KANADĀ

Dziesmu svētku rīcības komiteja savā nākamajā apkārtrakstā kopriem alcinās visus koŗus līdz 15. aprīlim uzdot rīcības komitejas sekretāram A. Jankovskim, 11 Hogarth Ave., Toronto to koristu vārdiskus sarakstus, kam nav savu draugu vai paziņu Toronto, kur tie varētu pārnakšņot, minot, cik un kādām naktīm pārnakšņošana vajadzīga. Šiem koristiem un viņu līdzbraucējiem tad sagādās naktsmītes, par ko atbildību uzņēmies skautu jendas pr-ks S. Leimanis.

Toronto koristi, saimnieciskie darbinieki, organizāciju vadošās personas un visi Toronto latvieši, kas varētu dziesmu svētku laikā pie sevis uzņemt viesojošos koristus un līdzbraucējus, šādas naktsmītņu iespējamības lūgtu pieteikt jau laikus pie S. Leimaņa, 123 Humberside Ave., tālrunis RO 2-9864.

Koristu reģistrēšana un talonu sadale Dziesmu svētku laikā notiks Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu krustojumā, piektdien,31. maijā, no plkst. 6 pēcpusdienā visu nakti līdz pulkst 7 rītā sestdien, 1. jūnijā. No plkst. 7 sestdienas rītā koristu reģistrēšana turpināsies Varsity arenā līdz pl. 4 sestdienas pēcpusdienā.

Informācijas birojs, kur ļaudis pa naktsmītnēm, informēs par sarīkojumiem, pārdos programmas un žetonus, Sv. Andreja baznīcā. darbosies no plkst. 6 piektdienas vakarā līdz plkst. 4 sestdien, 2 jūnijā, no plkst. 9 rītā līdz pēcpusdienai. Līdztekus informācijas birojs darbosies arī Parkdale Collegiate telpās piektdienas vakarā jaundarbu koncerta sarīkojumā no plkst. 6 vakarā, bet sestdien Varsity arenā no plkst. 7 rītā līdz plkst 4 pēcpusdienā. Par informācijas biroja darbību atbildīgs skautu jendas sekretārs vad. Gunārs Kārkliņš.

Skauti un gaidas kārtos arī vietu ierādīšanu kopkoncertā Varsity arenā un jaundarbu koncertā Parkdale Collegiate zālē.

Sporta spēļu laikā, kas tehnisku iemeslu dēļ pārcelts uz sestdienu, 1. jūnijā, plkst. 2 pēcpusdienā, Millen stadionā dejos tautisko deju kopa Diždancis un, kā jau agrāk minēts, spēlēs latviešu pūtēju orķestris E. Slaucītāja vadībā.

Sakarā ar sporta spēļu laika maiņu teātŗa izrāde svētdien, 2. jūnijā, sāksies plkst. 2 pēcpusdienā, un nevis 3.30, kā agrāk ziņots.

Rīcības komitejā kooptēti 2 jauni locekļi: Indra Gubiņa un A. Čops.

Dziesmu svētku žetoni nodoti izgatavot E. Šēnbergam un K. Kronbergam, un tos varēs iegādāties Dziesmu svētku laikā par 50c. gabalā. Žetonus izgatavos pēc mākslinieka V. Krūmiņa meta, kas ieguva pirmo godalgu žetona zīmējumu sacensībā.

GADA SAPULCE DRAUDŽU APVIENOŠANĀS ZĪMĒ

Baznīcas pirkšanai Hamiltonā savākts 7.000 dol. skaidrā naudā

Hamiltonas Kristus ev. - lut. latviešu draudzes pilnsapulce notika 27. janvārī baznīcas svētdienas skolas telpās. Tajā piedalījās 48 draudzes locekļi.

Sapulci atklāja un vadīja draudzes priekšnieks A. Grabis, protokolēja sekretārs A. Adītājs, kuŗš nolasīja arī iepriekšējās pilnsapulces protokolu, ko ar mazu grozījumu tekstā pieņēma vienbalsīgi.

Ziņojumu par draudzes dzīvi sniedza mācītājs A. Voitkus. Pag. gadā notikuši 29 dievkalpojumi ar caurmērā 70 dievlūdzējiem katrā. Mācītājs aizrāda, ka šo samērā lielo caurmēra skaitli dod svētku dievkalpojumi; parastajās svētdienās aina esot diezgan bēdīga — bieži vien varot saskaitīt tikai 15—16 dievlūdzēju.

Kristīti 10 bērni — 3 zēni un 7 meitenes (iepriekšējos gados zēni bijuši pārsvarā). Iesvētīti 7 jaunieši: Hamiltonā 3 un Kičenerā 4. Mirusi — Karlīne Pūris, Galtā. Lauti 5 pāri: 4 Hamiltonā un 1 Londonā. 2 pāri jauktas laulības — sievas sveštautietes. Svētais vakarēdiens pasniegts 156 draudzes locekļiem. Pēc mācītāja domām šis skaits ir pārāk niecīgs, ņemot ar draudzes locekļu [illegible]tu. Draudzes budžets īstenojies vāji, kam varētu būt sakars ar neziņu par draudžu apvienošanos.

Draudzes priekšnieks A. Grabis pilnsapulces vārdā izteica mācītājam pateicību par viņa pašaizliedzīgo darbu.

Tālāk sekoja draudzes padomes ziņojums, ko sniedza tās priekšnieks A. Grabis. Pag. gadā notikušas 3 pilnsapulces, 8 padomes sēdes un, sakarā ar draudžu apvienošanos, 2 ārkārtējas un 1 informācijas sēde. Draudzē skaitās 350 locekļu, no jauna uzņemti 5, bet no draudzes izstājušies 6.

Sakarā ar draudžu apvienošanos G. paskaidroja, ka viss kārtojoties abām draudzēm pieņemamā veidā, un pati apvienošana esot laika jautājums. Baznīcas iegādei skaidrā naudā ir $2.030,00 un Nama fonda zīmēs $100,00; pēlējās ziedojis J. Rudzītis, pats nebūdams draudzes loceklis. Pilnsapulce izsaka J. Rudzītim pateicību. Kopā ar otru draudzi un DV Hamiltonas nodaļas $1.000,00, baznīcas pirkšanai savākts $7.000,00, pirkšanas laiks pagarināts uz vienu gadu.

Par dāmu komitejas darbu ziņojumu sniedza komitejas kasiere Ailītāja. Komitejas darbība galvenokārt izpaudusies 2 bazāru sarīkošanā, kas devuši labu atlikumu trūcīgo tautiešu atbalstam. Apmeklēti slimie draudzes locekļi vietējās slimnīcās, kā arī veikti dažādi palīdzības darbi. Pilnsapulce atzina dāmu komitejas darbību par ļoti sekmīgu un izteica tai atzinību.

Ziņojumu par kases stāvokli sniedza kasieris A. Kalupnieks, aizrādot, ka pag. gadā bijušas grūtības budžeta reālizēšanā, sevišķi vasaras mēnešos, bet, darbības gadam beidzoties, visas grūtības pārvarētas. No revīzijas komisijas, ziņojuma izriet, ka draudzes budžets, kaut ar grūtībām, tomēr īstenojies.

Par svētdienas skolas darbību pārskatu sniedza skolas pārzinis Reijers, uzaicinot vecākus sūtīt savus bērnus svētdienas skolā.

Padomes locekļu pārvēlēšana nenotika: pilnsapulce vienbalsīgi akceptēja esošos, jo pārvēlēšana tikai kavētu iesākto draudžu apvienošanas darbu.

Draudzes budžets, līdz draudžu apvienošanai, paliek līdzšinējais.

Dievkalpojumi notiks parastā kārtībā un vecajā vietā līdz draudžu apvienošanai. J. G.

PATEICĪBA

Izsaku dziļi izjustu pateicību visiem draugiem un labvēļiem, kas mani mīļi atcerējušies manā 70 gadu dzimšanas dienā ar sirsnīgiem laimes vēlējumiem un veltēm.

Oskars Neimanis,
atv. plkv. - ltn.

BAZNĪCAI JĀCĪNĀS PRET KOMŪNISMU

Māc. A. Lūsis referē Misuri sinodes mācītājiem

Mācītājs A. Lūsis 30. janvārī Misuri sinodes rietumu sektora mācītāju konferencē Kičenerā 40 klātesošiem sinodes mācītājiem referēja par kristīgās baznīcas iespējām un pienākumu pretoties komūnismam.

Savā referātā mācītājs A. Lūsis norādīja uz Rietumu pasaules mājdzīvem uzskatiem par komūnisma būtību, paskaidrodams, ka, pirmkārt, komūnisms nav jauna sociāla iekārta, bet vecu vecās verdzības turpinājums un valsts iekārta, kas absolūti negādā par savas zemes iedzīvotāju labklājību, un kur atšķirība starp strādnieku un partijas varas vīru ir asāka kā jebkādā citā valsts iekārtā. Otrkārt, komūnisms nav arī tikai materiālistiska filozofija, kā to bieži domā rietumu zemju iedzīvotāji, komūnisms grib cilvēku sirdīs un dvēselēs ieņemt reliģijas vietu. Pie tam kristīgā baznīca nekad nav spiedusi savus sekotājus tik tieši turēties pie Bībeles, kā komūnisms pie sava partijas kursa, un baznīca nekad nav prasījusi tik aklu un nenovirzīgu kalpošanu sev, kā to prasa komūnisms. Komūnisti gan ir slēguši baznīcas, bet to vietā iekārtojuši sarkanos stūrīšus, un svētbilžu vietā liek pielūgt savu varas vīru ģimetnes.

Šo minēto iemeslu dēļ baznīcas pienākums ir cīnīties pret komūnismu arī tad, ja tā būtu vienaldzīga pret pastāvošo sociālo iekārtu.

Referāta beigās mācītājs A. Lūsis ierosināja dažādus praktiskus veidus, kā iepazīstināt Rietumu pasauli ar komūnisma īsto seju, izmantojot starp citu radio un televīzijas raidījumus. Šie ierosinājumi nodoti speciālai rezolūcijas komisijai caurskatīšanai un iedzīvināšanai.

KANADĀ

TORONTO

TLB jaunās valdes pr-dis ir E. Skuja, viņa vietnieks N. Pētersons, sekretārs J. Briedis, kasieris J. Sveķis un biedrzinis A. Gribusts. Pirmais valdes kandidāts — K. Rukelis. Revīzijas komisijas pr-dis ir O. Rūtentāls, sekretārs E. Slaucītājs, loceklis K. Pūliņš, kandidāts V. Pakalns.

30. janvārī King Eduard hotelī Toronto notika Ontario provinces gadskārtējā puķu veikalnieku sanāksme, kuŗā demonstrēja ziedu sakārtojumus. Bija aicināti 5 īpašnieki no 5 dažādām vietām: Toronto, Hamiltonas,Niagaras, Londonas (Ont.) un ASV. Torontiešus pārstāvēja latviešu puķu veikala „Lotus" īpašniece H. Pētersone, kas rādīja savus gaumīgos vainagus un līgavu buķetes. Ar dalēji īpatnējo stilu un rūpīgo sakārtojumu, tie izraisīja skatītāju atsaucību.

Kanadieši un amerikāņi, kas apmeklētāju pulkā bija pārsvarā, atzinuši, ka eiropiešļi esot gaumīgi sakārtotu ziedu cienītāji. Arī šeit nākotnē tam piešķiršot lielāku vērību. Sevišķi patika H. Pētersones līgavu buķetes, īpaši viena, kuŗā bija iekombinētas Alpu vijolīšu lapas.

Skatē piedalījās ap 100 apmeklētāju, to vidū arī visu 4 Toronto latviešu puķu veikalu pārstāvji. H. Pētersone līdzīgā skatē piedalījās arī pag. gadā Losandželosā.

LONDONA, ONT.

Draudzīgā aicinājuma un Latvijas demokratiskās republikas de iure atzīšanas atcerei Londonas latviešu organizācijas kopīgi rīkoja sanāksmi 26. janvārī. Publiskās bibliotēkas telpās. Tai programmu deva sestdienas skola un L. L. jaunatnes pulciņš. Skolotāja A. Rutule īsi, bet kodolīgi attēlloja pūles par de iure atzīšanu un raksturoja Draudzīgā aicinājuma nozīmi. Skolniece nodeklamēja divus dzejoļus. Prof. A. Dreimanis rādīja diapozitīvu lentu Gauja, ko ievadīja stud. A. Atara ar teiku par Gaujas un Tirzas izcelšanos un noslēdza stud. G. Liepiņš ar izvilkumu no J. Sīļa romāna Gauja. Sarīkojums bija kupli apmeklēts. Diemžēl, skolēnu un jauniešu bija maz. Ps.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
5810 VICTORIA AVE., APT. 16

LASĪTĀJU vēstules

KAS ĪSTI IR KULTŪRA?

Latvijas Amerikā red.:

Nesen lasīju jūsu laikrakstā plašu iepriekšēju informāciju un apcerējumu par Kultūras dienām Hamiltonā, kuŗās, kā tas ar lepnumu tika uzsvērts, piedalījušies tikai vietējie spēki.

Saprotams, katra pašdarbība, gariga kustēšanās, ja tā var teikt, ir tikai apsveicama, un par to arī vietējiem Hamiltonas latviešiem, kas savā brīvajā laikā glezno, dzejo, nodarbojas ar mākslas amatniecību u. t. t. pienākas uzslava, bet — vai nav drusku par augstu šauts, ja šādu amatieŗu pašdarbības skati lepni dēvējam par „Kultūras dienām" — kaut arī „mazajām"? Jo līdz šim esam sapratuši, ka Kultūras dienas allaž ir bijis vienreizējs notikums, nūsu trimdas kultūrālo sasniegumu (un tāpat pagātnē dzimtenē) augstākā manifestācija, kultūras darbinieku parāde, kur mēģināts savākt un izlasīt to labāko no labākā, lai parādītu visai sabiedrībai, ko īsti mūsu mākslinieki sasnieguši savā pēdējā darba posmā un uz cik augstas kvalitātes pakāpes īsti atrodas mūsu kulfūra. Šīs dienas tātad reizē būtu arī kā profesionāla darba svētki, lai novilktu robežu īsto mākslinieciško vērtību un diletantisku sniegumu starpā. Vai tādēļ nebūtu bijis labāk, ja hamiltonieši savai pašdarbības skatei būtu izraudzījušies citu, mazāk pretenciozu apzīmējumu?

I. K., Mineāpolē

VECO ĻAUŽU ATZINĪBA

Latvijas Amerikā red.:

Šoernbachas veco ļauŗu mītnes tautieši, 9 personas, novēl Latvijas Amerikā izdevējiem, redaktoriem un pārējiem darbiniekiem svētīgu un darba panākumiem bagātu jauno 1957. gadu!

Par notecējušā gadā mums piesūtīto laikraksta brīveksemplāru izsakām mūsu sirsnīgāko pateicību un ceram, ka arī tekošajā gadā jums būs iespējams mūsu lasāmgaldu atmiņēties ar jūsu laikrakstu. Priecāsimies līdz ar jums par jūsu darba panākumiem.

Ar tautiskām labdienām un dievpalīgu

K. Freimanis,
kopas pārstāvis.

JŪS MEKLĒ!

Tēvs Latvijā meklē dēlu Ēriku Brīdiņu, Kārļa dēlu, no Pāles pag. Vecdzelmēm. Kalpojis 15. un 19. divīzijā. Ja kādam būtu ziņas, tās lūdz sniegt A. Vītolam, 116 Hughson Str., Hamilton, Ont., Canada.

⁂

Jāni Liepu no Šparģeļu ielas Rīgā, meklē Vilma Ozoliņš, dzim. Drengers, dzīvo Edme Pl. 9, Baffallo, N. Y. 51, USA.

Noteiktas svinamās dienas

Divas svinamās dienas Kanadā, ko ik gadus noteica īpašs valdības lēmums — Karalienes dzimšanas diena un Planjas svētki (Thanksgiving day) — nākotnē netiks mainītas. Kabineta sekretārs Pinards paziņojis, ka Karalienes dzimšanas diena turpmāk tiks svinēta pirmdienā pirms 25. maija, bet Planjas svētki — otrā oktobŗa pirmdienā.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delavare Ave. tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅŠ, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 val WA 1-7208.

Dr. SILVIJA UZĀNS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St, tel. WA 1-4478 val WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1864.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9545.

Laikraksta LA pārstāvis Edmontonā R. ČAKS, 11029-88 Ave, Edmonton, Alta.

Pieņem abonēšanas un sludinājumu maksas mūsu abonentiem, kā arī pieņem jaunus abonentus, sludinājumus un informāciju

Sarīkojumu kalendārs Toronto

9. februārī — Nakts Latiņu kvartālā Masarika zālē.
9. februārī — LKKCK sarīkojums lietuviešu zālē, Ossington - Dundas.
17. febr. TLB drāmatiskā ansamļa izrāde par labu TLB sestdienas skolai.
22. februārī mākslinieku apvienības slēgts karnevāls.
9. martā — DV teātŗa izrādē Priecīgais saimnieks Sv. Andreja baznīcas zālē.
17. martā T.L.T.A. sestdienas ģimnazijas teātŗa izrāde — R. Blaumaņa Trīnes grēki, Sv. Andreja baznīcas zālē.
23. martā — 1. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
30. martā — Amerikas Latviešu teātŗa izrāde.
31. martā — T. Ķeniņa audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
6. aprīlī — MMK sezonas noslēgšanas balle Polu nacionālā zālē.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

10. februārī Hamiltonas DV teātŗa pirmizrāde „Dāmu valsis".
17.—24. februārim LNAK padomes vēlēšanas Kanadā.
23. februārī II karnevāls Pigbridžā — DV Hamiltonas nod. sar.
24. martā TNT viesizrāde „Spoki" — Latv. ev. - lut. draudzes dāmu komitejas sarīkojumā.
13. aprīlī Hamiltonas kausa spēles ar sekojošu balli — DV Hamiltonas nod. sporta kopas „Sparta" sarīkojums.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Trešdien, 1957. gadā 6. februārī,

SPĒKS UN

JAUNĀ ANGLIJAS P

LA Londonas korespond

Lielais angļu filozofs Bekons kādreiz teica, ka labākā aizsardzība ir turēties pēc iespējas tālu no karalauka. Nav zināms, vai jaunais Lielbritanijas premjērs domājis par šiem vārdiem, kad izstrādāja jauno aizsardzības budžetu un savam aizsardzības ministram Dankanam Sandīsam uzdeva izdarīt vēl nedzirdēta bruņošanās budžeta apcirpšanu. Londonā klīst baumas, kuŗas liekas stipri ticamas, ka H. Mekmillena rīcība bijusi grieziens ASV sirdsapziņā, uh, protams, arī tās izdevumos, ja tās vēlas sargāt Eiropu. Mekmillens blakus pašas Anglijas aizsardzības budžeta samazināšanai vēlas panākt, lai arī Rietumvācija sajustu Lielbritanijas varenības un spēka samazināšanu.

Ir grūti izteikt pārmetumus jaunajam premjēram, kas, pārņemot valdību, atradās neskaitāmu grūtību priekšā: noskaņojums pasaulē

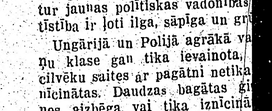

VAI TĀDA ATBILDE IR PAREIZA?

Lielais un visā pasaulē lasītai The Christian Science Monitor reiz mēnesī izcilā veidā dod redakcijas atbildes uz svarīgiem lasītāju jautājumiem. Tā kāds Harvejs Sofilds Viskonsīnas valstī min Jozefu Harha rakstu „Kā palīdzēt Ungārijai?": „Viņi ir deportējuši (Latuvā, Latvijā un Igaunijā) tautas virsslāni uz Sibīriju." Un viņš jautā, kā redakcija definē „tautas virsslāni" (top level), un vai tas virsslānis prombūtne nozīmē ka revolūcija nevar notikt?

Redakcijas atbilde: „Ar „tautas virsslāni" mēs saprotam sabiedrības, politiskos un saimnieciskos vadītājus. Baltijas valstīs boļševiki deportēja uz Sibīriju agrākos autoritārās politiskos un ekonomiskos vadītājus, bankierus, fabriku īpašniekus un vadītājus, tirgotājus, garīdzniekus, skolotājus, sekmīgos zemkopjus, laikrakstu izdevējus un vadošos redaktorus un rakstniekus.

Tādā mērā tas nenotika satelītzemēs, kurpretī Baltijas valstīs tika darīts sistemātiski un pamatīgi. Tas nebūt neizslēdz iespēju, ka dzīvināt revolūcionāro garu jaunajā paaudzē, kas spējīga attīstīt to donību. Bet tur, kur politiskās vadības galotne ir nocirsta tādā veidā, tur jaunas politiskas vadonības rašanās ir ļoti liela, sāpīga un grūta.

Ungārijā un Polijā agrākā valdošā klase gan tika ievainota, bet cilvēku saites ar pagātni netika iznīcinātas. Daudzas bagātas ģimenes aizbēga vai tika iznīcinātas, bet garīdzniecība palika, pilsētu un ciemu vadītāji palika, profesori un žurnālisti pārdzīvoja. Viņi uztur ja kontaktu ar jauno paaudzi. Viņu mīļu pavēlnieku ar pagātni netika pārrauts.

Kad jaunieklis Ungārijā sāka šaubīties par komūnisma vissvētāko bija cilvēki, ar ko runāt, un viņš zināja, kas reiz bija brīvība. Līdzīgi bija ar briesmas, ja tautas dabiskā valdošā kultūra pārcieš un pārdzīvo, ja tautas dabiskā vadība ir dzīva. To var iznīcināt, ja tiek tautas vadītāji slāni.

Baltijas valstu piedzīvojumi bija, ka tur, kur tautas vadoņi iznīcināta vai atrodas trimdā, zeme tautas atdzīvināšanai stāv nekādu redzamu zīmju, ka Baltijas valstīs notiktu kāda ievērojama dzīvošanās. Visās satelītu valstīs ir redzama spēcīga (tautu) atdzīvošanās."

Šī atbilde nav pareiza. Pašlaik Kremlī ir aplecinājuši, ka Baltijas valstīs vēl arvien dzīvs nacionālais gars un intelligencē rūgst nemiers. Ir arī nepareizi baltiešu trimdas kus un jo sevišķi cīnītājus par Baltijas valstu atbrīvošanu atnākšanu no viņu tautām. Ir arī mums zināms, ka pašās

SPĒKS UN VARENĪBA

JAUNĀ ANGLIJAS PREMJĒRA DILEMMA

LA Londonas korespondenta politiskās piezīmes

Lielais angļu filozofs Bekons kādreiz teica, ka labākā aizsardzība ir turēties pēc iespējas tālu no karalauka. Nav zināms, vai jaunais Lielbritanijas premjērs domājis par šiem vārdiem, kad izstrādāja jauno aizsardzības budžetu un savam aizsardzības ministram Dankanam Sandīsam uzdeva izdarīt vēl nedzirdēta bruņošanās budžeta apcirpšanu. Londonā klīst baumas, kuŗas liekas stipri ticamas, ka H. Mekmillena rīcība bijusi grieziens ASV sirdsapziņā, un, protams, arī tās izdevumos, ja tās vēlas sargāt Eiropu. Mekmillens blakus pašas Anglijas aizsardzības budžeta samazināšanai vēlas panākt, lai arī Rietumvācija sajustu Lielbritanijas varenības un spēka samazināšanu.

Ir grūti izteikt pārmetumus jaunajam premjēram, kas, pārņemot valdību, atradās neskaitāmu grūtību priekšā: noskaņojums pasaulē par rīcību Suecas jautājumā nebija angliem visai patīkams, smagajā rūpniecībā draudēja bezdarbs, bēnzīna trūkums radīja grūtības maziem uzņēmējiem, dzīvokļu trūkums un nepārtrauktā cenu kāpšana radīja arvien lielāku neapmierinātību, un par spīti finanču ministra Tornikrofta rožainai runai, dolaru rezerves un eksports lēnām, bet noteikti kritās. Opozicija ir nolēmusi darīt visu, nevērojot, vai tas būtu par vai pret nācijas interesēm; panākt jaunas vēlēšanas.

Pārņemot valdības stūri šādā brīdī, Mekmillenam bija kaut kur jāatrod līdzekļi saimnieciskā stāvokļa stabilizēšanai, un vienīgais, kur viņš varēja ķerties klāt — bija bruņošanās rūpniecība un armija. Bet šī rīcība nekādā gadījumā nesaskan ar paša premjēra vēlēšanos saglabāt Lielbritaniju „Rule Britannia" garā, un — ja viņš to vēlas, tad bruņošanās rūpniecības budžets bija nevis jāsamazina, bet gan jāpaaugstina. Ja Mekmillēns domā, ka ar slaveno britu diplomātiju viņš spēs saglabāt Lielbritanijas spēku un varenību, tad viņš nedzīvo divdesmitajā gadsimtā. Mūsu laika politiku nenosaka Dizraeli, Gladstona vai kāda cita liela valstsvīra veiklība, bet gan atoma un ūdeņraža bumbas, un šīs bumbas netiek taisītas no rožainām koeksistences cerībām, bet gan brutāla spēka. Tas, ka amerikāņu valdība nav apmierināta ar Mekmillena rīcību bruņošanās jautājumā, norāda steidzīgā Dankana Sandīsa sauksana uz Vašingtonu, kā arī piedāvājums britus apgādāt ar tālraides raķetēm. Vai šī palīdzība bija Mekmillena cerētais politikas auglis, nav zināms, bet šāda veida militārās palīdzības saņemšana arvien vairāk noved Lielbritaniju stāvoklī, kuŗā tā vairs nebūs nekas cits kā ASV satelits.

Vai šāda veida spēku sadalīšana divās daļās — Pad. Savienības un ASV nāktu par labu Eiropai un pat visai pasaulei, ir liels jautājums. Mekmillens ir nolēmis Lielbritaniju padarīt par spēcīgāko industriālo valsti Eiropā, bet vai šāda rīcība ir gudra? Apsveicams ir jaunā premjēra solis mēģināt darīt visu Eiropas vienības veicināšanā un saimniecības koordinēšanā, bet atkal un atkal paceļas jautājums: ko gan dod spēcīga industrija, kas nav pasargāta no ienaidnieka iznīcinātāja spēka? Sēra Persija Milla uzaicināšana par spēka ministru bija viena no oriģinālākām Mekmilena domām, bet premjērs — cik pazīmes rāda — šo spēka ministriju vēlas pārvērst par tīru enerģijas ražošanas iestādījumu, atmetot ar roku visiem atoma un ūdeņraža bumbu ražošanas uzdevumiem. Būtu veltīgi teikt, ka konservātīvo partija un pat leboristi 100% piekristu šāda veida politikai, bet pazīmes rāda, ka Harolds Mekmillens ir nolēmis savam noņemt drošības atslēgu un atstāt tikai trauksmes zvanu.

Jābrīnās, ka Mekmillena pirmais solis bija bruņošanās budžeta samazināšana un nevis koncentrēšanās rūpniecu automatizēšanai un lidmašīnu rūpniecu (civilo) atbalstīšanai. Tieši šī rūpniecības nozare Lielbritanijai sola vislielāko tirgu. Vienīgais atvieglinājums bija Dankana Sandīsa brauciens uz ASV, un Lielbritanijā valda cerības, ka Vašingtonā būs panākta vienošanās bruņošanās jautājumos,

Mekmillens savā runā teica, ka Lielbritanija Atlantijas aizsardzības līguma robežās grib dot savu „taisnīgo daļu, bet ne vairāk". Dabiski rodas jautājums: ko premjērs domāja ar „taisnīgu daļu"? Vai, runājot par to, viņš iedomājās, ka ASV sedz divas trešdaļas no šīs aizsardzības organizācijas izdevumiem, un ka tieši tās ir tiešīgas par šiem lielajiem izdevumiem prasīt zināmu atlīdzību — ja ne citādu, tad daļēju politisku paklausību? . . . Lai kā Mekmillens mēģinātu runāt par „Rule, Britannia", bruņošanās budžeta samazināšana un arvien lielāka ASV militārās palīdzības pieņemšana nozīmē lomas zaudēšanu uz politiskās skatuves, pamazām pārejot statista stāvoklī, kuŗam atļauts runāt tikai tad, kad galvenie aktieŗi klusē vai atļauj runāt. Nav zināms, kā deputāti parlamentā uzņems šādu atrisinājumu. Nav arī zināms, vai šis nebūs akmens, pār kuŗu paklups Mekmillena valdība . . .

Nākošie 3 mēneši būs izšķirīgi Lielbritanijas iekš- un ārpolitikā, jaunais budžets norādīs, pa kuŗu ceļu īsteni ies Mekmillens un viņa valdība. Bet vienu ir skaidrs: varenību nevar pastāvēt bez reāla spēka, un tikai spēks rada varenību un neatkaŗību politikā un saimniecībā.

Šī ir Mekmillena dilemma — spēks un varenība. G. Z.

TRIMDAS SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

VAI TĀDA ATBILDE IR PAREIZA?

Lielais un visā pasaulē lasītais The Christian Science Monitor reiz mēnesī izcilā veidā dod redakcijas atbildes uz svarīgiem lasītāju jautājumiem. Tā kāds Harvejs Solfilds Viskonsīnas valstī min Jozefa Harha rakstu „Kā palīdzēt Ungārijai?": „Viņi ir deportējuši (Lietuvā, Latvijā un Igaunijā) tautas virsslāni uz Sibiriju." Un viņš jautā, kā redakcija definē „tautas virsslāni" (top level), un vai tautas virsslāņa prombūtne nozīmē, ka revolūcija nevar notikt?

Redakcijas atbilde: „Ar „tautas virsslāni" mēs saprotam sabiedriskos, politiskos un saimnieciskos vadītājus. Baltijas valstīs boļševiki deportēja uz Sibiriju agrākos augstākos politiskos un valdības vadoņus, baņķierus, fabriku īpašniekus un vadītājus, tirgotājus, garīdziekus, skolotājus, sekmīgos zemkopjus, laikrakstu izdevējus un vadošos redaktorus un rakstniekus.

Tādā mērā tas nenotika satelītu zemēs, kurpretī Baltijas valstīs tas tika darīts sistēmatiski un pamatīgi. Tas nebūt neizslēdz iespēju atdzīvināt revolūcionāro garu jaunajā paaudzē, kas spējīga attīstīt vadoņbu. Bet tur, kur politiskās dzīves galotne ir nocirsta tādā veidā, tur jaunas politiskas vadoņības attīstība ir ļoti ilga, sāpīga un grūta.

Ungārijā un Polijā agrākā vadoņu klase gan tika ievainota, bet cilvēku saites ar pagātni netika iznīcinātas. Daudzas bagātas ģimenes aizbēga vai tika iznīcinātas, bet garīdzniecība palika, pilsētu un ciemu vadītāji palika, profesori un žurnālisti pārdzīvoja. Viņi uzturēja kontaktu ar jauno paaudzi. Atmiņu pavediens ar pagātni netika pārrauts.

Kad jauneklis Ungārijā sāka šaubīties par komūnisma viszinību, bija cilvēki, ar ko runāt, un kas zināja, kas reiz bija brīvība. Kāda kultūra pārcieš un pārdzīvo briesmas, ja tautas dabiskā vadība ir dzīva. To var iznīcināt, ja iznīcina tautas vadītāju slāni.

Baltijas valstu piedzīvojumi rāda, ka tur, kur tautas vadoņība ir iznīcināta vai atrodas trimdā, tur zeme tautas atdzīvošanāi sterila un atdzīvošanās process lēns. Nav nekādu vedzamu zīmju, ka Baltijas valstīs notiktu kāda ievērojama atdzīvošanās. Visās satelitu valstīs ir redzama spēcīga (tautu) atdzīvošanās."

Šī atbilde nav pareiza. Paši komūnisti Baltijas valstīs un pat Kremlī ir apliecinājuši, ka Baltijas valstīs vēl arvien dzīvs nacionālais gars un inteliģencē rūgst nemieri. Ir arī nepareizi baltiešu trimdiniekus un jo sevišķi cīnītājus par Baltijas valstu atbrīvošanu atšķirt no viņu tautām. Ir arī mums ziņas, ka pašās Baltijas valstīs ir organizēta pretestības kustība ar vadītājiem.

Tikai tie, kas nepazīst latviešu, igauņus un lietuviešus kā ziemciešu un varoņu ciltis, var tā domāt un rakstīt, kā tas lāsāms The Christian Science Monitor.

Bet šīs atbildes labums ir tas, ka tā ceļ trauksmi mūsu dvēselēs — nenogulēt Latvijas atbrīvošanu.

Saturns

LABS STARTS 1957. GADĀ

Ar lielām cerībām nākotnē raugās mūsu populārais gleznošanas vecmeistars J. Tīdemanis, kam pirmajās 1957. gada nedēļās savu reklāmu brošūru piesūtījusi kāda naudas skapju firma . . . Šai sakarā Tīdemanis parežo neredzētu gleznieciskas cienītāju pieaugumu latviešu sabiedrībā, kas, saprotams, iegādāsies arī viņa gleznas. Jo kāda cita iemesla pēc viņam būtu piedāvāts naudas skapis? . . .

Līdz šim, cik zināms, vienīgā latviešu rakstniece, kas guvusi panākumus un godalgota angļu valodas izdevumos, bija Rita Liepa, izpelnīdamās lielāku godalgu kāda amerikāņu laikraksta krustvārdu mīklu sacensībā. Bet tagad izrādās, ka viņai radusies konkurente Veltas Tomas personā, jo Nujorkas Times piešķīris viņai 1. godalgu par iesūtīto pastētes gatavošanas recepti. M.

CIŅAS ZVIEDRIJAS PARLAMENTĀ

Opozicija iesviež degošu lāpu zaļi - sarkanās koalicijas ēkā

Vēstule no Zviedrijas

Kā zināms, pēdējās parlamenta vēlēšanās zemnieku partija, kas atbalstīja sociāldemokratu valdību, cieta ļoti smagus zaudējumus, kas izšķiroši ietekmējuši visu tagadējo zemnieku savienības politiku un valdības krizes jautājums Zviedrijā nepazūd no darba kārtības. Sevišķi spilgti tas izpaudās nupat notikušajās riksdāga debatēs par valdības politiku. Tās noritēja niknas polemikas atmosfairā, galvenokārt par valdības saimniecības politiku, par draudošajām inflācijas briesmām un par militāro politiku. Un visās debatēs domināja jautājums par iespējamo sarkani – zaļās koalicijas sabrukumu.

Finanču ministrs Strengs gan mēģināja opozicijas asās smailes apgraizīt, uzsvērdams, ka viņa jaunais finanču plāns būšot iespaidīgs līdzeklis pret inflācijas draudiem, tomēr pats piebilzdams — „ja negadīsies nekas neparedzēts"... Bet jau turpat savā jaunā plāna aizstāvēšanas runā Strengs cēla priekšā veselu rindu dārgu projektu, piem., par darba laika saīsināšanu, par pašvaldību nodokļa pamazināšanu, par bērnu piemaksas paaugstināšanu un galvenokārt savu jau visu laiku stipri apstrīdēto plānu par obligāto apdrošināšanos, nosaucot to par „vispārējo dienesta pensiju."

Opozicijas karognesēja lomu bija uzņēmies tautas partijas līderis prof. Bertils Ulīns viens pats, jo otrs spēcīgais opozicijas pīlārs — konservātīvo līderis Hjalmarsons, kā Zviedrijas delegāts AN, patlaban ir Nujorkā.

Savā runā Ulīns asi vērsās pret Strenga plāniem un uzsvēra, ka pēdējo divu gadu laikā Zviedrija atkal piedzīvojusi tepat 10% dārdzības pieaugumu, kas tātad ir jau trešā — „vienreizējā inflācija" pēdējo 10 gadu laikā. Vēršoties pret ministru prezidenta Erlandera apgalvojumiem, viņš aizrādīja, ka tagadējās valdības politika bremzē taupību un privātās saimniecības produktīvos kapitāla ieguldījumus, kas būtu spējuši kompensēt vienmēr pieaugošos valdības izdevumus. Tāda politika nenovēršami rada dzīves sastingumu un samazina Zviedrijas eksporta saimniecības konkurences spēju, kas ļauni ietekmē zviedru naudas vērtību.

Kā lielākās opozicijas partijas līderis prof. Ulīns ar lielu noteiktību pateica, ka gaidījumā, ja sociāldemokratu un zemnieku savienības valdības koalicija izbeigtos, nekādā gadījumā nav sagaidāma tautas partijas koalicija ar sociāldemokratiem, jo „tautas partija par savu galveno uzdevumu atzīst", teica prof. Ulīns, „atspiest sociāldemokratus no viņu pārāk dominējošām pozicijām zviedru politikā.

Līdz ar to būtu rasts nodrošinājums pret sociālistiskiem eksperimentiem, Zviedrijas attīstību turpmāk veidot uz progresīvas arodu brīvības principa pamatiem. Arī tad būtu nepieciešama varas attiecību pārgrozība, ja varētu runāt par visu demokratisko partiju koalicijas valdību.

Bet tā sauktās „lielās koalicijas" nodibināšanās patlaban Zviedrijā nav paredzama, jo tai nikni pretojas tagad valdošā sociāldemokratu partija, sevišķi tās vaditājs, ministru prezidents Erlanders, kuŗš visādi mēģina tēlot, ka nesaskaņas valdības koalicijā ir visai nesvarīgas un niecīgas, pie tam biedēdams zemes iedzīvotājus, ka konservātīvo un tautas partijas valdība būtu „katastrofāla improvizācija."

Bet prof. Ulīnam nebija nekādu grūtību parādīt un atklāt, cik smagas un nopietnas ir domstarpības valdības koalicijā. Piemēram, zemnieku savienība ir pret augsto procentu politiku un pret kreditu samazināšanu, pret to, ka tiek sekmēta atšķirība starp pilsētām un laukiem, kas, piem., izpaudās valdības projektā par ierēdņu algu paaugstināšanu (zemnieku savienība riksdagā balso a pret šo valdības projektu, un sociāldemokratiskā valdība savam projektam vairākumu dabūja tikai ar komūnistu balsīm), tāpat zemnieku savienība ir pret obligāto pašapdrošināšanos un prasa, lai nodokļu nolaidumi vienādi attiektos kā uz pilsētām, tā laukiem.

Jautājumā par obligāto apdrošināšanos prof. Ulīns ļesvieda degošu lāpu sarkani – zaļās koalicijas ēkā, pieprasīdams, konsultēt tautas nobalsošanu par obligātu vai brīvprātīgu apdrošināšanos.

Zemnieku savienības aprindās prof. Ulīna ierosinājums atrada atsaucību, bet ministru prezidents Erlanders šo ierosinājumu noteikti noraida, acīmredzot baidīdamies, ka pārāk biežas tautas nobalsošanas varētu apdraudēt valdības un viņa partijas stāvokli vēlēšanās.

(Nobeigums 8. lpp.)

GAIŠS BRĪDIS MŪSU VĒSTURĒ

Ievērojama runa Draudzīgā aicinājuma dienā

Bostonā (V. L.) — ALTS rīkotā Draudzīgā aicinājuma atceres dienā iezīmīgu runu teica viens no ievērojamākiem brīvās Latvijas juristiem — zvērināts advokāts Jūlijs Šmits.

— Tas notika, — teica Jūlijs Šmits, — 1935. g. 28. janvāŗa vakarā, kad beidzās Kultūras fonda domes sēde. Valsts prezidents Kārlis Ulmanis tad nolasīja savu Draudzīgo aicinājumu, kas sākās ar vārdiem: „Tauta ir modusies uz jaunu, jauku dzīvi. Modusies lauki, modusās pilsētas." Aicinājums beidzās ar vārdiem: „Tā rīkodamies, mēs īsā laikā izdarīsim brīnumus kultūras celšanas darbā".

Patiesi, prezidenta K. Ulmaņa Draudzīgais aicinājums bija gaiss brīdis latviešu tautas vēsturē, jo tam brīvprātīgi un ar saļūsmu sekoja visa tauta un veica brīnumus kultūras laukā. 5 gadu laikā tika ziedotas 1,675.419 grāmatas, no tām 1,5 milj. skolām, 70 klaviers, 1400 gleznas, 400 radio aparāti un 1.300.000 latu skaldrā naudā.

Varbūt kādreiz kāds jauns latviešu zinātnieks — sociologs vai psichologs uzrakstīs darbu par Draudzīgo aicinājumu. Jau pats aicinājuma fakts — „draudzīgs aicinājums", nevis sauss aizrādījums — iekaroja sekotājus. Tur prezidents draudzīgi sniedza tautai roku, tauta draudzīgi atsaucās.

Draudzīgā aicinājuma kustība nebija politiska. Tādēļ to atzina arī Kārļa Ulmaņa politiskie pretinieki. Tautā visi ilgojās pēc vienības un vienprātības valsts vadībā, neapmierinātība ar sīkajām partijām bija liela. **Un tomēr zināmas politiskas sekas Draudzīgajam aicinājumam bija. Atsaucība tautā deva Ulmanim lielu gandarījumu, viņš varēja teikt: „Iedzīvei, es izdarīju apvērsumu, bet tauta man seko."** Protams, ja būtu izdarīta tautas nobalsošana par režīmu, iznākums nebija paredzams.

Draudzīgais aicinājums cēla nacionālo kultūru, un vēl lielāki bija ideoloģiskie panākumi — tauta iedegās ideālismā par labu lietu.

— Kas noticis ar šīm grāmatām komūnisma okupācijā? — jautāja sirmais latviešu tiesībnieks, un liecināja: „Manā pirmā skolu sarkanais revidents aizveda sadedzināšanai visas Draudzīgā aicinājuma grāmatas, arī grāmatu par putnkopību." Kad mūsu dzimtene būs brīva, vai prezidents Kārlis Ulmanis piedzīvos to dienu? Tautai būs jāpateicas lielajam latviešu valstsvīram. Ja Kārlis Ulmanis dzīvo — laj Dievs dod piedzīvot Draudzīgā aicinājuma atdzimšanu. Ja viņš ir miris, tad mirstot viņš būs devis latviešu tautai jaunu, vislielāko aicinājumu — cīnīties par dzimtenes atbrīvošanu," ar lielu pārliecības spēku Jūlijs Šmits nobeidza savu īso, bet spēcīgo runu.

Draudzīgā aicinājuma dienu ieskaitot, ALTS priekšsēdis mag. jur. A. Cīrulis teica, ka Jūlija Šmita runas iedvesmo trimdiniekus, nolēdams, ka Bostonā, pretēji sākuma gadiem, vairs nenotiek kultūras nedēļas, bet mierinājums bostoniešiem ir tas, ka šajā kultūras pilsētā arī latviešiem notiek pastāvīgi kultūras sarīkojumi.

Tad sekoja, runājot Edvarta Virzas vārdiem, mazs grāmatu putenis: Bostonas latviešu skola saņēma vērtīgas grāmatas no ALTS, DV, Korporāciju kopas, Preses bbas, skolotājiem Grāvītes, Krasta, un arī no Jēkabsona, Šķobes, Siseņa, par ko pateicās skolas pārzinis A. Liepkalns. Grāmatas saņēma arī Jūlijs Šmits un mākslinieciskās programmas izpildītāji — jaunieši V. Liepkalns un Gunta Elmīte par skaistu spēli un Pēteris Ozols par deklamāciju.

Savienotas VALSTIS

NUJORKĀ

Gadskārtējais Baltiešu studentu federācijas kongress notiks 2. martā, plkst. 10,00 no rīta Baltijas brīvības nama telpās, 131 E., 70. ielā, Manhatanā. Visi studenti un interesenti aicināti piedalīties šajā kongresā.

Sakarā ar Ainas Dzirkales un Sigurda Bremmaņa atteikšanos no Nujorkas studentu biedrības valdes amatiem, līdz nākošai pilnsapulcei valde darbosies šādā sastāvā: Zigurds Jēgers (pr-dis), Liliāna Māsēna (vicepr-de), Līga Rozēna (sekretāre), Ādolfs Cildermanis (kasieris) un Guna Aistere (valdes locekle).

Nujorkas korporāciju kopā 1957. gadam par senioru ievēlēts R. Bekeris (Fr. Lett.), vicesenioru F. Krečko (Fr. Van.) un par sekretāru E. Vents (Lett.).

Korporāciju kopa rīko tradicionālo plkv. Kalpaka un viņa karavīru piemiņas dievkalpojumu š. g. 3. martā, plkst. 3,00 p.p. Betlēmes baznīcā, Bruklīnā. Akts un balle notiks 9. martā, plkst. 8,00 vakarā Hotel Diplomat Grand Ballroom zālē. Adrese: 108/110 West 43. ielā, Manhatanā. Ieeja pret ielūgumiem, kas saņemamai no Nujorkas korporāciju kopas prezidija.

ČIKĀGA

Šinīs dienās ārsts Vidvuds Medenis atvēris kabinetu River Fo-

— Es vēlētos pirkt gudru papagaili. Nav svarīgi, lai viņš mācētu arī runāt, — galvenais — viņam jāprot uzmanīgi klausīties.

restā, Čikāgas rietumdaļā, 501 Franklin Ave. Viņš pieņem tikai iepriekš pieteiktus pacientus un lūdz zvanīt uz sek. tālruņiem: kabinetā FO 9-7610, bet mājās — CO 1-8160.

Otto Krolla bērnu teātris iepriecināja Čikāgas bērnus ar jaunu Elgas Kores-Krūmiņas ludziņu 3 cēlienos „Ziemassvētku pasaciņa", režisores Vereņas Strautnieces iestudējumā. Jaunie aktieri parādīja visai teicamas tēlotāju spējas un izrāde ritēja raiti un interesanti. Sevišķi labi veicās galvenajā lomu tēlotājiem — Pēterim Zirnim (Andis) un Agitai Strautniecei (Zenta), tāpat Brigitai Utināneī (Māte), Jānim Pencim (Robis), Inesei Strautniecei (Vecā māte) un Jānim Reveliņam (Resnītis). Pārēdās lomās, arī sekmīgi, darbojās J. Zirnis (Vecītis), J. Pavasars (Kungs), Z. Kezbers (Zēns), M. Ozere (Rūķītis). Parādības tēloja R. Kalnājs (Aklais), I. Ozers (Nabags), M. Āruma (Bērns) un D. Kezbere (Vecenīte). Jaunos skatītājus sevišķi iepriecināja Pārsliņdeja ar M. Arumu, I. Šimani, L. Birkenu, M. Lāci un A. Strautnieci. Kā allaž labu pavadījumu sniedza A. Zirne, kā skatuves apgaismotājs darbojās A. Bumbulis.

Zēl, ka tik vērtīgu un labi iestudētu ludziņu bija ieradušies noskatīties tikai nepilns simts čikāgiešu.

LINKOLNA

Pieci Linkolnas ģimnazijas (Lincoln High School) pēdējās pēdējās klases audzēkņi ierindojušies starp Nacionālās nopelnu stipendijas sacensības finālistiem.

Sacensībā piedalījās 162.000 pēdējā kursa audzēkņi no 12.500 ASV ģimnazijām. Finālam kvalificējušies 7.500 no minētajiem, starp kuŗiem ir arī Andris Staklis. Viņiem paredzēta papildus pārbaude janvāŗa vidū.

700 laimīgo saņems stipendijas, kuŗu lielums svārstās no $100 līdz $2.500 gadā. Viņiem atļauts izvēlēties jebkuŗu universitāti ASV.

Nopelnu stipendiju fondu nodibināja 1955. gadā, saņemot Forda auto firmas 20,5 milj. dolaru ziedojumu un Karnegi uzņēmuma atbalstu.

Atzīmējams, ka Andris Staklis, līdztekus sekmēm skolā, guvis labus panākumus arī šachā un tenisā: 1955. gadā viņš ieguva 5. godalgu ASV jaunatnes šacha meistarības turnīrā, kas notika Linkolnā, un vairākas balvas tenisa sacīkstēs pag. gada vasarā. Jaunekļis vakaros strādā fizisku darbu kādā Linkolnas veikalā. A.

Alberts Raidonis

NASERA POLITIKAS MĒRĶI

Hitlera augšāmcelšanās pie Nīlas. Vai Nasers iet Maskavas pavadā?

Pirms dažiem mēnešiem Ēģiptes diktātoriskais prezidents Gamals Abdels Nasers pārsteidza pasauli ar Suecas kanāļa nacionālizāciju, kas radīja bīstamu krizi Vidējos Austrumos. Ēģiptes 39 g. vecais pulkvedis Nasers bija iedzinis Angliju un Franciju drausmīgā dilemmā, no kuŗas nebija izejas. Angļi un franči bija tā pārsteiguma skarti, ka ilgi nevarēja atjēgties, ko darīt. Un atjēgušies izdarīja lielu muļķību . . .

Šis Nasera solis bija pretgājiens angļu un amerikāņu kreditu atteikšanai Ašvanas aizsprosta celšanai Nīlā. Nasers cerēja no Suecas kanāļa iegūtās reparticijas — ap 100 milj. dolaru gadā, ieguldīt šī aizsprosta celšanā, tā iztiekot bez ārzemju financiālās palīdzības.

Nasers savā 26. jūlija runā visai hitleriskā tonī uzsvēra, ka Suecas kanāļa būve ir samaksāta ar 120 tūkst. ēģiptiešu dzīvībām, tāpēc tas piederot Ēģiptei . . .

Angļi nosauca Naseru par arabu Hitleru, jo līgumu laušana, kanāļa sagrābšana, nacionālisma kultivēšana, žīdu vajāšana ir ļoti analogi Adolfa Hitlera paņēmieniem. Tikai ar to starpību, ka Hitleram bija „Mein Kampf", bet Naseram ir „Mein Kanal".

Varbūt angliem Nasers šķiet Hitlers. Bet īstenībā viņš, līdzīgi daudziem citiem diktātoriem, ir laikmeta produkts, un cits arabu nacionālists nebūtu rīkojies citādi.

Ko tad īstī „Arabu Hitlers" ar savu „vardarbīgo, revolūcionāro un neatbildīgo" rīcību ir nodarījis?

Viņš it kā būtu lauzis trīs noīgumus:

1) 1888. g. Konstantinopoles konvenciju, kuŗa nosaka, ka „Suecas kanālis ir starptautisks ūdensceļš un vienmēr būs brīvs un atklāts kā miera, tā kaŗa laikā tirdzniecības un kaŗa kuģiem, vienalga, kāds būtu kuģa karogs."

2) Britu uzturēšanās Ēģiptē, vēlāk tikai Suecas bazē.

3) Koncesiju starptautiskai Suecas kanāļa sabiedrībai „Canal Maritime de Suez" — par kanāļa lietošanu.

BET? . . .

Pirmkārt: — 1888. g. konvenciju parakstījušas 9 valstis: Anglija, Francija, Vācija, Austrija, Spānija, Itālija, Holande, Krievija, Turcija, — bet ne Ēģipte.

Otrkārt: — Nasera rīcība šo konvenciju nemaz neskāra, vismaz līdz angļu un franču uzbrukumam, jo kanālis bija brīvs visu valstu kuģiem, izņemot Izraēlu, kuŗu arabu pasaule neatzīst.

Treškārt: — Zem Ēģiptes nacionālistu spiediena 1954. gadā angli paši atteicās no angļu - ēģiptiešu 1936. g. savstarpējā palīdzības līguma un izbeidza savu Suecas kanāļa zonas militāro okupāciju, tai vietā parakstot jaunu līgumu, kas angliem dotu tiesības atgriezties Suecas bazē, ja kāds no ārienes uzbruktu Arabu līgas locekļiem vai Turcijai. Naseram pārmet, ka viņš lauzis arī šo līgumu. Bet, vai ar savu uzbrukumu Ēģiptei, Anglija patī nav jau automatiski lauzusi šo līgumu? — Nasera 1957. g. 1. janvāŗa (tātad post factum) paziņojums bija tikai lieka diplomātiska formalitāte.

Ceturtkārt: — Suecas kanālim vajadzēja pāriet Ēģiptes rokās 1968. g. Nasers tikai pagrieza kalendāru uz priekšu . . . un paņēma jau tagad to, kas viņam tā kā tā būtu piederējis. No formālas puses, protams, notikusi koncesijas līguma laušana, kaut arī mazāka, kā to darījuši daži „lielie". Pie tam tas noticis Ēģiptes territoriālās robežās, tāpēc tā nebija militāra agresija. Pēc starptautiskām tiesībām, viņam piekrita augstākā vara to darīt. Vai no Nasera puses šis solis bija pareizs, ir cits jautājums, bet viņam bija tiesības Suecas kanāļa sabiedrību nacionalizēt, jo tā bija inkorporēta saskaņā ar Ēģiptes likumiem. Tāpēc nebija morāla pamata sākt kaŗu kanāļa atņemšanai.

Kāpēc Rietumi sacēla lielu brēku, galvenās bažas nebija tranzits, bet gan tas, ka: 1) par kanāļa lietošanu nauda ieplūdīs Ēģiptes kasē un nevis vairs Anglijas un Francijas. 2) Šis pasaules vissvarīgākais ūdensceļš ir ārā no Rietumu rokām. 3) Rietumi vispār ir izspiesti no Vidējiem Austrumiem. 4) Var zaudēt arī eļļu, kas ir Anglijas un R-Eiropas mēlnais zelts.

Suecas kanāļa nacionālizācija nenāca pēkšņi. Nasers to bija jau labu laiku rūpīgi izplānojis. Ašvanas aizsprosta kredita atteikšana bija tikai iemesls šī plāna reālizēšanai, kas izraisīja starptautisku krizi.

Kanāļa nacionālizāciju vēl nenozīmē Ašvanas aizsprosta celšanu. Tas bija tikai Ašvanas aizsprosta politiskais substitūts, lai uzturētu Nasera prestižu un dotu stimulu viņa tālāko mērķu īstenošanai.

CEĻA VARDI

Ir bīstami, ka mūsu pirmās ilūzijas mums paliek arī tās mīļākās un dārgākās, pēc kuŗām mēs vīsvairāk sērojam.

*

Nekas cilvēkus tā netuvina kā kopīgi pārdzīvotas briesmas.

*

Ciešanas padara mūs patmīlīgus, jo tās mūs pilnīgi paņem savā varā.

*

Mūsu dvēseles, mūsu gara un mūsu ķermeņa prasības gandrīz vienmēr ir pretstatā vienas otrām.

Margerita Jursinēre

ada 6. februārī, 11. n-rs

ENERĀLKONSULS
r. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
ILIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
VICTORIA AVE., APT. 16

ASITAJU
Vēstules

KAS ĪSTI IR KULTURA?
ijas Amerikā red.:
sen lasīju jūsu laikrakstā pla-
priekšēju informāciju un ap-
mu par Kultūras dienām
iltonā, kuŗās, kā tas ar lepnu-
tika uzsvērts, piedalījušies ti-
vietējie spēki.
protams, katra pašdarbība, ga-
kustēšanās, ja tā var teikt, ir
apsveicama, un par to arī vie-
n Hamiltonas latviešiem, kas
brīvajā laikā glezno, dzejo,
rbojas ar mākslas amatnieci-
u. t. t. pienākas uzslava, bet
vai nav drusku par augstu
s, ja šādu amatieŗu pašdarbī-
kati lepni dēvējam par „Kul-
s dienām" — kaut arī „maza-
2. Jo līdz šim esam saņēmuši,
Kultūras dienas allaž ir bijis
eizējs notikums, mūsu trim-
kultūrālo sasniegumu (un tā-
pagātnē dzimtenē) augstākā
restācija, kultūras darbinieku
de, kur mēģināts savākt un iz-
to labāko no labākā, lai pa-
u visai sabiedrībai, ko īsti
māksliniekļ sasnieguši savā
jā darba posmā un uz cik aug-
kvalitātes pakāpes īsti atrodas
kultūra. Šis dienas tātad
būtu arī kā profesionāla dar-
vētki, lai novilktu robežu īsto
sliniecisko vērtību un diletan-
sniegumu starpā. Vai tādēļ
tu bijis labāk, ja hamiltoniešī
pašdarbības skatei būtu iz-
zījušies citu, mazāk pretenciō-
pzīmējumu?

I. K., Mineāpolē

VECO ĻAUŽU ATZINĪBA
ijas Amerikā red.:
ernbachas veco ļauru mītnes
ieši, 9 personas, novēl Latvijas
erikā izdevējiem, redaktoriem
pārējiem darbiniekiem svētīgu
darba panākumiem bagātu jau-
1957. gadu!
ar notecējušā gadā mums piesū-
laikraksta brīveksemplāru iz-
ām mūsu sirsnīgāko pateicību
ceram, ka arī tekošajā gadā
s būs iespējams mūsu lasām-
du atmiņēties ar jūsu laikrak-
Priecāsimies līdz ar jums par
darba panākumiem.
r tautiskām labdienām un diev-
gu

K. Freimanis,
kopas pārstāvis.

JŪS MEKLĒ!

ēvs Latvijā meklē dēlu Ēriku
ktiņu, Kārļa dēlu, no Pāles pag.
dzeimēm. Kalpojis 15. un 19.
ūzijā. Ja kādam būtu ziņas, tās
z sniegt A. Vītolam, 116 Hugh-
Str., Hamilton, Ont., Canada.

∴

āni Liepu no Špargeļu ielas Rī-
meklē Vilma Ozoliņš, dzim.
engers, dzīvo Edme Pl. 9, Baf-
lo, N. Y. 51, USA.

Sarikojumu kalendārs
Toronto

ebruārī — Nakts Latīņu kvar-
ilā Masarika zālē.
ebruārī — LKKCK sarīkojums
ietuviešu zālē, Ossington - Dun-
ās.
febr. TLB dramatiskā ansam-
a izrāde par labu TLB sestdienas
kolai.
februārī mākslinieku apvienī-
bas slēgts karnevāls.
martā — DV teātŗa izrādē Prie-
kšgāis saimnieks Sv. Andreja b-
cas zālē.
martā T.L.T.A. sestdienas ģim-
nazijas teātŗa izrāde — R. Blau-
ņaņa Trīnes grēki, Sv. Andreja
aznīcas zālē.
martā — 1. ev. - lut. draudzes
kora koncerts.
martā — Amerikas Latviešu
teātŗa izrāde.
martā — T. Ķeniņa audzēkņu
vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
aprīlī — MMK sezonas noslēg-
šanas balle Poļu nacionālā zālē.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ
0. februārī Hamiltonas DV teāt-
ŗa pirmizrāde „Dāmu valsis".
7.—24. februārim LNAK padomes
vēlēšanas Kanadā.
3. februārī II karnevāls Pigbridžā
— DV Hamiltonas nod. sar.
4. martā TNT viesizrāde „Spoki"
— Latv. ev. - lut. draudzes dā-
mu komitejas sarīkojumā.
3. aprīlī Hamiltonas kausa spēles
ar sekojošu balli — DV Hamil-
tonas nod. sporta kopas „Sparta"
sarīkojums.

os manuskriptus saīsināt.
labās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa-
arakstītajos rakstos izteiktās do-
doklim.

Sporta APSKATS

LATVIEŠU SPORTA PADOMES TRIMDĀ PREZIDIJA INFORMĀCIJAS LAPAS PIELIKUMS LATVIEŠU SPORTISTIEM SVEŠUMĀ

JĀNIS KONRADS CEĻĀ UZ PASAULES REKORDIEM

440 J. — 4:39,9 MIN. — 220 J. — 2:12,2 MIN, — 100 J. — 1:01,6 MIN. — VAI „KRITĪS" ROUZA AUSTRĀLIJAS JAUNATNES REKORDS?

14 gadus vecais latviešu peldētājs Jānis Konrads ir pilnīgi sagatavojies, lai vēl šajā mēnesī Kanberā pārspētu Austrālijas jaunatnes rekordu 440 jardu peldējumā brīvā stilā — pēc Jāņa uzvaras Jaundienvidvelsas junioru meistarsacīkstēs pareģoja viņa treneris Dons Talbots.

Pašreizējais Austrālijas jaunatnes rekords ir 4:37,5 minūtes un tā īpašnieks ir šīs distances pasaules rekordists Merijs Rouzs, kas rekordu sasniedza, kad viņš bija divus gadus vecāks par Jāni. Talbots paredz, ka Jānis distanci peldēs 4:35,0 minūtēs.

Jaundienvidvelsas junioru meistarsacīkstēs Jānis uzvarēja 440 j. ar 4:39,9 min., un 220 jardu distancēs ar 2:12,2 min. laika atzīmēm, bet 110 jardu peldējumā, sasniedzot 1:01,6 min., palika 2. vietā.

Visi Jāņa rezultāti ir viņa jauni labākie sasniegumi un 440 jardu distanci viņš peldēja rezervēti, necenšoties pēc labas laika atzīmes. Tāpēc jāpiekrīt Jāņa trenera domām, ka **Jānis, turpinot savu strauju progresu, pārspēs visus Rouza — arī pasaules rekordus.**

Ja Kanberā Jānis 440 jardus peldēs 4:35,0 minūtēs, viņš jau būs ierindojies sešu šīs distances labāko peldētāju vidū visā pasaulē.

Ar saviem sisniegumiem jaunais latviešu zēns ir jau iekarojis austrāliešu sporta publikas sirdis un 400 m distancē jau tagad vērtējams pasaules labāko vidū. Jāņa Konrada rezultāti nav tikai talanta izpausme, bet vairāk ilgu, grūtu un regulāru treniņu darbs. Ja viņa sporta mīlestību par paraugu ņemtu arī citi mūsu atlēti, lielajā sporta arenā mēs varētu iziet ar daudziem pasaules klases atlētiem un spējumiem.

Jāņa mērķis ir piedalīties 1960. gada olimpiskajās spēlēs Romā un pēc tam studēt slavenajā Jēlas universitātē ASV. Cerēsim, ka Romā viņš varēs aizstāvēt mūsu sarkan-balt-sarkanās krāsas.

MEISTARSACĪKSTES AUSTRĀLIJĀ

Labi rezultāti vieglatlētikā. — Sūtņa K. Zariņa balva Melburnas Dainai.

(J) Austrālijas latviešu gadskārtējās meistarsacīkstēs Melburnā piedalījās ļoti kupls dalībnieku pulks, sacenšoties basketbolā, volejbolā, galda tenisā, tenisā, šachā un vieglatlētikā.

Pēc ilgiem gadiem latviešu sacensībās bija izdevība piedalīties Jaunzēlandes viesņai Zinaīdai Ringenbergai, kas sevi atestēja par sacensību veiksmīgāko dalībnieci, ar krietnu spēli palīdzot Melburnas Rīgai uzvarēt sieviešu volejbola turnīrā, kā arī ieguva pirmās vietas lodes grūšanā ar 10,91 m tālumu un diska mešanā — 32,72 m. Pēdējo rezultātu Ringenberga sasniedza ar krietni smagāku rīku.

Lielākais pārsteigums vieglatlētikā bija sidnejietis I. Graudiņš, kas tikai pēdējā gadā izveidojies par krietnu vidusdistančnieku. Viņš 1500 m vieglā solī skrēja 4:24,0 min. laikā. Iepriecinošus sasniegumus rādīja arī mūsu jaunais rekordists trīssoļlēkšanā — J. Rīmanis. Savā speciāldisciplīnā viņš sasniedza 13,18 m, lēca tālumā 6,12 m, bet 100 m skrēja 11,7 sekundēs. Augstlēkšanā A. Skuja pārvarēja 1,70 m augstumu. Kaut gan ierindā bija turpat visi spēcīgākie mešanu disciplīnu pārstāvji, rezultāti nebija apmierinoši.

Vīriešu basketbolā uzvarēja Melburnas Daina, kas izcīnīja sūtņa K. Zariņa dāvāto sudraba svečturi, kas ir mūžīgi cejojošs. Sūtnis balvu dāvājis ar noteikumu to aizvest brīvajā Latvijā un novietot Rūjienas baznīcā. Vīriešu volejbolā uzvarēja Melburnas Rīgas sešnieks, bet šacha ātrspēlē meistara godā tika K. Līdums.

Galda tenisā vīriešu vienspēlēs Austrālijas izlases spēlētājs V. Matisons zaudēja V. Graudiņam un J. Brakovskim. Uzvarēja pēdējais, kamēr sieviešu vienspēlēs pārākā bija pazīstamā vieglatlēte Ilze Vijuma, kas tagad no Rietumaustrālijas pārcēlusies uz dzīvi Melburnā. Tenisā uzvarēja vispusīgais Raimonds Barotājs, bet dāmu klasē N. Sviķere.

Sacensības bija labi izdevušās.

BALTIEŠU DEVUMS OLIMPISKAM BASKETBOLAM

SIROJUMS PA OLIMPISKĀ BASKETBOLA TURNĪRU STATISTIĶU PIEZĪMJU GRĀMATU

Olimpiskā basketbola turnīra laikā Melburnas latviešu basketbolisti Jānis Bumbers un Andris Kalkavs veica oficiālo statistiķu pienākumus, reģistrējot visus ievērojamākos sasniegumus laukumā — rupjākās vienības pēc piespriesto sodu skaita, spēles, kumā — rupjākās vienības pēc piespriesto sodu skaita, spēles, kurās bija vismazāk sodu, visu vienību iegūto un zaudēto punktu attiecības procentos, labākos grozu guvējus u. t. t. Plašais darbs attiecības procentos, labākos grozu guvējus u. t. t. Plašais darbs tikai tagad tuvojas nobeigumam, un Austrālijas basketbola savienība datus piesūtīs visām turnīrā dalībniecēm, kā arī ar abu mūsu statistiķu laipnu gādību LSPT Prezidijam.

Kaut gan izdevums vēl nav pabeigts, no statistiķu piezīmju lapām jau esam ieguvuši vairākas skaitļu rindas, kas var interesēt mūsu basketbola sporta cienītājus.

Baltiešu basketbolisti Austrālijas un Pad. Savienības izlasēs lielajās cīņās pastāvēja godam. Labāko grozu guvēju saraksta 10. vietā ir Austrālijas centra uzbrucējs Juris Dancis ar 112 iegūtiem punktiem. Par viņu tikai vienu punktu vairāk ieguvis amerikāņu zvaigzne Bils Rasels. Otrs Austrālijas reprezentants Inga Freidenfelds ir 12. vietā ar 107 punktiem, bet labākā divdesmitā priekšgalā — urugvajietis Moglia ar 182 p. Pārējie baltiešu spēlētāji labāko 20 grozu guvēju vidū neiekļuva. Interesanti piezīmēt, ka šajā sarakstā nav neviena Pad. Savienības pārstāvja.

Labākais metējs no laukuma bija amerikānis Haldorsons, no 47 mēģinājumiem reālizējot 29 —61,7 proc., Pad. Savienības sastāvā spēlējošais lietuvietis Stonkus ir 20. vietā ar 50,9 proc. Pārējie baltieši šajā sarakstā neiekļuva, jo vērtēja tikai spēlētājus ar 25 metienu minimumu. No milža Jāņa Krūmiņa 23 metieniem mērķi sasniedza 17 — 66,7 proc. Labākais austrālietis Juris Dancis ar 104 metieniem ieguva 49 grozus (47,1%), Freidenfelds — 90:42 (46,7%), Austrālijas piecniekā spēlējošais Ignatavičius — 73:39 (43,8%), Pēteris Bumbers — 98:33 (33,7%). Šie 4 spēlētāji arī iznesa visu Austrālijas spēļu smagumu uz saviem pleciem.

Kanadieši, šķiet, „sita sev uz pleca" pēc Austrālijas sakāves — 83:38, bet rezultāts nekādā gadījumā neizsaka spēku īsto samēru, jo austrālieši no 67 metieniem reālizēja tikai 15 (22,4%) un soda metienus — 55,5 proc. Pirms ol. spēlēm vienā no savām pirmajām starptautiskām pārbaudēm Kanada pārspēja Austrāliju 88:73. Tad Bumbērs ieguva 30 p., Dancis 15, bet Ignatavičius un Freidenfelds katrs pa 11 punktiem. Četri baltieši bija veiksmīgākie Austrālijas spēlētāji, un tiešām žēl, ka viņus nepapildināja Tiliks, Ozoliņš, Raiskums un Šteinbergs, kuŗu spēles māka ir tik pat laba kā olimpiešiem.

Labākais sodu metējs bija japānis Itojama — 94,7% (38:36). Šī saraksta piektā vietā ir Maigonis Valdmanis ar 86,4% (22:19), sestais Ignatavičius — 85% (20:17), 18. Bumbers 77,8% (18:14), 19./20. vietu dala Pad. Savienības lietuvieši Stonkus un Petkevičius ar 77,4% (31:24). Freidenfelds reālizēja 71,9% (32:23), Krūmiņš — 66,7% (27:18), Dancis 51,8 proc. (27:14), Muižnieks 50,0% (2:1).

Baltiešu basketbolistu devums olimpiskajām spēlēm ir sekmīgs un pierāda, ka mūsu ievērojamākā sporta veida pārstāvji, kas auguši gan brīvajā pasaulē, gan aiz dzelzs aizkara, var pastāvēt starptautiskā konkurencē.

Protams, šis gan ir tikai salīdzinājums skaitu rindās, taču tas dod ieskatu par gatavību, kas sasniegta basketbola spēles mērķa — groza sasniegšanai. Būtu interesants salīdzinājums, ja šādu spēju skautošanu savās meistarības cīņās pasāktu mūsu basketbola vienības ASV un Kanadā.

J.

„Brīnumzēns Konrāds sagatavojies rekordam". „Labāks nekā Rouzs" — šādi milzu virsraksti grezno Austrālijas laikraksta sporta nodaļas pēc Jāņa Konrada izciliem panākumiem Jaundienvidvelsas junioru meistarsacīkstēs peldēšanā. Attēlā Jānis (pa labi) ar savu treneri Donu Talbotu.

VĒL BEZ PANĀKUMIEM ŅUJORKĀ

(M) Ņujorkas latviešu futbola vienība vēl joprojām savā grupā atrodas 11. vietā. Nevarētu teikt, ka vienpadsmita spējas būtu mazinājušās, bet zaudējumiem pierakstāms īsts neveiksmju raksturs. Tā beidzamā cīņā pret CAAC latvieši bija 2:0 spēles vadībā, taču gala rezultātā zaudēja ar 2:3.

DZIMTENĒ

Olimpieši Rīgā atgriezās tikai janvāŗa vidū, un tūlīt sniedza ļaužu interviju presei. Galvenais „runas vīrs" bija komjaunietis Maigonis Valdmanis, kas starp citu arī minēja, ka Austrālijas basketbola izlasē bijuši 3 latvieši un 3 lietuvieši (Labi „pūsts"! Patiesībā bija tikai viens — Ignatavičius).

Zelta medaliste Inese Jaunzeme izteicās, ka parādījies bīstams „simptoms" — svara palielināšanās no bagātīgajiem ēdieniem, un bijis jāievēro stingrs ēšanas režīms (šķiet, komentāri lieki). Jaunzeme domā, ka ar Helda tipa šķēpu sievietes varētu sasniegt pat 60 m līniju.

Pad. Savienības ledushokeja meistarsacīkšu tabulas A klasē Rīgas Daugava 16 vienību konkurencē ir 13. vietā. Pēdējā spēlē Daugava ar 3:2 pārspēja Gorkijas Torpedo. Rīgas sastāvā spēlē Spundiņš, Brauns, Bogdanovs, Jēgers, Krastiņš, Ogerčuks, Firsovs, Šūlmanis, Salcevičs, Ronis, Pelše, Leja.

Rīgas meistarnosaukumu basketbolā izcīnīja ASK — V. Skalders, T. Gavars, A. Gulbis, T. Kalcherts, J. Čebiševs, A. Bergs, J. Kļaviņš un M Bambis. Treneris Gunars Baldzēns. Sieviešu grupā uzvarēja Augusta Raubēna trenētā Rīgas Medicīniskā institūta vienība — L. Zelmene, I. Strupoviča, H. Lubgane, J. Kalniņa, Ž. Upeniece, A. Zute, R. Pape un A. Ķibere.

DARBS MŪSU SPORTA JAUNATNEI

— „LATVIEŠU SPORTA ATMIŅU KOPOJUMS"

Pirmā svešumā iznākusī grāmata par latviešu sportu — Viļa Čikas un Arnolda Šmita „Sporta Latvija" ikvienam sporta draugam deva mīļas un patīkamas atmiņas par lieliem notikumiem uņ skaistām cīņām Latvijas brīvvalsts dienās, kā arī svešumā un modināja vispārējo interesi par mūsu tiešām nabadzīgo sporta literatūru, kuŗas papildināšanai tuvākā nākotnē, liekas, nav cerību. Tāpēc iespējams, ka nākošais izdevums par sportu latviešu valodā būs Latviešu sporta atmiņu kopojums, līdz kuŗa izdošanai gan vēl paies krietns laika sprīdis.

Ja izdosies viss, kas iecerēts, darbs būs plašākais, kāds jebkad par sportu izdots latviešu valodā un aptvers vairāk nekā 20 dažādu sporta nozaŗu, kuŗās kādreiz sacentušies mūsu sportisti.

Darba veidotājiem tomēr ir maz autentisku ziņu un datu par senajiem notikumiem, un visa izdevuma sakopošana balstīta tikai uz laika biedru atmiņām, piezīmēm un dažādiem saglabātiem izdevumiem, kuŗu nav daudz.

Izdevuma, kas iznāks Latviešu Sporta Padomes Trimdā Prezidija pārziņā, redaktoriem H. Mindenbergam, K. Videniekam un A. Celmam rūpju ir visai daudz jau ar pašiem pirmsākumiem — vēl vienmēr nav izdevies sakomplektēt redaktoru skaitu visām grāmatā paredzētām sporta nozarēm. Uz līdzdarbību aicināti daudzi vecākās paaudzes sporta darbinieki un sportisti, kas izdevumam varētu sniegt vērtīgas ziņas, taču krietna daļa pat atkārtotu lūgumu palikuši bez ievērības.

No iecerētiem 25 nozaŗu redaktoriem pagaidām atsaukušies tikai Arnolds Šmits — futbolā, Kārlis Šleicers — volejbolā, zv. adv. Kārlis Melbārdis — šachā un grieķu - romiešu cīņā, Voldemārs Baumanis — basketbolā, Zigurds Kaktiņš — paukošanā, Bernhards Čečins — ātrslidošanā un vieglatlētikā, Andrejs Jessens — bendijā un Leonids Vedējs — ledusšokejā, bet nozaŗu vadītāju trūkst tenisam, galda tenisam, peldēšanai, boksam, svaru celšanai, novusam, airēšanai, burāšanai un ledus burāšanai, daiļslidošanai slēpošanai, vingrošanai, buru lidošanai, šaušanai, riteņbraukšanai, zirgu sportam un motorsportam.

Šī izdevuma galvenā ideja ir atstāt mūsu sporta jaunajai audzei liecības par latviešu sporta dzīvi un tās sasniegumiem, kas, šo cīņu dalībniekiem aizejot, paliks nesakārtotas un zudīs mūsu sporta vēsturei, par kuŗas sarakstīšanu runāja jau pirms pāris desmit gadiem, kad arī pasāka materiālu vākšanu, taču nodomu neizdevās reālizēt.

Svešumā ir daudzi mūsu vecākās paaudzes sporta ļaudis, kas izdevumam, kuŗam svarīgs ikviens informācijas sīkums, varētu dot daudz. Parakņājieties savos atmiņu apcirkņos — vai tur, piemēram nav palicis Latvijas meistarvienības ūdens polo 1936. gadā vārds, vienības sastāvs, pārējās piedalošās vienības, daži rezultāti — uzrakstiet tos uz papīra un iesūtiet LSPT Prezidijam (149 Wright Avenue, Toronto 3, Ont. Canada). Ar šo jūs palīdzēsit nodomu reālizēšanai un attaisnosit ideju — pašu sportistu darbs pašiem sportistiem. Informācija ir vēlama visās sporta nozarēs. Tāpat illustrāciju materiāls, kā arī ziņas, kur būtu aizsniedzami veci latviešu laikraksti un citi periodiski izdevumi, kuŗos atrodama informācija par latviešu sporta notikumiem.

Tikai ar visu interesi un aktīvu līdzdarbību tiksim pie spraustā mērķa, tāpēc — visi talkā!

10 LABĀKIE 1956. GADĀ

III

Ja skriešanu disciplīnās sūdzamies par dalībnieku trūkumu un dažkārt vājiem rezultātiem, tad skaitļu rindas mešanās visus pēdējos gadus turas vienlīdzīgā līmenī. Par šīm vienlīdzīgām skaitļu rindām gadu no gada gādā vieni un tie paši atlēti, kliāt nākot pavisam maz jaunām sejām, kuŗas tomēr nespēs aizpildīt robus, kas radīsies, ja mešanu apļus atstās pašreizējā spēka vīru gvarde.

Austrālijas olimpiskās vienības diskobola Vēsmoņa Baloža sasniegums lodes grūšanā ir latviešu vieglatlētu vislabākais rezultāts pagājuša gadā, vērtējot pēc punktu tabulām. Šajā pašā disciplīnā skaistu progresu rādījis augumā un spēkos varenais Fricis Laudobelis Anglijā, kuŗam arī nākotnē paredzams krietnākais spēju kāpinājums. Tas pats sakāms arī par jauno mineāpolieti Jāni Šteinbergu. Noldis Millers vēl agrāko gadu stabilitātē, bet 14-metrinieku saimei pievienojās daudzcīņnieks Jānis Plīsis. Redzamu progresu nerāda Kanadas spēcīgākie pārstāvji Ansis Bergvalds un Ēvalds Viškers. Aivars Pāvuliņš, Mārtiņš Kalniņš un Konstantīns Rudulis ir spēcīgi puiši, kuŗiem ar nopietniem treniņiem lodi aizgrūzt 15 metrus būtu nieka lieta.

Diska mešanā pavasarī labā sniegumā bija Otto Feldmanis, taču sekoja nelaimes gadījums, kuŗā Feldmaņa mestā ripa savainoja kādu angļu zēnu, kā arī slimība, un Feldmanis gatavību vairs neatguva. Pazīstot viņa treniņu mīlestību, jācer, ka savu labāko sasniegumu (46,53 m) viņš pārspēs šajā gadā. Patīkami pārsteidza Jānis Plīsis un Vēsmonis Balodis, kas savu diska mešanas māku rādīja Melburnas olimpiskajās spēlēs. Nav šaubu, ka visi pirmā desmitnieka dalībnieki ierindā būs arī vēl šogad un gādās par jauniem rezultātiem.

Pirmo reizi mūsu vieglatlētikas sporta vēsturē svešumā šķēpa metēju galvgalā nav rekordists Jānis Stendzenieks, ko par „purnā tiesu" pārspējis Valdis Jasis. Stendzenieks tomēr Cīlē izaudzējis spēcīgu vietnieku jaunā Jura Laipenieka personā, kuŗa šķēpam šogad vajadzētu aizsniegt 60 m līniju. 60-metrinieku saimē aizvadītā sezonā savu vārdu ierakstīja talantīgais mineēpolietis Jānis Šteinbergs, bet savus rezultātus vairs neatkārtoja Aleksis Hakelis un Aivars Pāvuliņš. Kanadiešu seniorus R. Miķelsonu un E. Purgaļi jau šajā gadā var pārspēt jaunais montreālietis Juris Tērauds, kas jau otru gadu pēc kārtas pārsniedza 50 m līniju, taču starp 10 labākiem vēl iekļūt neizdevās.

Veseŗa mešanā tik augsts caurmērs nav bijis pat agrāk Latvijā. Par pavisam patīkamu pārsteigu-

LODES GRŪSANĀ

1.	V. Balodis (Austr.)	15,05
2.	N. Millers (Zv.)	14,27
3.	J. Šteinbergs (ASV)	14,23
4.	J. Plīsis (ASV)	14,11
5.	F. Laudobelis Angl.)	13,97
6.	A. Bergvalds (Kan.)	13,75
7	A. Pāvuliņš (Austr.)	13,32
8.	E. Viškers (Kan.)	13,18
9.	M. Kalniņš ASV)	13,03
1z.	K Rudulis (Austr.)	12,79

Caurmērs: 13,770 m
Caurmērs 1955. g.: 13,380 m

DISKA MEŠANĀ

1.	O. Feldmanis (Angl.)	45,28
2.	J. Plīsis (ASV)	44,92
3.	V. Balodis Austr.)	44,28
4.	F. Laudobelis (Angl.)	43,30
5	I. Mežaraups (ASV)	43,17
6.	N. Millers (Zv.)	42,75
7.	A. Bergvalds Kan.)	41,75
8	J. Šteinbergs (ASV)	40,49
9.	A. Pāvuliņš (Austr.)	39,76
10.	V. Priede Angl.)	39,55

Caurmērs: 42,523 m
Caurmērs 1955 g.: 42,255 m

ŠĶĒPA MEŠANĀ

1.	V. Jasis (Vāc.)	61,96
2.	J. Stendzenieks (Cīle)	61,42
3.	J. Šteinbergs ASV)	60,47
4.	A. Hakelis (Austr.)	57,91
5.	R. Miķelsons (Kan.)	56,76
6	J. Laipenieks Cīle)	55,17
7.	V. Balodis (Austr.)	55,01
8.	E. Purgalis (Kan.)	54,60
9.	J. Plīsis (ASV)	53,86
10.	A. Pāvuliņš (Austr.)	53,80

Caurmērs: 57,096 m.
Caurmērs 1955. g.: 56,223 m

VESEŖA MEŠANĀ

1.	Z. Nikazis Angl.)	49,12
2.	J. Mežaraups (ASV)	48,46
3.	G. Vainovskis (Angl.)	44,20
4.	E. Poltraks Kan.)	41,58
5.	J. Plīsis (ASV)	40,82
6.	H. Zeile (ASV)	39,22
7.	U. Krūmiņš Austr.)	38,86
8.	A. Vasilis (Kan.)	35,45
9.	A. Pāvuliņš (Austr.)	34,13
10.	V. Balodis (Austr.)	33,57

Caurmērs: 40,541 m
Caurmērs 1955. g.: 39,814 m

Turpinājums sekos)

MŪSU BASKETBOLA LAUKUMOS

YMCA — MEISTARVIENĪBA B KLASĒ

(E) Pabeigtas Kanadas latviešu basketbola meistarības spēles B. klasē, kuŗā piedalījās tikai divas vienības — Toronto latv. YMCA un Toronto LSK, galvenokārt reprezentējoties jaunākās paaudzes spēlētājiem. Uzvarot visas trīs sacensības, meistarnosaukumu izcīnīja YMCA.

Pēdējā meistarsacīkšu spēlē, pēc vienlīdzīgas spēkošanās, rezultātu dēļis rādīja 53:40 (30:24) imkiešu labā. Šajā cīņā jaunā meistarvienība laukumā raidīja Mazuru (16), Ozoliņu (14), Ezeru (9), Ātrenu (6), Uisku (6) un Griķi (2), bet TLSK krāsas aizstāvēja un punktus guva — Grīnbergs 19, Skujiņš 10, V. Kalniņš 7, Birze 4, Puķītis, Simanovskis un F. Kalniņš 0. Uzvarētāji no 15 soļu metieniem punktu guvumā pārvērta tikai 3 (!), bet TLSK no 10 metieniem — 2 (!), kas norāda, ka daudz vairāk jāpiestrādā metienu precizitātes izkopšanai.

TORONTO DV — TLSK 63 : 57

(E) Kanadas latviešu basketbola meistarības izcīņas spēles Ontario apgabalā jau tuvojas nobeigumam un drīz noskaidrosies labākās vienības, kas sacentīsies ar Montreālas LSK par Kanadas latviešu meistarnosaukumu.

Pēdējā spēlē meistarvienība — Toronto DV tikai pēc vienlīdzīgas spēkošanās pārspēja TLSK, kas šajā sezonā guva apmierinošus panākumus kanadiešu līgas spēlēs. DV uzvarēja ar 63:57 (38:31) rezultātu.

DV punktus guva — A. Richters 18, Litaunieks 17, Miezītis 9, Argalis 8, Timbers 6, Bulte 3, Košķins 2 un Petmanis 0. TLSK — Ploriņš 17, Kazāks12, Simsons 10, J. Ozoliņš 8, Pērkons 6, Masītis 2, Circenis 2.

No 17 sodu metieniem DV reālizēja 12, kamēr no 11 TLSK mēģinājumiem mērķi sasniedza tikai 3.

FINĀLCĪŅAS BEZ PRIEKŠSPĒLĒM

(E.) Toronto LSK sieviešu basketbola vienībai šajā sezonā Toronto nebija pretinieču, un pieciniek bez priekšspēlēm iekļuva Ontario sieviešu līgas finālcīņās, kas risināsies marta sākumā. TLSK meiču pretinieces būs Peterboro pilsētas basketbolistes, kas vispirms viesosies Toronto, bet pēc tam mūsu meičas spēlēs Peterboro. Uzvarētāja vienība pēc tam sacentīsies ar bazniču līgas labāko vienību.

JAUNAS CĪŅAS UN PANĀKUMI

GALDA TENISISTI STARTĒ

(J) Pirmā plašākā galda tenisa turnīrā šajā gadā — Toronto „open" piedalījās pieci latviešu galda tenisisti visos spēļu veidos iekļūstot finālā, taču vienīgās uzvaras izcīnīja Ženija Marinko-Kāpostiņa.

Vīriešu vienspēļu finālā čechs Marinko 4 gājienu spēlē pārspēja M. Žulpu, pusfinālā uzvarot L. Eichvaldu, kamēr Žulpa-Kugas partija ceturdaļfinālā beidzās ar pirmā pārākumu.

Sieviešu vienspēlēs uzvarēja Marinko-Kāpostiņa, pusfinālā pieveicot V. Ādmini. Marinko pāris uzvarēja arī jauktās divspēlēs, finālā pārspējot Ādmini-Žulpu. Vīriešu divspēļu finālā Žulps-Eichvalds zaudēja Marinko-Grosmanam četru kājienu partijā.

Modris Žulps (Hamiltona) ir viens no labākiem galda tenisistiem Kanadā un „mūžīgais otrais" Ontario apgabalā aiz čechu tautības spēlētāja Marinko.

TĒVS AR DĒLU SPORTA LAUKUMĀ

(F) Sidnejas Spara vieglatlēta un futbolista K. Tilika 12 gadus vecais dēls Andris, kas apmeklē pamatskolas 5 klasi, jau trīs gadus izcīnīja sava apgabala skolu meistartitulu 75 jardu skrējienā, bet 1955. gadā Jaundienvidvelsas skolu meistarsacīkstēs šajā pašā distancē ierindojās trešā vietā.

Pagājušā gadā Andris palīdzēja skautiem izcīnīt meistarnosaukumu futbolā.

Andris ir īsts tēva dēls — lielisks futbolists un vieglatlēts un, šķiet, jau drīz Sidnejas latviešu vieglatlētikas sarīkojumos, blakus tēvam un dēlam Riņģiem, startēs arī divi Tiliki.

E. JEŠINSKIS ATGRIEZIES ANGLIJĀ

Pēc tikai dažu mēnešu uzturēšanās Kanadā Anglijā atgriezies Londonas DVF basketbolists E. Ješinskis

A. ZILGALVIS, V. KĻAV — LABĀKIE ZEMLED

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba atklātās zemledus makšķerēšanās sacensības uz Kočičinga ezera svētdien bija pulcinājušas rekorda dalībnieku skaitu. Sacensību labu izdošanos ievērojami sekmēja arī labvēlīgie laika apstākļi. Saulei lēcot, uz ledus varēja saskaitīt vairāk kā divi duči automašīnu, kas bija atvedušas tuvu pie simts latviešu zemledus makšķerēšanas sporta cienītāju, to vidū bija pat tik tāls viesis, kā Nikolajs Bundža, kas ar visiem „strumentiem" bija atbraucis no Detroitas. Darba vai citu svarīgu iemeslu dēļ svētdien uz ledus neredzēja J. Bošu, H. Stefaniju, A. Lūsi, A Čopu, J. Pālēnu un vairākus citus kas šogad līdz sacensībām bija guvuši ļoti labus panākumus. Kluba biedri sevišķi izjuta H. Stefanija iztrūkšanu; viņš cietis nelaimes gadījumā. Visa kluba saimes vēlē jums H. Stefanijam ir: drīzu at spirgšanu un atgriešanos sava sporta saimes vidū.

Dr. Bārdiņš pārbauda godalg mos lomu. Foto A. Jān

Oficiālās sacensībās šogad starta bija 20 dalībnieku, pār savu laimi izmēģināja ārpus k kurences: Atzīmējams, ka pie rākiem ilūgiem žibulēja arī „ dzimuma" pārstāves.

Sacensību starplaikā kluba des priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš censoņus pacienāja ar siltām siņām un krīņģeļiem. Dažs gar asajiem bija tā aizrāvies, ka grūtībām bija dabūjams nost ālinga kaut uz pāris minūtēm.

Agrā rīta pirmajās stundās „king size" brangiem asa sacensību priekšgalā bija V. K bergs, Ž. Epners un Dr. Bār Sacensību tālāko norisi, sava nāšanas un māku lietā liekot, dībā izvirzījās A. Zilgalvis.

plkst. 12 dienā atskanēja sacen

Alņu medniekiem

Medniekiem, kas 1957. gadā iegūt atļauju alņu medīšanai, tagad jāiesniedz „Departmen Lands and Forests" aptaujas l par pagājušā gada medību par miem. Šīs lapas jāiesniedz, alga, vai pag. gadā ir laim vai ne nomedīt alni.

HAMILTONAS MED KLUBAM

Kluba gada pilnsapulce n svētdien, 13. janvārī, pl. 10 no 16 Market St. Lauksaimnie biroja telpās. No 49 kluba riem pilnsapulcē piedalījās 2 atklāja pr-ks E. Šmits - K bet vadīja B. Baiks un protok A. Zibens.

Pagājušajā gadā darbība loti rosīga un sekmīga. Gad medīti 5 brieži, 6 buki un 12 ķi. Kluba rīkojis un pie internās un eksternās māla žu šaušanas sacīkstēs ar lo biem panākumiem. Kasē $65

1. r. no kr.: pr-ka pal. A. biedrzinis M. Zitmanis, stā Z. Upīte u

ŖTA JAUNATNEI
ĀTMIŅU KOPOJUMS"

nis — basketbolā, Zigurds Kak-š — paukošanā, Bernhards Če-a — ātrslidošanā un vieglatlē-ā, Andrejs Jessens — bendijā Leonids Vedējs — ledussokejā, nozaru vadītāju trūkst teni-n, galda tenisam, peldēšanai, sam, svaru celšanai, novusam, ēšanai, burāšanai un ledus bu-šanai, daiļslidošanai slēpošanai, grošanai, buru lidošanai, šau-ai, riteņbraukšanai, zirgu spor-n un motorsportam.

šī izdevuma galvenā ideja ir at-āt mūsu sporta jaunajai audzei cības par latviešu sporta dzīvi tās sasniegumiem, kas, šo cīņu ībniekiem aizejot, paliks nesa-rtotas un zudīs mūsu sporta sturei,par kuŗas sarakstīšanu nāja jau pirms pāris desmit ga-em, kad arī pasāka materiālu kšanu, taču nodomu neizdevās ālizēt.

Svešumā ir daudzi mūsu vecā-s paaudzes sporta ļaudis, kas devumam, kuŗam svarīgs ikviens formācijas sīkums, varētu dot udz. Parakņājieties savos atmi-apcirkņos — vai tur, piemēram av palicis Latvijas meistarvienī-s ūdens polo 1936. gadā vārds, enības sastāvs, pārējās piedalo-s vienības, daži rezultāti — uz-kstiet tos uz papīra un iesūtiet SPT Prezidijam (149 Wright venue, Toronto 3, Ont. Canada). šo jūs palīdzēsit nodomu reali-ēšanai un attaisnosit ideju — ašu sportistu darbs pašiem spor-stiem. Informācija ir vēlama vi-s sporta nozarēs. Tāpat illustrā-ju materiāls, kā arī ziņas, kur ūtu aizsniedzami veci latviešu ikraksti un citi periodiski izde-umi, kuŗos atrodama informāci-a par latviešu sporta notikumiem.

Tikai ar visu interesi un aktīvu ādzdarbību tiksim pie spraustā ērķa, tāpēc — visi talkā!

1956. GADĀ

mu gādāja Zigfrīds Nikazis Anglijā, pārspējot nopietnāko Nr. 1 kandidātu Imantu Mežaraupu. Mežaraups rādīja labu stabilitāti sniegumā, taču rezultātos pēdējos divos gados nav audzis. Mūsu rekordistam G. Vainovskim nebija daudz sacīkšu iespēju, taču viņš nopietni trenējās. Pēc vairāku gadu pārtraukuma vesera aplī atgriezās Ēvalds Poltraks un iespēja gaidīto. 40 metru līniju pirmo reizi pārsniedza J. Plīsis. Mežaraupa trenēņu partneris Heinrichs Zeile ir nākošo dienu lielākā cerība. Pašreiz viņš atrodas kādā ASV jūrskolā. Cerams, ka iemīļotam sporta veidam nodoties iespēju netrūks arī tur.

LODES GRŪSANĀ

1. V. Balodis (Austr.)	15,05
2. N. Millers (Zv.)	14,27
3. J. Steinbergs (ASV)	14,23
4. J. Plīsis (ASV)	14,11
5. F. Laudobelis Angl.)	13,97
6. A. Bergvalds (Kan.)	13,75
7 A. Pāvuliņš (Austr.)	13,32
8. E. Viškers (Kan.)	13,18
9. M. Kalniņš ASV)	13,03
1z. K Rudulis (Austr.)	12,79

Caurmērs: 13,770 m

Caurmērs 1955. g.: 13,380 m

DISKA MEŠANĀ

1. O. Feldmanis (Angl.)	45,28
2. J. Plīsis (ASV)	44,92
3. V. Balodis Austr.)	44,26
4. F. Laudobelis (Angl.)	43,30
5 I. Mežaraups (ASV)	43,17
6. N. Millers (Zv.)	42,75
7. A. Bergvalds Kan.)	41,75
8 J. Steinbergs (ASV)	40,49
9. A. Pāvuliņš (Austr.)	39,76
10. V. Priede Angl.)	39,55

Caurmērs: 42,523 m

Caurmērs 1955 g.: 42,255 m

ŠĶĒPA MEŠANĀ

1. V. Jasis (Vāc.)	61,93
2. J. Stendzenieks (Čīle)	61,42
3. J. Steinbergs ASV)	60,47
4. A. Hakelis (Austr.)	57,91
5. R. Miķelsons (Kan.)	56,76
6 J. Laipenieks Čīle)	55,17
7. V. Balodis (Austr.)	55,01
8. E. Purgalis (Kan.)	54,60
9. J. Plīsis (ASV)	53,86
10. A. Pāvuliņš (Austr.)	53,80

Caurmērs: 57.096 m.

Caurmērs 1955. g.: 56,223 m

VESERA MEŠANĀ

1. Z. Nikazis Angl.)	49,12
2. J. Mežaraups (ASV)	48,46
3. G. Vainovskis (Angl.)	44,20
4. E. Poltraks Kan.)	41,58
5. J. Plīsis (ASV)	40,82
6. H. Zeile (ASV)	39,22
7. U. Krūmiņš Austr.)	38,86
8. Á. Vasilís (Kan.)	35,45
9. A. Pāvuliņš (Austr.)	34,18
10. V. Balodis (Austr.)	33,57

Caurmērs: 40,541 m

Caurmērs 1955. g.: 39,814 m

Turpinājums sekos)

A. ZILGALVIS, V. KĻAVIŅŠ UN J. KRASOVSKIS — LABĀKIE ZEMLEDUS MAKŠĶERĒTĀJI

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba atklātās zemledus makšķerēšanas sacensības uz Kočičinga ezera svētdien bija jušas rekorda dalībnieku skaitu. Sacensību labu izdošanos ievērojami sekmēja arī labvēlīgie laika apstākļi. Saulei lēcot, uz ledus varēja saskaitīt vairāk kā divi duči automašīnu, kas bija atvedušas tuvu pie simts latviešu zemledus makšķerēšanas sporta cienītāju, to vidū bija pat tik tālu viesis, kā Nikolajs Bundža, kas ar visiem „štrumentiem" bija atbraucis no Detroitas. Darba vai citu svarīgu iemeslu dēļ svētdien uz ledus neredzēja J. Bošu, H. Stefaniju, A. Lūsi, A. Čopu, J. Pālēnu un vairākus citus, kas šogad līdz sacensībām bija guvuši ļoti labus panākumus. Kluba biedri sevišķi izjuta H. Stefanija iztrūkšanu; viņš cietis nelaimes gadījumā. Visa kluba saimes vēlējums H. Stefanijam ir: drīzu atspirgšanu un atgriešanos savas sporta saimes vidū.

Dr. Bārdiņš pārbauda godalgojamos lomus. Foto A. Jānītis

Oficiālās sacensībās šogad pie starta bija 20 dalībnieku, pārējie savu laimi izmēģināja ārpus konkurences. Atzīmējams, ka pie vairākiem āliņģiem žibuļēja arī „vājā dzimuma" pārstāves.

Sacensību starplaikā kluba valdes priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš sacensoņus pacienāja ar siltām desiņām un kriņģeļiem. Dažs gan ar asarām bija tā aizrāvies, ka ar grūtībām bija dabūjams nost no āliņģa kaut uz pāris minūtēm.

Agrā rīta pirmajās stundās ar „king size" brangiem asariem sacensību priekšgalā bija V. Freibergs, Z. Epners un Dr. Bārdiņš. Sacensību tālākā norisē, savas zināšanas un māku lietā liekot, vadībā izvirzījās A. Zilgalvis. Kad plkst. 12 dienā atskanēja sacensību beigu signāls, galvenais tiesnesis L. Ozoliņš, rūpīgi izmērot un izsvērot lomus, varēja paziņot, ka **sacensību uzvarētājs ar 59 normu izturošiem asariem, kopsvarā 24 ar pus mārciņām, ir A. Zilgalvis. Otrā vietā ar 36 asariem un 22 ar pus märc. palika V. Kļaviņš, bet J. Krasovskim ar 34 asariem, 16 ar pus märc. bija jāsamierinās ar trešo vietu.**

Pārsteiguma balvu par vismazāko lomu — diviem asarišiem, abi zem mēra, bez nopietnas konkurences ieguva nodaļas „Brīvā dabā" redigētājs, žurnālists A. Kundrats. Sacensību noslēgumā kluba valdes priekšsēdis Dr. P. Bārdiņš uzvarētājiem pasniedza vērtīgās balvas.

BŪS STINGRĀKI MEDĪBU UN MAKŠĶERĒŠANAS NOTEIKUMI

Ontario mednieku un makšķernieku federācija, kas pārstāv vairāk kā 15.000 sportistu, Sadberijā notikušajā kongresā pieņēma vairākas rezolūcijas. Tās var interesēt arī latviešu medniekus un makšķerniekus.

Kongresā sevišķi asa kritika atskanēja par jaunkanadiešiem, kas pilnīgi ignorējot Ontario valdības makšķerēšanas un medību noteikumus. Jautājums, kā vislabāk informēt jaunkanadiešus, kongresā palika neatrisināts. Kā zināms, vienīgā jaunkanadiešu organizācija ir Latviešu mednieku un makšķernieku klubs.

Patiesības labad negribam noklusēt, ka pēdējos gados apm. 20 latvieši ir sanēmuši prāvus naudas sodus par makšķerēšanas noteikumu pārkāpšanu. Ja noteikumi pārkāpti nezinas dēļ, tad apkļūtie sporta piederumi un soda naudā samaksātie dālderi būs labs palīgs citu reizi zināt, ko drīkst un ko nedrīkst darīt.

Federācija lūgs Ontario valdību noteikumu pārkāpējiem sodus šogad ievērojami palielināt. Starp citu federācija ierosinājusi atņemt medīšanas tiesības uz visu mūžu ikvienam mednieka, kas medībās ievainojis vai nogalinājis kādu cilvēku.

Varavīksnes forelēm (rainbow trout) minimālais garums paredzams — būs 12 collas un dienas norma 3 foreles. Iespējams, ka jau šogad pīkreju sezona sāksies vienlaicīgi ar foreļu sezonu. Ierosināts aizliegt viena ezera minovas lietot citā ezerā. Federācija lūgs Meža departamentu noteikt īpašu divi nedēļu briežu medību sezonu medīšanai ar loku un bultu.

AICINĀJUMS DĀMĀM

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba dāmas aicinātas ierasties š. g. 10. februārī, pulkst 20 DV namā, 123 Huron St., uz kopīgu apspriedi.

Alņu medniekiem

Medniekiem, kas 1957. gadā grib iegūt atļauju alņu medīšanai, jau tagad jāiesniedz „Department of Lands and Forests" aptaujas lapas par pagājušā gada medību panākumiem. Šīs lapas jāiesniedz, vienalga, vai pag. gadā ir laimējies vai ne nomedīt alni.

Ceturtdien kārtējais biedru vakars

Latviešu mednieku un makšķernieku kluba kārtējais biedru vakars notiek 7. febr., pl. 20 DV namā, 123 Huron St. Mežu departamenta instruktori demonstrēs vairākas filmas par Kanadas faunu un floru. Biedri varēs arī dalīties pārrunās par pagājušās nedēļas žibulēšanas sacensībām.

HAMILTONAS MEDNIEKU - MAKŠĶERNIEKU KLUBAM JAUNA VALDE

Kluba gada pilnsapulce notika svētdien, 13. janvārī, pl. 10 no rīta, 16 Market St. Lauksaimniecības biroja telpās. No 49 kluba biedriem pilnsapulcē piedalījās 26. To atklāja pr-ks E. Šmits - Kalējs, bet vadīja B. Baiks un protokolēja A. Zibens.

Pagājušajā gadā darbība bijusi ļoti rosīga un sekmīga. Gadā nomedīti 5 brieži, 6 buki un 126 zaķi. Klubs rīkojis un piedalījies internās un eksternās māla balažu šaušanas sacīkstēs ar ļoti labiem panākumiem. Kasē $658,- atlikums; kluba biedri iecerējuši savām vajadzībām tālāk ziemeļos iegādāties zemes gabalu.

Sapulcē ievēlēja kluba valdi 1957. gadam; amati sadalīti šā: pr-ks E. Šmits - Kalējs, pal. A. Pols, kasieris A. Zibens, biedrzinis M. Zitmanis un sekretārs Z. Upīte. Revīzijas kom. Alberts Adītājs, J. Brakmanis un B. Baiks. Sapulce noritēja raiti un lielā vienprātībā Sekretāra adrese: 14 Sheridan Dr., Hamilton, Ont. Canada.

J. L.

1. r. no kr.: pr-ka pal. A. Pols, kluba pr-ks E. Šmits - Kalējs, biedrzinis M. Zitmanis, stāv: rev.kom. pr-dis A. Adītājs, sekretārs Z. Upīte un kasieris A. Zibens. A. Adītāja foto.

MŪSU REKORDISTS

Videvuds Freivalds (Upsala) — pēdējais mūsu „mohikānis" uz garajām nažu slidām, kas rosīgi piedalās ātrslidošanas sacīkstēs Zviedrijā.

Ātrslidotāji startē

16. un 17. februārī Estersundā, Norvēģijā, risināsies pasaules meistarsacīkstes ātrslidošanā, kuŗām sevišķi rosīgi gatavojas Skandināvijas valstu ātrslidotāji. Labā gatavībā ir norvēģi, kas sacensībās Oslo, piedalīsies visiem saviem labākajiem ātrslidotājiem, sasniedza augstvērtīgus rezultātus. Četru disciplīnu kopnovērtējumā uzvarēja Osa ar 192,300 punktiem. Atsevišķo distanču labākie sasniegumi bija: 500 m — Hodts 43,1 sek., 1500 m — Oss 2:15,3 min., 5000 m — Seierstens 8:18,6 min. un 10.000 m — Seierstens 17:12,8 min.

Valstu sacīkstēs norvēģi ievērojami pārspēja holandiešus. Sacensības, kas risinājās atkusnī, ledus apstākļu dēļ slidoja tikai 3 distancēs — 500 m, 1500 m un 3000 m. Visās labākais bija norvēģis Hodts ar rezultātiem — 44,4 sek sek., 2:32,3 min. un 5:04,7 min.

Vēl nekas nav dzirdams par krievu ātrslidotājiem. Pēc dažām ziņām teiksmainajā Alma - Atas ledusceliņā valdot nelabvēlīgi laika apstākļi, kas liedzot trenēties.

ERKOLE BALDINI — MEISTARU MEISTARS RITEŅBRAUKŠANĀ

Milānas sporta laikraksts „La Gazetta dello Sport" izdarīja aptauju, lai noskaidrotu labāko riteņbraucēju Eiropā 1956. gadā. No 40 riteņbraukšanas speciālistu atbildēm 36 figurēja Erkole Baldini vārds.

Šo titulu Baldini ieguva pelnīti, jo četru mēnešu laikā viņš sasniedza vēl nebiušu rekordu: vispirms Baldini izcīnīja pasaules meistarsacensību iedzīšanas braucienā, tad sasniedza pasaules rekordu 1 stundas braucienā — 46,347 km un ieguva olimpisko zelta medaļu šosejas braucienā Melburnā.

Italiešiem savā laikā bija tādi „campionissimo" — meistaru meistari, kā Konstante Džirardenjo, Alfredo Binda, Džino Bartali un Fausto Kopi, taču sporta lietpratēji atzīst, ka šo meistaru meistara lomu šodien cienīgi var veikt Baldini.

Baldini talantu atklāja daudzu slavenu italiešu „tēvs" Džovanni Projeti. Jau 1953 gadā viņš nojauta, ka Baldini ir ļoti spējīgs. Taču pēdējo 1954. gadā iesauca armijā, un pagāja 18 mēnešu iekāms Baldini atkal varēja sēsties uz divriteņa.

Projeti savam audzēknim paredzēja sekmes šosejas braucienos, taču Itālijas meistarsacīkstēs Baldini viegli uzvarēja iedzīšanas braucienā un tika sūtīts uz pasaules meistarsacīkstēm Kopenhagenā, kuŗās viņš atkārtoja iepriekšējo panākumu. Taču piepildījās arī Projeti pareģojumi — Baldini kļuva olimpiskais meistars šosejas braucienā.

Tas bija viņa amatiera karjēras lielākais sapnis, kas guva piepildījumu, un ar šī gada sākumu Baldini jau ir profesionālis...

SĒRS STANLIJS — LABĀKAIS FUTBOLISTS EIROPĀ

Francijas futbola izdevums — France Football publicējis vadošo Eiropas futbola lietpratēju domas, par labāko futbolistu Eiropā 1956. gadā. Šis gods piekrīt 41 gadu vecam Anglijas izlases spēlētājam — Stanlijam Metjūzam. Jautājumam, cik ilgi viņš vēl domājot spēlēt futbolu, sērs Stanlijs atbildējis, ka laukumu neatstāšot, kamēr vien spēšot apvest vienu pretinieka aizsargu un precīzi piespēlēt. Un to viņš vēl spēj pavisam labi!

Aptaujā Metjūzs ieguvis 47 punktus ,bet viņa nopietnākais konkurents — Spānijā spēlējošais urugvajietis Alfredo di Stefano — 44 punktus. Saraksta tālākās vietās ir francūzis Raimonds Kopa (33 p.), ungārs Ferencs Puškas (32 p.). Izcilais austrietis Karls Orcvirks, kas tagad spēlē Itālijā, saņēmis tikai 9 punktus, paliekot aiz krievu vārtsarga Jašina (19 p.) un ungāra Bozika (15 p.).

JAUNS PASAULES REKORDS

Olimpiskās zelta medaļas ieguvējs 400 m peldējumā brīvā stilā — austrālietis Rouzs savā speciāldistancē sasniedza jaunu pasaules rekordu — 4:25,9 min. Viņš pārspēja amerikāņa Kono līdzšinējo rekordu par 0,8 sek.

Rekordu labošana peldēšanā turpinās, un blakus Rouza lieliskajam sniegumam, jāatzīmē arī Holandes sieviešu izcilie panākumi. 200 m tauriņstila peldējumā amerikānietes Manas pasaules rekordu — 2:44,4 min. labojusi Lagerberga .Jaunā rekordatzīme ir 2:42,3 min. Holandietes pasaules labāko sasniegumu uzrādījušas arī 4x100 m kombinētā maiņas peldējumā. De Korte, den Hāna, Lagerberga un Gastelare distanci veikušas 4:53,1 min. laikā. Iepriekšējais rekords (4:54,3 min.) arī bija holandiešu īpašums. Koka 200 m tauriņstila peldējusi 2:47,7 min. Zēl, ka ātrās holandietes nepiedalījās Melburnas olimpiskās spēlēs, kur nebūtu palikušas bez olimpiskām medaļām.

ADAMARS FEREIRA DA SILVA — DIVU OLIMPISKO SPĒĻU UZVARĒTĀJS TRĪSSOĻLĒKŠANĀ

Olimpiskā zelta medaļa Helsinkos, zelta medaļa un pasaules rekords Panamerikas spēlēs, zelta medaļa Melburnā — ir pavisam īss, bet varens brazilieša Adamara Fereiras da Silvas panākumu ceļa raksturojums.

30 gadus vecais sportists savu karjēru sportā sācis tāpat kā citi braziliešu zēni — jau no mazām dienām spārdot futbola bumbu. Dēla sporta nodarbības nav patikušas Da Silvam senioram, kam daudz naudas izmaksājusi Adamara apavu labošana, un jaunā ceņsoņa sporta karjēra bijusi galā ...

Adamars tad nolēmis pievērsties vieglatlētikai un sācis trenēties trīsšolēkšanā un augstlēkšanā. Taču pēc vairākiem ne visai sekmīgiem mēģinājumiem šajās disciplīnās nolēmis pievērsties tikai trīssoļlēkšanai. Izvēle bija pareiza. 1947. gada martā savā dzimtajā pilsētā Sanpaulo Adamars aizsniedza 13,05 m un izcīnīja uzvaru. Tas deva jaunu ticību un spēku treniņu turpināšanai, kas rezultējās panākumiem. Strauji progresējot, Adamars 1949. gadā sasniedza 15,51 m tālumu un laboja jau 25 gadus pastāvošo Brazilijas rekordu. Nākošā gada decembrī viņš šo savu sasniegumu uzlaboja par 32 centimetriem un jau drīz aizsniedza nozīmīgo 16 m robežu, atkārtojot japāņa Tajimas 1936. gada Berlīnes olimpiskās spēlēs sasniegto pasaules rekordu.

Gadu vēlāk Riodežaneiro Adamars lēca 16,01 m tālu un kļuva pilntiesīgs pasaules rekordists. Helsinku olimpiskās spēlēs piektā lēcienā Da Silva aizlidoja 16,22 m tālu, vēl 3 citos mēģinājumos pārspējot savu iepriekšējo pasaules rekordu. Viņa varenā lēcienu sērija bija: 15,95—16,12—15,54—16,09 —16,22—16,05.

Pēc panākumiem Helsinkos, ieguvis norādījumus uzlabot savu palēno ieskrējienu, Da Silva trenējas vēl nopietnāk un panākumi neizpaliek — Panamerikas spēlēs dzimst atkal jauns pasaules rekords — 16,56 m!

Olimpiskām spēlēm Melburnā Adamars nepaguva pienācīgi sagatavoties, taču jau otru reizi izcīnīja zelta medaļu, pierādot, ka vēl joprojām viņš ir pasaules labākais un nepārspējamais trīssoļlēkšanas speciālists. V. K.

FUTBOLA LAUKUMOS

Starptautiskā futbola savienība (FIFA), kas ir viena no spēcīgākām internacionālām sporta organizācijām, trimdā esošās Ungārijas futbola meistarvienības Honveda dēļ nonākusi pie smagām problēmām. No austrumu bloka valstīm FIFA saņēmusi nordījumus aizliegt vienībām sacensties ar Honvedu. Pirmā vienība, kas šo FIFA's aizliegumu neievēroja, bija Brazilijas Rio de Žaneiro klubs Flamengo, kas savās mājās sacentās ar ungāriem, uzvarot 6:4. Liekas, lai uzturētu savu prestižu, kā arī galīgi neizjauktu priekšā stāvošās pasaules meistarsacīkstes, FIFA Flamengo diskvalificēs uz vienu vai diviem gadiem. Ungāru vienpadsmitam politisko bēgļu patvēruma tiesības piedāvājusi Meksika.

Dienvidamerikā viesojas arī Austrijas meistarvienība Vīnes Rapids, kas pārspēja Kolombo spēcīgāko vienpadsmitu ar 3:2. Argentīnas un Pad. Savienības futbola vadības vienojušās par 2 valstu sacīkstēm šajā gadā. Pirmā paredzēta Maskavā, 9. jūlijā, bet otrā sacensība — Buenosairesā 16. novembrī.

DAŅI RĀDA PRIEKŠZĪMI

Dānijas nacionālā sporta vadība paziņojusi, ka dāņu sportisti nepiedalīsies sacensībās, kuŗās startēs krievu vai satelītu zemju sportisti. Jāgaida, ka šis piemērs radīs sekotājus.

KUCS — Nr. 1 PAGĀJUŠAJĀ GADĀ

Mūsu sporta dzīvē svešumā labāko atlētu izraudzīšana ik gadus nav līdz šim guvusi lielu piekrišanu, taču šāda vērtēšana ļoti populāra lielajā pasaules sporta dzīvē, kuŗā savus vērtējumus par izcilākiem atlētiem sniedz gandrīz katrs sporta izdevums.

Plašāko un interesantāko vērtējumu sniedz Štutgartes Internationale Sport - Korrespondenz (ISK) vadītā aptauja, kuŗā piedalās daudzu valstu vadošie sporta izdevumi, resp. to redaktori. Tā vērtētāju vidū bija lielais amerikāņu Sports Illustrted, Parīzes L'Equipe, Šveices Sport, Maskavas Sovjetskij Sport u. t. t. Katrs laikraksts iesūtīja vērtējuma lapu ar 10 vārdiem.

Summējot iesūtītās atbildes, vislielāko balvu skaitu saņēmis 29 gadus vecais leņingradietis Vladimirs Kucs — olimpisko zelta medaļu ieguvējs 5.000 un 10.000 m distancēs Melburnā, bet tikai 26 punktus aiz viņa palicis Kortinas ziemas olimpisko spēļu izcilais atlēts — austrietis Tonijs Sailers, kamēr trešā vieta piekrīt ātrajam amerikāņu sprinteram Bobijam Morovam. Izcilā austriešu peldētāja — pasaules rekordiste Lorena Krepa vispārējā vērtējumā ierindota piektā vietā, izpelnoties labākās atlētes godu.

Pirmā divdesmita vietu kārtība un iegūtie punkti ISK vērtējumā šādi:

1.	Kucs	(Pad. Sav.)	vieglatlēts 137 p.
2.	Sailers	(Austrija)	slēpētājs 11 p.
3.	Morovs	(ASV)	vieglatlēts 110 p.
4.	O'Braiens	(ASV)	vieglatlēts 81 p.
5.	Krepa	(Austrālija)	peldētāja 54 p.
6.	Rouzs	(Austrālija)	peldētājs 50 p.
7.	Katberte	(Austrālija)	vieglatlēte 43 p.
8.	Kempbels	(ASV)	vieglatlēts 42 p.
9.	Pattersons	(ASV)	bokseris 41 p.
10.	Danielsens	(Norvēģija)	vieglatlēts 33 p.
11.	Vinklers	(Vācija)	jātnieks 31 p.
12.	Baldini	(Itālija)	riteņbraucējs 21 p.
	Čukarins	(Pad. Sav.)	vingrotājs 21 p.
14.	Fangio	(Argentīna)	autobraucējs 19 p.
15.	Viljems	(ASV)	vieglatlēta 17 p.
16.	Metjūzs	(Anglija)	futbolists 16 p.
	Papps	(Ungārija)	bokseris 16 p.
18.	DaSilva	(Brazilija)	vieglatlēts 15 p.
19.	Henrikss	(Austrālija)	peldētājs 11 p.
20.	Saims	(ASV)	vieglatlēts 10 p.

Interesanti pakavēties pie dažu atsevišķu aptaujas dalībnieku izdevumu vērtējumiem. ASV kontinentā labi pazīstamais Sports Illustrated vērtēja: 1. Morovs, 2. Sailers, 3. Pattersons, 4. Mantls (bezbolists), 5. Rozvols, 6. Kucs. Sovjetskij Kucs ieskati bija: 1. Kucs, 2. Sailers, 3. Katverte, 4. Čukārins, 5. Rouzs, 6. Kono.

Īpatnēja bija Holandes sporta izdevuma Sport en Sportwereld atbilde, kas par lielāko sasniegumu pagājušajā gadā uzskatīja Holandes olimpiskās komitejas lēmumu nepiedalīties olimpiskās spēlēs politisku iemeslu dēļ.

Pārskatot pirmā divdesmita vārdus, atrodam deviņus vieglatlētus, kas liecina, ka vieglatlētika vēl vienmēr pasaulē ir vadošais individuālā sporta veids, kuŗā visspilgtāk izpaužas cilvēka izkoptās dabiskās spējas — skriet, lēkt, mest, kas gūst visas sporta pasaules uzmanību.

Šīs rindiņas lai būtu pamudinājums mūsu sporta saimei — veltīt vairāk uzmanības vieglatlētikai, kas ne vien ir patīkams sacensību sporta paveids, bet arī iespaidīgs ieroču spēcīga un veselīga kermeņa izkopšanai. R. B.

Daži izteicieni par dzīvniekiem kanadiešu sarunās

blind as a bat

(akls kā sikspārnis)

Šis izteiciens cēlies sakarā ar sikspārņa aklumu, jo lidojumā tas vadās pēc skaņas un nojautas, nevis redzes. Skaņu reflekši un atbalsis sikspārnim ir lieli orientēšanās palīgi.

CARLING'S RED CAP ALE
BREWERY LIMITED

Izrunā: Kārlings Red Kēp Ēl

Bruerīs Limited

J. SUDRABIŅŠ TUVOJAS PUSMŪŽAM

4. februārī Vācijā, Eitinas nometnē 45 gadus sasniedz bijušais latviešu leģionārs, Vidzemes kalējpuika — rakstnieks Jānis Sudrabiņš. Otrs pasaules karš un mūsu zemes okupēšana ir iznīcinājuši daudzus latviešu rakstniekus un dzejniekus. Daudzi pazuduši, un līdz šim nav bijis panākumu uzzināt, kur tie atrodas un kas ar viņiem notiek. Bet karš ir devis mums arī jaunus autorus, kas mēģina kara pārdzīvojumus iedzīvināt literātūrā. Ir autori, kas atstāj biografiskas piezīmes, apraksta savu izciešto kara ceļu, un ar to izbeidz literāro darbību. Karš ir viņu pats svarīgākais pārdzīvojums, kuŗa savandītās jūtas prasa izteikšanos literāros veidos. Pie šiem gadījuma autoriem nav pieskaitāms J. Sudrabiņš. Ir tiesa, Sudrabiņš vēl arvien turpina kara vai gūstekņu stāstu rakstīšanu, taču viņš šai misijai pieķēries daudz pamatīgāk kā citi. Viņa pirmā grāmata „Asiņaina gaisma aust" iznāca 1951. g., kur sulīgā tēlojumā aprakstītas kara gaitas, sākot no Volchovas, caurj Vidzemei un Kurzemei. Ar šo grāmatu Sudrabiņš nodibināja sev rakstnieka vārdu. Tagad autors raksta trešo grāmatu — „Tai Zēdelghēmā, draugs".

Kaut Sudrabiņš rakstījis jau Latvijā, taču īsti viņa talants uzplauka Vācijas nometņu laikā. Ilgus gadus viņš dzīvoja Grosenbrodes nometnē, kur bija novietoti atlaistie gūstekņi. Tur viņš sev bija izkarojis „labu stāvokli" — atsevišķu istabu ar rakstāmgaldu... Kādu laiku viņš mēģināja arī dzejot, un šie darbiņi atrodami jauno autoru antoloģijā Sāpes un cerības. Sudrabiņš aktīvi piedalījās Ziemeļvācijas rakstnieku dienu sarīkojumos Lībekā, Hanoverā, Ķīlē u. c. Palicis Vācijā, viņš ar latviešu apgabala pārstāvi J. Daģi ik gadus rīko Kultūras dienas. Kaut jubilārs ir smagnējas dabas, viņš tomēr ir sabiedrisks. Veic vairākus oficiālus amatus, starp tiem Vācijas kultūras fonda loc., LCP loc., JKL jaunatnes audzināšanas padomes loc. Daugavas Vanagu žurnāla redaktors un LPB Vācijas kopas priekšnieks.

Savu eksistenci Sudrabiņš pelna sīvā darbā, gan ar lāpstu grāvjos, gan citur, kas liecina par viņa izturību un dzelžaino neatlaidību pasākumos. Lai autoram šī spēka nekad nepietrūktu.

Osvalds Akmentiņš

Agr. J. Lejiņa priekšlasījums Toronto

Latviešu agronomu biedrība Kanadā rīko sestdien, 9. februārī, pl. 7 v. Sv. Andreja baznīcas telpās agr. J. Lejiņa priekšlasījumu Pasaules notikumi un mēs. Visi interesenti lūgti ierasties. Pēc priekšlasījuma slēgts tējas vakars biedriem un ievestiem viesiem.

NĀKOTNES IZREDZES KRĀSU FOTOGRAFIJĀ

Jaunas iespējas un lētākas cenas krāsu filmu kopiju izgatavošanā

Pazīstamais kanadiešu žurnālists un fotografs Reks Frosts ievietojis laikrakstā „Globe and Mail" 31. janvāra numurā plašu rakstu par krāsu fotografijas attīstību un nākotnes izredzēm Kanadā, salīdzinot stāvokli šai nozarē pirms pāris gadiem ar to, kāds tas ir šodien, kad filmas attīstīšanai nav vairs jāsūta uz Savienotajām Valstīm, bet to var izdarīt uz vietas J. Benjamiņa filmu laboratorijā Toronto, 51 Duchess St.

Starplaikā lielu darbu veikuši arī visi krāsu fotografijas speciālisti, ķīmiķi un filmu rūpnieki, ar jaunām, zinātniskām metodēm un eksperimentiem panākot krāsu kopiju uzlabojumus, īpaši 12 pēdējos mēnešos, kad lielās Ansko un Kodaka firmas demonstrējušas jaunas papīra šķirnes un kopēšanas metodes, tā panākot ļoti labus, dabiskus krāsu efektus.

Pēc šīm metodēm, īpaši izmantojot jauna tipa Kodaka firmas kopējamo mašīnu, kāda līdz šim bijusi uzstādīta tikai īstmena firmā Ročestrā, ASV, šais dienās sākusi strādāt arī J. Benjamiņa filmu laboratorija Toronto, ievērojami palētinot kopiju cenas un paceļot to kvalitāti.

Krāsu uzņēmumu kopijas, 3,5x5 collu lielumā, kas līdz šim maksāja 90 centus, firma tagad izgatavo par 50 centiem, bet 10 par $5. Tāpat katrs filmas iesniedzējs zināmu laiku saņems īpašu prēmijas kuponu krāsu kopijas pasūtināšanai par palētinātu maksu.

Jauno kopējamo mašīnu automatiski kontrolē foto elektriska celle, bet mašīnu spēj vadīt kopētājs — speciālists ar 15 nospiežamo kontaktu palīdzību; viņa rīcībā ir arī 6 krāsu filtri, lai panāktu īsto krāsu līdzsvaru individuāli katrai attīstāmaj filmai. Kopēšanai lieto jaunu, tikai šogad patentētu Ansco Printo papīru, kas garantē kopiju kvalitāti. Tādā kārtā ar jauno mašīnu iespējams stundā nokopēt 400 uzņēmumus. Šai sakarā arī bijusi iespējama ievērojamā cenu pazemināšana visiem lielumiem.

Kā uzsvēr Reks Frosts, J. Benjamiņa firma ir pirmā Kanadā, kas uzstādījusi šādu mašīnu, paverot krāsu filmu kopijām masu produkcijas iespējas, un pareģo šim pasākumam spožu nākotni.

Ievērojot palētinātās cenas, visiem krāsu fotografijas amatieriem tagad ir laba izdevība pārcilāt savus krāsu negātīvus, lai tos pārvērstu krāsu pozitīvā.

HEINCA UNGERA PANĀKUMI EIROPĀ

Populārais kanadiešu dirigents Heincs Ungers, pēc tautības vācietis, kuŗš no 1948. g. dzīvo Toronto un ir kļuvis Kanadas mūzikas cienītāju aprindās pār augsti vērtētu un iecienītu orķestra šefu, pašlaik atrodas Eiropas turnejā, kur guvis ļoti labas atsauksmes, īpaši pēc pēdējiem koncertiem Norvēģijas galvaspilsētā Oslo .Tur Meyers diriģēja Gustava Mālera kompoziciju „Zemes dziesma", piedaloties Stokholmas karaliskās operas solistiem Kerstinai Meijerei un Arnim Hendriksonam. Par šo uzvedumu ļoti atzinīgas atsauksmes ievietotas visos lielākajos norvēģu laikrakstos.

No Oslo Dr. Ungers devās uz Rietumvāciju, lai pirms atgriešanās Kanadā diriģētu koncertu Frankfurtē pie Mainas un Štutgartē. 30. aprīlī H. Ungers Toronto sāks savu pavasara koncertu sēriju Ītona auditorijā, ko organizē Yorka koncertu apvienība.

BEZ IEMAKSAS UN TIKAI PAR $1.00 NEDĒĻĀ

jūs varat iegādāties Amerikā modernāko un elegantāko rakstāmmašīnu

S M I T H - C O R O N A, SILENT - SUPER, PORTABLE.

Cenas, ieskaitot excise tax, tikai angļu valodai **$132.00,** plūs latviešu valodai **$137.30**

Nepalaidiet šo izdevību, rakstāmmašīna ir noderīga un nepieciešama katrai mājai. Mašīnas ir 4 pastelkrāsās: zilā, zaļā, pelēkā un rozā. **Nosūtām arī uz Kanadu.** Ar pilnu tūlītēju samaksu 20% atlaide.

Krājumā ir arī mazās ceļojuma **HERMES** mašīnas — **$74.50.**

Ar latviešu valodas mašīnām var netraucēti rakstīt citās valodās.

SMITH - CORONA Dealer

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA

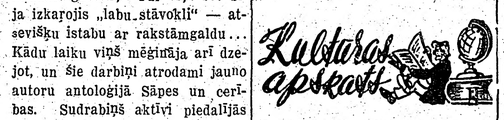

Lietuviešu balvu literātūrā par 1956. g. saņēmis rakstnieks un redaktors Paulius Jurkus Nujorkā, par romānu „Smilgaičo akvarelis". Balvu piešķīr lietuviešu laikraksts „Draugas" Čikāgā.

Čikāgas latviešu jaunatnes pulciņa Literātūras un mūzikas sekcija pēc Ausmas Ozolas referāta par F. Dostojevska romānu Brāļi Karamazovi 22. februārī, plkst. 20,00 (1425 N. Bell, Chicago, Ill.) paredzējusi rosīgu darbību arī turpmākos mēnešos. 22. martā par operas vēsturi referēs ALJA viceprēdis L. Streips. Aprīlī sekcija paredz rīkot pirmo literāro tiesu, „nosēdinot uz apsūdzēto krēsla" Aidas Niedras romāna Melnā Magone varoni Annu Blomi. Arī maija mēnesī sekcijai ir savi nodomi, bet jūnijā paredzēts padomāt par Jāņu dziesmām, lai Jāņu vakarā tās nepietrūktu.

K.

Juris Soikāns

VĪNADZĒRĀJA DZIESMA

Jaunību vīns līksmu dara,
Pildiet glāzes, tukšojiet!
Un no katra vīna zara
Ogu sulu izbaudiet!

Lejiet glāzēs balto vīnu,
Dzeriet gados vecāko,
Dziediet Bakhusam par godu
Vīna dziesmu līksmāko!

Vīna glāzēs aizdzirkst gadi —
Dzīves rūgtās vērmeles.
Vīna pagrabā guldz saldi
Vīna mucu dvēseles!
Lejiet glāzēs balto vīnu...

Lejiet pilnus, ceļiet augstāk
Kausus kaltus kaparā!
Mūsu dvēseles lai pārdzimst
Saldā vīnu ķekarā!
Lejiet glāzēs balto vīnu...

ANDREJS EGLĪTIS VIESOSIES ASV

Ar Latvijas sūtņa ASV DV apvienības ASV un Amerikas latviešu jaunatnes apvienības gādību šī gada martā vai aprīlī ASV viesosies dzejnieks Andrejs Eglītis no Zviedrijas, sniedzot priekšlasījumu ciklu par pretkomūnistiskās cīņas problēmām un latviešu literātūru. Ciktālu tas iespējams, A. Eglīša priekšlasījumus dažādās pilsētās rīkos kopīgi DV apvienības un jaunatnes pulciņi. Ja vienā vai otrā pilsētā būtu tikai viena no šīm organizācijām, tad rīkos tā.

ALJA's viceprieksšsēdis L. Streips griezies ar aicinājumu pie jaunatnes pulciņiem, lūdzot sazināties ar vietējām DV apvienībām un apsvert iespējas dzejnieku uzņemt. Organizācijām, kuŗām tādas iespējas būtu, jāpieteicas L. Streipam (1123 Rice Ave., Bellwood, Illinois) vai A. Vanagam (2705 W. Hirsch Str., Chicago, Illinois) līdz vēlākais 8. februārim. Iespējams, ka pieteikumus, kas ienāks pēc šī datuma, maršrutu sastādot, vairs nevarēs ievērot. Pēc pieteikumu saņemšanas, organizācijām tūdaļ piesūtīs tuvāku informāciju.

Andreja Eglīša ceļa izdevumus kā no Zviedrijas un atpakaļ, tā šai kontinentā sedz ASV DV apvienība, un — aizdevuma veidā — Latvijas sūtnis. Protams, ka visi šie izdevumi savukārt jāatmaksā no sarīkojumu ienākumiem. Tāpēc rīkotājus lūdz tiešu atlikumu nodot DV valdei ceļa izdevumu un honorāra segšanai. Vietējās organizācijas lūgtas neuzskatīt šo apmeklējumu par iespējamu peļņas avotu, bet gan par pienākumu ļaut ASV tautiešiem dzirdēt Andreja Eglīša referātus. Ja tiešajā priekšlasījuma rīkošanā, t. i. zāles un līdzīgos izdevumos rastos zaudējumi, tie jāsedz pašiem rīkotājiem, bet, ja tas nebūtu iespējams, ASV DV valde garantē zaudējumus atlīdzināt. Lielo ceļa izdevumu dēļ rīkotāji lūgti ievērot vislielāko taupību. Referāti paredzēti sestdienās un svētdienās, un sabiedrības interese par tiem jau tagad ir ļoti liela.

MEDITĀCIJA PAR NEKO

No grāmatas „Parīzes klošārs"

Bijušais Sorbonnas filozofs, tagadējais zvērinātais Parīzes klošārs Smalkais, kas par tādu bija iesaukts savu garo izstīdzējušo pirkstu dēļ, bija saņēmis ielūgumu no Parīzes prefektūras. Prefektūra atradās uz Citē saliņas Parīzes centrā. Vienā pusē tai pacēlās Parīzes Dievmātes katedrāle, otrā Tiesu pils, kas senāk kalpoja kā cietums.

„Manj gaidot tu vari iet vai nu katedrālē, vai arī Tiesu pils kapellā", teica Smalkais.

„Vai būsi ilgi?"

„Nezinu. Man jāliecina par kautiņu, kas notika manā mājā, kad Grēta tur bija ielūgusi savus filmu kolēģas."

„Satiksi manī kapellā vai aiz Anrī IV statujas. Dievmātes katedrāle par tumšu, un tūristu steiga tur par nepanesamu ," teicu pagriezdamies Tiesu pils virzienā.

Kapellā, protams, neiegāju, jo vasarā, kamēr Parīzi pildīja tūristi, par ieeju bija jāmaksā. Es taču tur biju bijis un zināju, ka tā ir septiņus gadsimtus veca, celta gotu stilā un ka tai ir piecpadsmit metru augsti logi, uz kuriem sazīmēti visi bībeles notikumi. Zināju arī, ka aiz kapellas altāŗa telpas bija cietuma celles, kuŗās pēdējo nakti pavadīja Marija Antuanete, tad viņas tiesātāji Dantons un Robespjērs un beidzot šo visu tiesnesis Fokjē-Tinvills, iekāms franču revolūcijas laikā visvairāk nodarbinātais virs — Parīzes bende viņiem visiem ar giljotīnu nocirta galvas...

Negribu teikt, ka būdams klošārs, jūtos sliktāk nekā Anrī IV uz sava akmens pjedestāla, kam tikko pagāju garām.

Aiz Anrī piemineķļa bija apstādījumi un salas rietumu gals, ko sauca par Vert-Galant skvēru. Tur Latīņu kvartāla studenti revolūcijas atceres naktī, 14. jūlijā, pie trompētes un bungu skaņām dejo teikt, gambijē. Šo vārdu latviski tulkot nav iespējams, bet man tas atgādināja kaut ko no gambita — teiksim, kā šachā dāmas gambits.

Apsēdos pie pašiem Sēnas ūdeņiem un domāju par savas dzīves lielo pārmaiņu — — ——

Reizēm tiešām varētu sākt ticēt „patiesajiem stāstiem no dzīves", ko iespieda Francijā izplatītajos lētajos žurnāliņos Nous deux un Intimitē, kuŗus ar neizsakāmu aizraušanos lasīja mana pēdējā draudzene — grāfa, nezinu — kāda, istabas meita.

Parasti gan labi pazīstamajam dzīvniekam nemet priekšā zelta gabalus, bet kāda gan tur starpība — lūk, mans stāsts:

Viņa bija jaunava, par kuŗu katrs mūzikļis teiktu: viņas ķermeņis ir kā ģitara. Es labprāt gribētu pieskrūvēšanu pagraba durvīm, „lai gan nesaprotu — kur jūs tādu vīru liksit, kas pie jums nāk tikai cietuma bīdamies?"

Lilijas acis iespīdējās.

„Tā, Smārtēna kungs, būs mana darīšana. — Kad viņš nāks bildināt?"

„Viņš nenāks. Man uzdots jums pateikt, ka viņš piekrīt saderināšanās izsludināšanai, bet ka viņa prasība — un no tās viņš neatkāpjas —, lai saderināšanās ilgst vismaz vienu gadu, un lai viņam ar jums šai laikā nebūtu jāsatiekas. Un rakstveida apstiprināts solījums, ka jums pret viņu nav nekādu sūdzību vai prasību sakarā ar zināmo notikumu."

„Lai es atdodu savu vienīgo trumpi? Nekad!"

„Citādi viņš nav ar mieru. — Kā jūs pati domājat?"

Viņa brīdi domāja, tad piepeši pacēla galvu un pilnu skatu ieskatījās Smārtēna sejā.

„Smārtēna kungs, jūs esat gudrs cilvēks, es jums gribu ko jautāt."

„Paldies," Smārtēns pasmaidīja. „Par gudru mani reti kāds saucis. Par veiklu blēdi, par slīpētu, — bet par gudru — gandrīz nekad."

Bet Lilija Smārtēna prātojumā neklausījās.

„Sakiet, Smārtēna kungs — bet sakiet pavisam atklāti — vai es tiešām esmu tāda . . . tāda . . . nu, tāda, ka man ar cietuma draudiem jāpiespiež sevi bildināt?"

Smārtēns gribēja atbildēt, bet aprāvās un pateica ko citu: „Grunduļa jaunkundze, nokārtosim papriekš darīšanas. Jūs man solījāt aizdot uz divi gadiem tūkstoš dolaru, ja mana misija izdotos. Mana misija izdevusies.. Vai neapmainīsimies dokumentiem? Jūs man — čeku, es jums — parādzīmi?"

„Labi," Lilija piekrita un nopūtās, „jums bailes runāt taisnību. Bailes zaudēt savu naudu."

Kad čeks bija kabatā, Smārtēns cēlās iet. Pie durvīm Lilija vēlreiz ierunājās:

„Vai tomēr neatbildēsit, Smārtēna kungs?"

Vienu roku uz durvju kliņķa, cepuri otrā, viņš mazliet parāva uzacis uz augšu, brīdi klusēdams skatījās Lilijas palsajā sejā, kur lielie vaigu kauli it kā plaukstām mēģināja aizsegt acis un tad, mazliet pavīpsnādams, noteica:

„Ja nu jūs par katru ceņu gribat zināt — es gan, laikam, labāk ietu cietumā."

Nākamajā mirklī viņa jau vairs tur nebija.

Lilija Smārtēnu sagaidīja nemiera dzirksti acīs.

„Nu? Ko viņš saka?"

„Kārtībā," Smārtens izmeta tik vienaldzīgi, it kā runa būtu par jauna roktura pieskrūvēšanu pagraba durvīm, „lai gan nesaprotu — kur jūs tādu vīru liksit, kas pie jums nāk tikai cietuma bīdamies?"

„Tā, Smārtēna kungs, būs mana darīšana. — Kad viņš nāks bildināt?"

„Viņš nenāks. Man uzdots jums pateikt, ka viņš piekrīt saderināšanās izsludināšanai, bet ka viņa prasība — un no tās viņš neatkāpjas —, lai saderināšanās ilgst vismaz vienu gadu, un lai viņam ar jums šai laikā nebūtu jāsatiekas. Un rakstveida apstiprināts solījums, ka jums pret viņu nav nekādu sūdzību vai prasību sakarā ar zināmo notikumu."

„Lai es atdodu savu vienīgo trumpi? Nekad!"

„Citādi viņš nav ar mieru. — Kā jūs pati domājat?"

Viņa brīdi domāja, tad piepeši pacēla galvu un pilnu skatu ieskatījās Smārtēna sejā.

„Smārtēna kungs, jūs esat gudrs cilvēks, es jums gribu ko jautāt."

„Paldies," Smārtēns pasmaidīja. „Par gudru mani reti kāds saucis. Par veiklu blēdi, par slīpētu, — bet par gudru — gandrīz nekad."

Bet Lilija Smārtēna prātojumā neklausījās.

„Sakiet, Smārtēna kungs — bet sakiet pavisam atklāti — vai es tiešām esmu tāda . . . tāda . . . nu, tāda, ka man ar cietuma draudiem jāpiespiež sevi bildināt?"

Smārtēns gribēja atbildēt, bet aprāvās un pateica ko citu: „Grunduļa jaunkundze, nokārtosim papriekš darīšanas. Jūs man solījāt aizdot uz divi gadiem tūkstoš dolaru, ja mana misija izdotos. Mana misija izdevusies.. Vai neapmainīsimies dokumentiem? Jūs man — čeku, es jums — parādzīmi?"

„Labi," Lilija piekrita un nopūtās, „jums bailes runāt taisnību. Bailes zaudēt savu naudu."

Kad čeks bija kabatā, Smārtēns cēlās iet. Pie durvīm Lilija vēlreiz ierunājās:

„Vai tomēr neatbildēsit, Smārtēna kungs?"

Vienu roku uz durvju kliņķa, cepuri otrā, viņš mazliet parāva uzacis uz augšu, brīdi klusēdams skatījās Lilijas palsajā sejā, kur lielie vaigu kauli it kā plaukstām mēģināja aizsegt acis un tad, mazliet pavīpsnādams, noteica:

„Ja nu jūs par katru ceņu gribat zināt — es gan, laikam, labāk ietu cietumā."

Nākamajā mirklī viņa jau vairs tur nebija.

Bijušais Sorbonnas filozofs, tagadējais zvērinātais Parīzes klošārs Smalkais, kas par tādu bija iesaukts savu garo izstīdzējušo pirkstu dēļ, bija saņēmis ielūgumu no Parīzes prefektūras. Prefektūra atradās uz Citē saliņas Parīzes centrā. Vienā pusē tai pacēlās Parīzes Dievmātes katedrāle, otrā Tiesu pils, kas senāk kalpoja kā cietums.

„Manj gaidot tu vari iet vai nu katedrālē, vai arī Tiesu pils kapellā", teica Smalkais.

„Vai būsi ilgi?"

„Nezinu. Man jāliecina par kautiņu, kas notika manā mājā, kad Grēta tur bija ielūgusi savus filmu kolēģas."

„Satiksi manī kapellā vai aiz Anrī IV statujas. Dievmātes katedrāle par tumšu, un tūristu steiga tur par nepanesamu ," teicu pagriezdamies Tiesu pils virzienā.

Kapellā, protams, neiegāju, jo vasarā, kamēr Parīzi pildīja tūristi, par ieeju bija jāmaksā. Es taču tur biju bijis un zināju, ka tā ir septiņus gadsimtus veca, celta gotu stilā un ka tai ir piecpadsmit metru augsti logi, uz kuriem sazīmēti visi bībeles notikumi. Zināju arī, ka aiz kapellas altāŗa telpas bija cietuma celles, kuŗās pēdējo nakti pavadīja Marija Antuanete, tad viņas tiesātāji Dantons un Robespjērs un beidzot šo visu tiesnesis Fokjē-Tinvills, iekāms franču revolūcijas laikā visvairāk nodarbinātais virs — Parīzes bende viņiem visiem ar giljotīnu nocirta galvas...

Negribu teikt, ka būdams klošārs, jūtos sliktāk nekā Anrī IV uz sava akmens pjedestāla, kam tikko pagāju garām.

Aiz Anrī piemineķļa bija apstādījumi un salas rietumu gals, ko sauca par Vert-Galant skvēru. Tur Latīņu kvartāla studenti revolūcijas atceres naktī, 14. jūlijā, pie trompētes un bungu skaņām dejo teikt, gambijē. Šo vārdu latviski tulkot nav iespējams, bet man tas atgādināja kaut ko no gambita — teiksim, kā šachā dāmas gambits.

Apsēdos pie pašiem Sēnas ūdeņiem un domāju par savas dzīves lielo pārmaiņu — — ——

Reizēm tiešām varētu sākt ticēt „patiesajiem stāstiem no dzīves", ko iespieda Francijā izplatītajos lētajos žurnāliņos Nous deux un Intimitē, kuŗus ar neizsakāmu aizraušanos lasīja mana pēdējā draudzene — grāfa, nezinu — kāda, istabas meita.

Parasti gan labi pazīstamajam dzīvniekam nemet priekšā zelta gabalus, bet kāda gan tur starpība — lūk, mans stāsts:

Viņa bija jaunava, par kuŗu katrs mūzikļis teiktu: viņas ķermeņis ir kā ģitara. Es labprāt gribētu pieskrūvēšanu pagraba durvīm, „lai gan nesaprotu — kur jūs tādu vīru liksit, kas pie jums nāk tikai cietuma bīdamies?"

Lilijas acis iespīdējās.

NEKO

"

Anglijā... Bet viņa uz mani nelaunotos, ja es piedāvātos Viņu aizvest līdz viesnīcai Latiņu kvartālā tai pašā vienkāršajā Parīzes taksometrā... Viņa man būtu par to pat sevišķi pateicīga! O, la la! Stundā, kad tirgus transporta strādnieki dzēra savas piektās baltvīna glāzes un Parīzes klošāri atvēra savas pirmās sarkanvīna pudeles, taksometri kustējās caur tukšo rīta ēnu piesātinātām ielām tikai par divkāršu maksu! Kāpēc gan mēs nevarētu aizsoļot līdz nuvējai Sēnai, papriecāties par tās agrīno svaigumu un pie Šatelē laukuma doties pazemē, kas mūs aizrautu līdz Latiņu kvartālam — teicu es, vairāk gan domādams par sīknaudu, ko restorāna apkalpotājs bija atļāvis man iebāzt kabatā pēc pēdējās piecsimtfranku zīmes maiņas. Pie tam, darot tā, mēs būtu īsti bohēmieši...

Viņa piekrita! Arī Viņa mīlot stāigāt pa svešām ielām, pazust pūlī nepazīstamu seju burzmā un — justies vientuļa. Lūk, kaut kas, kas tik lotj harmonēja ar manu toreizējo gara stāvokli — vienalgu pret visu un vientulības neklētāju. Viņu atbaidīja katra saskare ar pasauli, kas bija ārpus Viņas pašas. Es ienīdu visu, kura centrā nebiju es pats. Mani atbaidīja vēstures vircas bedre, jo es ticēju, ka vēsturē mēs varam rast spēku savai eksistencei. Tas bija meklējams šīsdienas reālitātē, ticībā sev pašam un gribā arkatru jaunu mirkli kļūt labākam.

Šī filozofija izbeidzās, iekāpjot pārpildītajā pazemja vagonā. Fabriku strādnieku drēbju smaka mūs atsvieda atpakaļ šaidienā. Strādnieku sejas ar savu pelēkumu lika vēl dziļāk ierauties mūsos pašos.

Viņa izkāpa Odeona stacijā. Es paliku pelēko seju sprostā bez ardievu skūpsta, ko kā skaistu ieradumu biežkopj Albiona salās.

Manā kabatā bija Viņas tālruņa numurs blakus mana kapitāla atlikumam — sešdesmit frankiem...

Par tālruņa sarunu izdevu trešo daļu no kapitāla. Sarunā, kas ilga vairāk par pus stundu (es jau priekšlaicīgi atriebos franču pasta darbiniekiem, kas gatavojās streikot), mēs iepazināmies tuvāk. Ja kāds grib teikt, ka tikai iemīlējušies spēj stundām ilgi runāt klausulī, pat neapjēdzot, ka neko nozīmīgu tā kā tā nepasaka, tad tas nav tiesa! Ak, un vispār — patiesība taču ir relātīvs jēdziens! Un relātīvitātes teorijas atradējs Einšteins ir absolūti miris! Kādas pretrunas!

Mēs jautājām un atbildējām, kādēļ bijām nonākuši Francijā? Viņa, jaunava no labas ģimenes, kam apriebusies angļu konservātīvā dzīve, un es — pasaules skrējējs, kļuvis par tādu tādēļ, ka biju izdzīts no dzimtenes ar kādas totālitāras varas machinācijām. Viņa bija devusies uz Parīzi, lai meklētu garā brīvību, es — lai atrastu personisko un politisko brīvību. Un, ak vai! Mēs bijām atraduši daudz par daudz dažādu nedefinājamu brīvību!

Es Viņai nekā nestāstīju par savu materiālo stāvokli. Ko Viņa domāja, vērojot manu Borsalīno platmali un vienmēr pedantiski gludinātās bikses — nezinu. To, ko domāju par Viņu, zinu vēl mazāk. Bet mūsu tālsarunas rezultātā bijām norunājuši rendez-vous, lai dotos uz Versaļas pili. (Šo pili ceļot, Francijas ķēniņi bija radījuši pirmo deficitu republikas kasē...)

Voltērs nebija smīnējis par velti...

Pils apskatei bija jānotiek svētdien. Aiz šī iemesla sestdien es devos uz iestādi, kas kopš kara laika nepieredzētā melnirdzniecības uzplaukuma un dabiskā norieta dēļ bija kļuvusi par visas Parīzes intellektuāļu svētceļojuma vietu. Lūdzu nedomājiet, ka tā bija Franču Akadēmija! Vēderu nevar ar garu pabarot! Šī svētā vieta latviski tiek saukta par lombardu.

Ticīgais, kas vēlas pietuvoties dievībai taustāmā tuvumā, riskē kļūt par pagānu. Robežu starp muļķi un ģeniju nav spējuši noteikt visu laiku gudrie. Un visskaistākās sajūtas tiek samaltas dzīves dzirnavās...

Lombardā tikai divus soļus pirms manis gredzenu ar neīstiem briljantiem ieķīlāja jaunava, par ko mūzikāli noskaņots cilvēks teiktu: viņas ārējās formas līdzinājās ģitarai. Manās acīs tur nebija nekā apkaunojoša. Mana rakstāmmašīna devās to pašu ceļu, kur neīstie briljanti. Man nepieņemams bija fakts, ka biju spiests satikt savu filozofisko draugu un gara radinieci vietā, kas bija tik svēta visiem Parīzes intellektuāļiem...

Mūsu ceļi šķīrās tur, un mana meditācija bija nevienam nevajadzīgs nekas. **Alfreds Vilnis.**

DV ČIKĀGAS APVIENĪBAS TRADICIONĀLAIS KARNEVĀLS

š. g. 9. februārī, plkst. 8 vakarā, Dr. Herzl Community zālē, 1335 N. California Ave.

LABĀKO MASKU GODALGOŠANA

Ieejas maksa: kungiem $2,00, dāmām $1,50, maskām $1,00

Galdiņi iepriekš pieteicami pa tālruni CO 1-8218

HAMILTONAS DV DRĀMATISKĀ KOPA

rīko svētdien, 1957. gada 10. februārī, plkst. 3 p. p. (precīzi), 213 James Str. N., Hamiltonā

LIDIJAS AUZĀNES - VĪTOLIŅAS salonlugas 3 cēlienos un 4 ainās

DĀMU VALSIS

izrādi

Režisors L. LAPSA Dekorātors T. ĶIĶAUKA

Ieeja: $1.25. Bērniem un skolēniem ieeja brīva.

Apmeklēt lūdz valde

LKKCK UN TORONTO VIENĪBAS

SARĪKOJUMS

9. februārī Lietuviešu zālē — Ossington un Dundas ielas stūrī

Plkst. 7,30 vakarā (precīzi) priekšnesumi:

a) Vīru dubultkvarteta „Ezerzeme" dziesmas,

b) „Bramptonas Trejmeitiņu" (meiteņu trio) dziesmas,

c) deklamācijas.

DEJA PIE LABA ORĶESTRA MŪZIKAS.

BUFETE Ieejas maksa $1,00

LKKCK valde

DV ST. KATARĪNES NODAĻA

rīko 9. februārī Atlanta kluba telpās

GADSKĀRTĒJO

KARNEVĀLU - MASKU BALLI

Deja pie laba orķestra skaņām. Galdiņi. Pilna bufete. Pārsteigumi. Kostīmiem vērtīgas godalgas.

Ieeja: kungiem $1,50, dāmām $1,25, kostīmos $1,00.

Sarīkojuma vieta Geneva St., pie Canadian Drive In. Sākums pl. 7,30 vakarā.

St. Katarīnes DV nodaļa

IZNĀCIS

PORUKU JAŅA KOPOTU RAKSTU

3. SĒJUMS. CENA $4.75

Dabūjams DV grāmatnīcā, 123 Huron Str., Toronto, Ont., Canada Par Poruka rakstu abonentu kļūs katrs, kas iegādājas iznākušos 3 sējumus un iemaksā vismaz par vienu nākamo sējumu. Abonenti maksā par katru sējumu tikai $3,57. Abonements pieteicams un nauda iesūtāma uz šādu adresi:

Mr. A. ĶĪVĪTIS, Hurdmans Bridge, Box 163, Ottawa, Ont., Canada.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC

68 Wellington W., (tuvu Bay St.) Toronto, Ont. tel. EM 6-6451

Vecākais ceļojumu un notārlāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notārlālu dokumentu, Kanadas pavalstniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietās. Runā krieviski, vāciski un latviski

NUPAT SAŅEMTAS SEKOJOŠAS GRĀMATAS:

E. Pērkones
SKAISTUMA NOSLĒPUMI ..... ies. $4.75

Andreja Eglīša
O T R A N T O, dzejas $3.20

Kārļa Ieviņa
G U N T I S U N D A I L A $3.00

Jāņa Sīrmaņa
T I N C I S $5.30

Rutku Tēva
D U M P I G A R Ē G A $2.80

Zentas Mauriņas
Z I E M E Ļ U T E M A S $3.25

K. Lesiņa
Z E M S V E Š A M Z V A I G Z N Ē M ies. $5.40, broš. $4.80

K. Hamsuna
P Ē D Ē J A I S P R I E K S $2.80

D V G R Ā M A T N Ī C A
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Izgrieziet un uzglabājiet atsauksmēm!

DR. CHASE'S NERVE FOOD

HM! BRĪNUMS, KĀPĒC palīdz tik daudz ļaudīm, kas saka —

„Mani nervu traucējumi ir pāri."

Ja jūtaties nogurušī, kļuvušī nerzi vai pārpūlējušies,—jūs uztraucpavisam niecīgi ntarpgadījumi, rodas nevajadzīgas rūpes, tad ir īstais laiks lietot Dr. Chases nervu zāles. Dr. Chases preparātā ir sakombinētį B1 vitamīni un asinis vairojošās dzelzs daļas tā, lai koplīgi veicinātu jūsu organisma attīstību, reizē uzlabojot veselību. Tās palīdz atpūsties un aizmirst to, ka jums kādreiz bijuši nervu traucējumi.

Dr. Chases Nervu zāles palīdz jums iejusties dzīvē, piedot spēku un izturību, iepriecina jūsu ģimenī patiesā veidā, kā arī dod jums prieku dzīvot un strādāt. Iegādājieties Dr. Chases nervu zāles — jo ātrāk jūs sāksit tās lietot, jo drīzāk jutīsit to iedarbi. — 89 c — $2.23.

DR. CHASE NERVU ZĀLES

QUICK LAXATIVE

IEDARBĪGS LĪDZEKLIS

Ja jums ir traucējumi organismā, Dr. Chase's aknu-nieru pilieni jums daudz palīdzēs atgūt normālo veselības stāvokli. Tūkstoši par to jau ir pārliecinājušies, gūstot panākumus. Pieprasiet jūsu drogistam Dr. Chase's K and L zāles, — pārliecinaities pats. 59

DR. CHASE'S KIDNEY-LIVER PILLS

OPTIĶIS LUNSKY
470 COLLEGE ST., TORONTO
WA 1-3924

Frank Vass, BA
ADVOKATS — NOTĀRS
455 Spadina Ave, Apt., 403
(College un Spadina ielu stūrī)
Tel. birojā — WA 2-6111
WA 2-6112, Toronto

BEZ MAKSAS! Katram gadījumam pieprasiet Dr. Chase' sražojumu paraugus. Iesūtiet vārdu un adresi, pievienojot 25 c naudā (pārsūtīšanas izdevumiem), uz adresi: Department NCP, The Dr. A. W. Chase, Medicine Co. Ltd., Oakville, Ontario.

MĒBEĻU GALDNIEKS
ar ilggadīgu praksi
pieņem pasūtinājumus
dzīvokļu un modernu virtuvju iekārtošanai, kā arī gatavo atsevišķas mēbeles. Mēbeļu labošanā un pārpulēšana.
JŪLIJS SNUCIŅŠ,
65 Langley Ave.
GE 9057, Toronto

Kapsi's Hair Styling
113 MAC PHERSON AVE.
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

IZĪRĒJAMAS 2 mēbelētas istabas ar virtuvi — pieaugušiem. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. LE 4-9133, Toronto. (84)

JAUNĀ MĀJĀ IZĪRĒJAMAS daļēji mēbelētas 1—2 istabas, lietošanā virtuve. Parkošanas iespējas. Tel.: BA 5-5314, Toronto. (90)

HIGH PARK rajonā izīrējama istaba un virtuve. LE 1-7884, Toronto. (57)

BROADVIEW - DANFORTH rajonā izīrējama liela nemēbelēta istaba pirmā stāvā ar virtuves lietošanu. 1—2 istabas ar vai bez mēbelēm trešā stāvā. RI 3086.

JANE - BLOOR rajonā izīrējama 1 mēbelēta istaba vieniniekam ar vai bez pansijas. 3 min. no Bloor tramvaja, RO 9-6501, Toronto. (89)

IZĪRĒJAMA vieniniekam liela istaba ar vai bez mēbelēm, Bloor - Jane rajonā. RO 6-5158, Toronto. (93)

S. VASARĀJS
Transporta uzņēmums
Tel. LE 4-1403
Toronto

IZNĀKUSI SEN GAIDĪTĀ GRĀMATA

GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS

Labā iesējumā, ar 114 mākslinieka A. Kopmaņa illustrācijām un J. Mežaka tekstu

Grāmatas cena $2.25

DABŪJAMA

DV GRĀMATNĪCĀ

123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.

Izsūtām arī pa pastu uz pēcmaksu.

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
Speciālists iekšķīgās, sieviešu un veneriskās slimībās
8537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal.
Runā vāciski un krieviski. Pieņem no 8-9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 8-2003 pēc pusnakts pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slāvu valodas

Atbilstošākais padzēriens tiem atspirdzinājumiem, ko jūs lietojāt savā dzimtenē...

Wilson's SINCE 1875

COCA ORANGE GINGER ALE

CREAM SODA

BEZMAKSAS PIEGĀDE jūsu pikniku, banketu un visu citu svinību vajadzībām.

ZVANIET TORONTO

WA 1-2151

līdz 7 vakarā darbdienās

NEPIEGĀDĀJAM PRIVĀTĀS MĀJAS.

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
288 St. Clair Ave., W.
Toronto
Kunas stundas no 2-7 pp. vai uz iepriekšēju norunu pa telefonu
WA 1-0556 vai MA 5243

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 Dundas St., West
(Spadina stūrī)
Zvanīt EM 8-9038, Toronto

Mūsu pārstāvis Čikāgā
K. F. ĶEZBERS,
2637 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8881,
pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

Pudiņu un cepumu pulveri tikai no

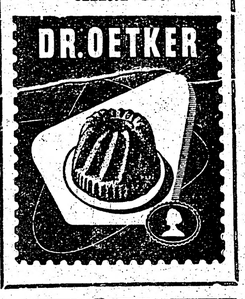

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

Latvijas Amerikā
Hamiltonā
abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem
JĀNIS GAILĪTIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-3217

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese: .....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ ..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tiešī ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

DETROITĀ

Detroitas, Mich., Sv. Pāvila ev.-lut. dr. dievkalpojums 10. februārī, pl 1,30, Holmes Methodist Church, Lincoln un Putnam ielu krustojumā. Māc. V. Līventāls. Pl. 1,00 skola. Sestdien, 9. februārī, pl. 7,00 vakarā, draudzes vakars un koncerts ar G. Ābeles (barit.) piedalīšanos. Intern. institūta telpās, 111 E. Kirby.

Detroitas latviešu ev. - lut. Kristus dr. dievkalpojums Sv. Marka b-cā (1045 Grand Blvd.) svētdien, 10. februārī, pl. 2 p.p. Prāv. A. Skrodelis

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Čiānas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Sestdien, 9. februārī, no pl. 6—7 meditācijas stunda. Pl. 7 Bībeles stunda, Mat. ev. 19. nod. T. Bērziņš.

Svētdien, 10. februārī, pl. 10 bērnu dievkalpojums; pl. 11 dievkalpoums, māc. A. Rautenšilds. Svētdienas skola no pl. 10,30—12,20. Pēc dievkalpojuma mācības iesvētāmiem.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu **sv. Jāņa draudzes** baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. **Miera** draudzes dievkalpojumi katrā mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 3-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā. plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu seminārs baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenberga. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 9.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turke, Kalamazū, 903 Hazard Ave, tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Kolledžas lut baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapid.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Čiānas luterāņu baznīcā, 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., **māc. J. Meisters.** Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minēapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 17th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., **māc. P. Langins.**

San Džosefā, Saron lut. baznīcā mēneša 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnesī 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

10. februārī, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

17. februārī, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.

24. februārī, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel LE 6-2510.

10. februārī, plkst. 4 p.p., Sv. Jāņa baznīcā. Svētruna: „Kristietis un komūnisms".

17. februārī, plkst. 4 p. p. Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētruna: „Kristietis un nacionālisms"

24. februārī, plkst. 1.30, Sv. Jāņa baznīcā. Svētruna: „Kristietis un pacifisms". Pēc dievkalpojuma baznīcas sanāksmes telpās draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave.

5. februārī (otrdien), plkst. 7,30 vakarā draudzes Bībeles stunda Sv. Barnabas baznīcas sakristejā — ieeja no Hampton Ave. caur lielo zāli.

17. februārī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Bērniem pus stundu pirms dievkalpojuma — plkst. 2-os baznīcas svētdienas skolas telpās.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē, 24. februārī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, 10. februārī, plkst. 3-os p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Māc. T. Aviņš, 11 Wanda Rd., Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Ceturtdien, 7. februārī, plkst. 7-os vakarā draudzes Bībeles stunda — 20 Carrick Avenue.

Piektdien, 8. februārī, plkst. 7-os vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Piektdien, 15. februārī, plkst 7-os vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda, 113 Charlton Avenue, W.

Sestdien, 9. februārī, plkst. 7-os vakarā draudžu un organizāciju kopīgi rīkotais dubultkvarteta Kalvis koncerts Dalewood skolas telpās.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566;

Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē.

Kičenerā dievkalpojums Mateja ev. - lut. baznīcā svētdien, 10. februārī, plkst. 11.00 no rīta.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Berģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Māc. Etmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave, Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512.

Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pētera baznīcā. Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 285 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš.

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q.

10. februārī, plkst. 1.30 p.p. Debesbraukšanas bazn., dievkalpojums.

17. februārī, plkst. 1,30, Debesbraukšanas bazn. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.

24. februārī, plkst. 1,30 p.p. Debesbraukšanas b-cā dievkalpojums.

Kornvalē, 23. februārī, plkst. 7 vak. dievkalpojums; māc. V. Šēfers.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES dievkalpojumi notiek sestdienās, pl. 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā, lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 100 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

LPB KANADAS KOPA GATAVOJAS VĒLĒŠANĀM

Kā parasts katru gadu, pēc aizvadītās Preses balles LPB Kanadas kopa pārvēl valdi, kuŗai nominēti šādi kandidāti: **H. Tichovskis, A. Stašāns, J. Deksnis, I. Gubiņa, B. Senkēviča, A. Voitkus un J. Vītols.**

Revīzijas komisijā: **A. Plīsis, V. Upeslācis, E. Slaucītājs un T. Krūka.**

Vēlēšanu komisijā darbosies Ž. Zentiņš, P. Plīsis un E. Slaucītājs.

Vēlēšanas būs aizklātas un zīmes jāiesūta līdz 10. martam.

Tā kā šai vasarā Kanadā notiks Dziesmu svētku ar plašu programmu, kuŗā ietilps arī tradicionālais rakstnieku cēlieņs, LPB Kanadas kopas valde, bez vietējiem spēkiem, aicinājusi šai sarīkojumā uzstāties arī viesus no ASV — Elzu Ķezberi un Kn. Lesiņu. No Kanadas autoriem aicināti I. Freimanis, A. Gailīte, I. Gubiņa, I. Grebzde, T. Krūka, B. Senkēviča, A. Šiņķis, I. Vīksna un A. Voitkus.

Kanadā ieradies chirurgs Dr. A. Osītis

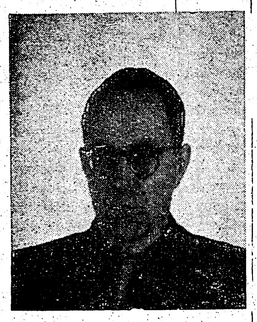

1956. gada 20. decembrī no tālās Arģentīnas ieradās Kanadā Latvijā, īpaši Rīgā, plaši pazīstamais chirurgs Dr. Aleksandrs Osītis.

Kanadai, bet visvairāk latviešu sabiedrībai, Dr. A. Osīša ierašanās ir liels ieguvums, jo viņa pieredze medicinā ir ļoti liela. Dr. A. Osītis nekad nav samierinājies ar iegūto pieredzi, bet arvienu sekojis un seko modernās medicīnas attīstībai un tehniskiem jauninājumiem. Viņa vārds pazīstams ne tik vien Latvijā, bet arī Vācijā un pēdējā laikā Arģentinā.

Dr. Osītis dzimis 1913. g. 6. septembrī Lubānā. L. U. medicīnas fakultāti beidzis 1937. gadā ar ārsta gradu un sāka strādāt Rīgas pilsētas I slimnīcā prof. Dr. med. P. Mucenieka vadītajā chirurģiskajā klinikā. Pēc profesora nāves 1940. g. Dr. Osītis pāriet uz LSKr. slimnīcu Rīgā. Kara laikā Dr. Osītis strādā dažādās slimnīcās, apkopdams ievainotos latviešu karavīrus. Pēc latviešu karaviru rehabilitācijas viņš kā viens no pēdējiem atgriežas pie ģimenes, kuŗu atrod Vircburgas nometnē. No 1946. gada strādā Badenhauzenes DP slimnīcā, vēlāk par ārstu pie latviešu darba vienības Gīzenē, un 1948. g. rudenī izceļo uz Arģentinu.

Sākumā Arģentinā, kā ārzemniekam un valods nepratējam, darbu atrast savā speciālitātē nav iespējams, tāpēc strādā par galdnieku, kamēr iegūst tiesības praktizēt savā arodā San Luis provincē. No 1950. g. O. strādā par ārstu klinšu kalnu ieslēgtajā Embalse la Florida.

Tā kā Arģentinas valdība, kaut arī ārstu trūkums tur ir liels, negrib atzīt ārzemnieku diplomus, Dr. A. Osītis izšķiras doties uz Kanadu pie saviem tuviniekiem.

Kanadā viņš ātri atrod darbu Ošavā, kur būs jānostrādā obligātais prakses laiks.

Saviem pacientiem viņš mēdz teikt: „Dievs ārstē — es palīdzu."

Novēlēsim Dr. Osītims daudz sekmes viņa darbā un atkal ar drošu roku palīdzēt cilvēkiem ciešanās.

Dr. Osītis ir korporācijas Tervetia filistris.

F.

Kas zinātu Gunāra Kušķa,

no Hamiltonas, adresi, vai ja kādam būtu kāda prasība pret minēto personu, lūdz to pieteikt: Mr. I. Davis, 184 King Str., E. Tel.: JA 7-9191 — Financial Collection Agencies.

PUĶU VEIKALNIEKU SANĀKSME TORONTO

Latviešu puķu veikala Lotus īpašniece H. Pētersone 30. janvārī King Eduard hotelī demonstrējumā darina vainagu. Foto Dale Studio

UN NOGĀZA GAN...

Otto Krolls stāsta par saviem pārdzīvojumiem slimnīcā

Nav jau nekas jauns, ka vienu, otrs „sabiedrisks" cilvēks gribējis mani nogāzt, lai rastu sev brīvus ūdeņus, pie tam izlietodams visnegļītākos paņēmienus. Tā tas bija Latvijā, tā Vācijā, un arī te, Čikāgā. Ir arī man dažs rakstiņš resp. vēstules, no šiem „jaukajiem cilvēkiem", un kādreiz viņi par tām varēs papriecāties, kad būs publicētas.

Bet nu šoreiz bija darbā gluži citi „gāzēji", un proti — pati daba. Tas tomēr ir kaut kas vairāk. Sabruka man virsu vesels metiens: negauta saaukstēšanās, pārpūlēšanās, reibonis, kuŗga kaite, galvas sāpes, kāja, un vēl šis un tas. Visu šo jauko un iespaidīgo elementu, ja tā var teikt, tuvumu es jutu jau decembrī, bet cerēju tos atvairīt. Neizdevās, un kā likos 1. janvārī gultā, tā arī gulēju, līdz atnāca Dr. Kalniņš un sāka uzbrucējus atvairīt: 6 iešļircinājumi, 6 tabletes dienā. Bet man bija vienalga. Un tā pamazām temperatūra slīdēja uz normālo pusi, un pienāca diena, kad mani varēja aizvest uz „Lutheran Deaconess Hospital". Tur jau reiz biju ar trombozi, un tur sāku arī savu darba karjēru, kad no farmas pārnācām uz Čikāgu. Šī slimnīca man patika. Tīra, liela laipnība.

Kad mani ieveda norādītajā istabā 4. stāvā, nāca pretim kāds slimnieks un apsveica latviešu valodā. Izrādījās, ka tas ir Bernhards Vikse. Bet latviski atsaucās arī kāda māsa. Tā bija Tatjāna Daukša. Nu man kļuva gluži labi ap sirdi: tik daudz latviešu . . . Kad nu biju smuki noguldīts tīrā, baltiem palagiem klātā gultā, izstaipīļis visus locekļus, un domāju — varēšu sākt mierīgi gulēt, atnāca dežurējošais ārsts. Viņš stādījās priekšā: Dr. Abellerro, filipīnietis. Pateicu savu vārdu, tāpat arī, no kurienes esmu cēlies. Pēc tādas sirsnīgas iepazīšanās un sarokošanās viņš nu sāka mani jo sīkį izpētīt: zobus, muti, acis, aptaustīja galvu, izprašņāja par slimībām. Vajadzēja izkāpt no gultas un nostāties uz kājām. Aptaustīja un apskatīja kājas. Tad pamatīgi aptaustīja manu „lepnumu: ne visai mazo vēderu. Tas viņam arī šķita sevišķi aizdomīgs, taustīja un taustīja. Tad pateicis, ka mani rīt operēs, atvadījās. Pa to laiku māsiņa no pirksta galą izvilka asinis. Es gan viņai teicu, ka man asiņu daudz un varu dot vairāk, bet viņa apmierinājās ar mazumu. — Cik te pieticīgi cilvēki — nodomāju.

Otrā rītā atnāca Dr. A. Kalniņš, kuŗa ziņai biju nodevies, un sagatavoja mani operācijai. Kollēga Vikse teica, ka man nedošot ēst, bet deva gan, un, kad biju paēdis, iebrauca rati, un mani māsiņas pārvāca uz tiem. Tad uzbraucām slimnīcas pašą augšā. Ieveda operācijas telpā, kur jau gaidīja 2 māsiņas aizsegtām mutēm, kā jau tur, kur notiek griešana. Mani atkal veikli pārvāca uz operācijas galdu un piesprādzēja rokas. Es nedrīkstot ārstiem ar tām palīdzēt . . . Traka būšana. Bet ienāca jau chirurgs Šrēders, kas te esot labākais izdarītājs, un jau vairākus latviešus atbrīvojis no likstām. Tas mani apskatīja, tad atsprādzēja rokas, sakrustoja uz krūtīm, un piekodināja cieši turēt kopā. Ienāca arī Dr. Kalniņš un man kļuva tā kā mierīgāk ap sirdi. Plkst. bija tieši 9. Mani nemidzināja, bet griežamo vietu aplēja ar kādu šķidrumu, un man likās, ka sasaldēja. Nu sākās griešana, vilkšana, duršana un griešana. Reizēm Šrēders tik uzsauca māsām: „Novākt!" Tad turpināja atkal vilkt un griezt. Visi 4 viņi strādāja neganti veikli un ātri. Parasti šāda operācija ilgstot 45 minūtes, bet ar mani viņi tika 15 minūtēs galā. Reiz tik Šrēders vaicāja, vai sāpot, bet es tak nevarēju blamēties, un pateicu, ka sāp, bet ne tik stipri, ka nevarētu izturēt. Tad griešana beidzās. Rētu sašuva un mani atkal pārcēla uz braucamās gultas, un māsiņa aizvēda atpakaļ uz istabu. Pārējie pacienti gaidīja ar lielu interesi un vaicāja, kā bijis. Labi, protams. Un tiešām, nebija arī pēc tam nekādas lielās sāpes, kaut gan kāja jātur vēl ilgāku laiku sasieta. Atnāks Dr. A. Kalniņš, apskatīs, noņems — cerams — drīz saites, izvilks diegus no sašuvuma, un es atkal celšos un varēšu iet savās gaitās. Tikai ārsti nu gan brīdina, lai ievēroju vairāk mieru un taupu sevi. Būs jau jāpaklausa . . .

Bet galīgi nogāzt mani arī dabas spēkiem vēl šoreiz neizdevās. Man tikt uz pekām, protams, palīdzēja labie ārsti un māsiņas slimnīcā.

Otto Krolls

ČIŅAS ZVIEDRU PARLAMENTĀ

(Pārnesums no 3. lpp.)

Tikpat asas bija debates par militārās politikas jautājumiem. Kara ministrs Nilsons, kuŗu līdz šim diezgan labi ieredzēja arī opozīcijas partijas, savā runā vērsās pret leskatu, it kā atomieroči padarītu nenozīmīgākus pārējos ieročus kā laiku pārdzīvojušus, jo atomieroči varot būt tikai kā tradicionālo ieroču papildinājums.

Zviedrijas militārās pētniecības referenta Hugo Larsona konstatējumu, ka Zviedrija varētu pati ražot atomieročus, kvalificēja tikai kā tīri teorētisku spriedumu, jo Zviedrijai neesot vajadzīgo izejvielu, un urāna ievešana no ārzemēm varētu aizkavēt, ja tas tiktu izlietots „ne tikai miera vajadzībām." Konservātīvās un tautas partiju runātāji sociāldemokratiskajam kara ministram pārmeta, ka viņš zaudējis interesi pret saviem tiešiem uzdevumiem, aicinredzot sociāldemokratu partijas zaudējumu iespaidā pēdējās vēlēšanās.

Konservātīvo partija cieši nostājās aiz armijas virspavēlnieka ģenerāļa Svedlunda brīdinājuma, ka nepietiekamie militāro izdevumu krediti pēdējos četros gados, sevišķi vēl ievērojot zviedru valūtas krišanos, līdzinoties aizmaskotas atbruņošanās stāvoklim. Atsaukšanās uz Anglijas piemēru neesot vietā, jo Anglijai tagad radusies situācija, kur viņai jāievērē savas varas stāvoklis pasaulē un, bez tam, Anglija pieder Atlantika pakta valstu apvienībai, kamēr Zviedrijai, kas nav pievienojusies Atlantika paktam, ir jāpaļaujās tikai pašai uz sevi.

P. G.

ADMIRĀLIS KANARISS BIJA NORŪPĒJIES...

Spiegu divkauja Baltijas jūras krastos

II

Volvebera un Kūsinena nolaupīšanas darbam bija jābūt „tīram". Dr. Rings ar saviem palīgiem sagatavojās ļoti rūpīgi. Lai viss izdotos bez mazākās kļūmes, no Berlīnes vēl pēdējā brīdī ieradās Gestapo aģents Pauls Krauss ar 8 vīriem.

Kādā klusā, vēlā vakara stundā pa gandrīz izmirušu, dažām gaismas spuldzēm apgaismotu ielu Šarlotenlundē soļoja divi vīri. Tie bija Staļina aģenti Volvebers un Kūsinens. Pēkšņi no šķērsielas ietvei piebrauca divas automašīnas. Tajā pašā brīdī astoņi vīri izlēca no mašīnām un mēģināja sagrābt abus čekistus, Kūsinens un Volvebers sāka skriet. Negaidīti no tumsas iznira seši liela auguma jūrnieki, kas, neganti lamādamies, steidzās palīgā Kremļa spiegiem. Izcēlās mežonīgs kautiņš. No tuvējās mazās kafejnīcas izsteigusies viesmīle draudēja kautiņa dalībniekiem: „Es izsaukšu policiju!" Kāds slaids vīrs, kuŗā mēs būtu pazinuši Dr. Ringu, iespieda uztraukumā drebošai sievietei rokā prāvu banknoti un pavēloši teica: „Zvaniet tūliņ, zvaniet policijas priekšniekam Hansenam!" Dažas minūtes vēlāk notikumu vietai jau tuvojās dāņu policijas mašīna ar inspektoru Kaju Jetsenu. Inspektors pazina policijas šefa draugu Dr. Ringu, tādēļ nebrīnīsimies, ja policijas galvenā mītnē lietas noskaidrošanai nogādāja abus krievu aģentus, bet Gestapo vīri jau pēc dažām stundām pāri Dānijas robežai atradās drošībā uz vācu zemes.

Admirāļa Kanarisa plāns bija cietis pilnīgu neveiksmi.

Kremļa slepenais dienests jau iepriekš bija informēts par vācu nodomu nolaupīt Kūsinenu un Volvēberi. Tādēļ arī abi galvenie čekisti vienmēr atradās īpašas miesas sardzes apsardzībā. Vīrs, kas krievus brīdināja, bija Richards Krebs, bet daudzi citi viņu pazina kā Jāni Valtiņu.

Kad policijas šefs Hansens sāka Kremļa aģentu pratināšanu, vīri, kuŗus Kanarisa pretizlūkošanas daļa nepaspēja nolaupīt, laipni paskaidroja, ka to vārdi ir Vilijs Šmits un Kūlmanis Fogels. Savu vārdu patiesīgumu abi apstiprināja ar dokumentiem, par kuŗu īstumu nevarēja būt ne mazāko šaubu pat Kanariskās dāņu slepenpolīcijas priekšniekam. Dr. Rings piesardzības dēļ Hansenam neizpauda iepriekš nedz arī vēlāk abu čekistu īstos vārdus.

Ja druknais vīrs ar nekoptajiem zobiem un alkoholiķa uzpampušo seju, kas uzdevās par Viliju Šmitu, patiesībā bija sabotieris un spiegs Volvebers, tad Kūlmanis Fogels patiesībā bija kāds nenozīmīgs vācu politiskais bēglis Kūlmanis Fogels, kas jau vairākus mēnešus Volvebera uzdevumā tēloja Kūsinena dubultnieka lomu. Tajā laikā pats Kūsinens veica daudz svarīgākus uzdevumus Helsinkos, Tallinā un Rīgā.

Pēc dāņu likumiem ārvalstu spiegi, kas savu darbu nav vērsuši pret Dānijas interesēm, bet tikai iejaukti citu ārvalstu pretizlūkošanas aģentu apkarošanā, var tikt deportēti uz valsti pēc pašu izvēles. Ernestu Fridrichu Volveberi pēc pašа lūguma deportēja uz Pad. Savienību. Volvebers noslēpumaini pazuda, lai nekad nesolotu pa aristokratiskās Šarlotenlundes priekšpilsētas ielām. Mums tomēr ir zināms, ka dažus mēnešus vēlāk kādā mazā dāņu zvejas ostā, vēlā nakts stundā, laivā Dānijas krastam piebrauca jūrnieku drēbēs tērpies vīrs, kuŗā mēs bez grūtībām būtu pazinuši čekistu Volveberu. Kominterna birojs drīz atkal darbojās pilnā jaudā.

Tajā pašā laikā no Dānijas pēkšņi pazuda Dr. Eriks Rings. Kad Dr. Rings Berlīnē ieradās pie admirāļa Kanarisa, sekretāre vācu spiegu šefam pieteica: „Dr. Rings, nē, piedodiet, kapteinis fon Plung - Hartungs vēlas privātu sarunu". — Tā nu mēs zinām, ka Dr. Ringa vārds bija vācu slepenā dienesta kapteiņa Horsta fon Plung - Hartunga pseudonims, kuŗu viņš lietoja, veicot īpašus uzdevumus ārpus Vācijas robežām.

Sadursme Kopenhagenā bija notikusi. Spiegu divkauja Baltijas jūras krastos bija sākusies.

KAPTEIŅIS SAŅEM JAUNUS UZDEVUMUS

Kapteinis Horsts fon Plungs - Hartungs bija viens no nedaudzajiem, kam admirālis Kanariss pilnīgi uzticējās. Abi bija vienos gados, abi kā jauni flotes virsnieki jau 1. pasaules karā strādāja pulkveža Nikolaja vadītajā ķeizariskās Vācijas slepenajā dienestā. Viņi bija labi draugi, kas savas profesionālo spiegu gaitas sāka slavenās spiedzes Matas Hari vadībā. Varbūt, ka vēsture Horsta Plunga-Hartunga darbību Baltijas jūras telpā reiz novērtēs līdzīgi Matas Hari meistarspiegošanai Francijā.

„Mans mīļais Horst", admirālis Kanariss mierināja veco draugu, „Vollvēbers šoreiz prata mums izmukt, gan viņa diena pienāks. Tev tomēr drīz būs jāatgriežas Kopenhagenā. Galvu augšā, veco zēn? Mēs taču vēl nekļūstam veci."

Uzdevums, kas bija jāveic kapteinim Hartugam, tiešām nebija mazais. Admirālis bija viens no nedaudzajiem, kas jau toreiz zināja Hitlera nākotnes plānus. Viņš zināja par nāk. gados jau draudošo lielo karu sadursmi. Tāpat viņš zināja, ka nākamajā kara uzliesmojumā Dānijai būs ārkārtīgi nozīmīga loma. Dānijas stratēģiskais stāvoklis dod iespēju pilnīgi kontrolēt visu kuģniecību Baltijas jūrā. Saūdzinot ar Skandināvijas un Baltijas valstīm, Vācijas robeža ar Baltijas jūru ir nieciņa: tikai viena desmitā daļa no krastmalas bija vācu kontrolē. Tas tomēr nekad nav kavējis uzpūtīgos ģermāņus jau no seniem laikiem Baltijas jūru bramaniģi dēvēt par „Deutches Meer". Kanariss arī zināja, ka vara, kas kontrolēs svarīgos jūras šaurumus, kuŗi Dāniju šķir no Zviedrijas, var aizcirst krievu logu uz Rietumiem un visu Padomju Baltijas jūras floti vārda tiešā nozīmē iesprostot kā pudelē. Protams, Baltijas jūra tad būtu slēgta arī ikvienas citas valsts kuģiem. Okupēt mazās Baltijas valstis tad būtu tīrā bērnu spēle. Vāciem draudzīgai Somijai tad varētu noteikt, ko un kad tā drīkst eksportēt un importēt. Zviedrija un Norvēģija tad būtu pastāvīgā šacha stāvoklī un, lai Dievs tām žēlīgs, ja tās iedomātos taisīt kādas muļķības.

Un tā kapteinis Hartungs, līdzās kominterna spiegu apkarošanai, saņēma jaunus uzdevumus. Lai vajadzīgā brīdī nodrošinātu pilnīgu vācu noteikšanu Baltijas jūrā, vācu slepenajam dienestam bija jānovieto savi aģenti gar visu jūrmalu. Kanariss vēlējās, lai Hartunga spiegi būtu ik pa 50 jūdzēm. Katrā Baltijas jūras ostā bija jāatrod aģenti, kas ziņotu par visu kuģu kustību. Berlīne vēlējās arī zināt katra kuģa kapteiņa vārdu, komandas lielumu, kuģa kravas nosūtītāju un saņēmēju, kravas lielumu un ostu noliktavu plānus. Šo nodomu reālizācija prasīja lielus līdzekļus, bet admirālis piebilda: „Nauda, ko mēs šeit izdosim, nesīs bagātīgus augļus. Horst, mums nebūs jāgaida ilgi. Es zinu, ka tas tev prasīs daudz darba, bet Lielvācijas dēļ mums jāņes upuri. Arī es gandrīz ik dienas strādāju 20 stundas. Vēl viena lieta: paturi acīs vaļā, vērojot politiskos notikumus. Labā spārna partijas var būt mums kādreiz ļoti noderīgas. Es negribētu piedzīvot dienu, kad mūsu karavīriem, iesložot sviesta un alus paradīzē, būtu jāļej omulīgo un vientiesīgo dāņu asinis." Pēdējie admirāļa vārdi nozīmēja ne vairāk, ne mazāk, ka kapteinim Hartungam bija jāsagatavo Dānija Hitlera okupācijai. Ja citus uzdevumus veicot gadījās pa kļūmei, tad Dānijas sagatavošanu okupācijai Hartungs veica perfekti: vācu armija Dānijā iesloja bez viena šāviņa.

Turpinājumā: Ellera Pontopidana firma.

ĢIRTS SALNAIS

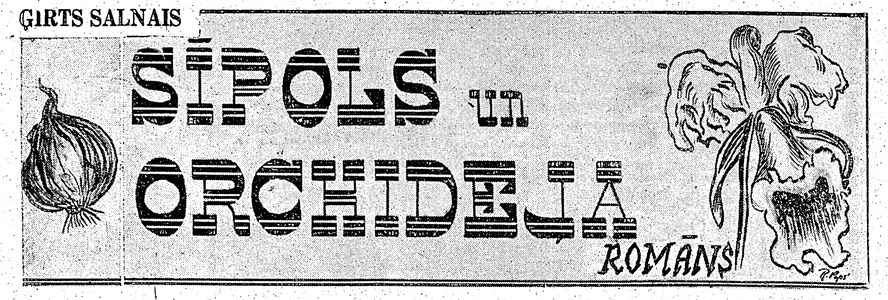

12. turpinājums

Viņi izbrauca alejā gar upi. Abpus ceļam auga ozoli vēl no Viņnija un Lotes Gerriku laikiem. Tie bija „baltie" ozoli, augsti simtpēdnieki, par tuvu sastādīti, izstiepušies — taisni, kā mastu koki, un tikai biezi, kupliem galotņu kamoliem, kā palmām. Ratiem kāpinot ātrumu, ceļa asfalta segums tālu priekšā, gaismas un ēnu svītrots, gurdināja acis. Laila, neapjauzdama, pamazām atlaida gāzes paminu.

„Pārstrādājies?" Pēteris jautāja uzsvērti vienaldzīgi, gari nožāvādamies.

„Kā," otra nevērība viņu aizvainoja, „esmu strādājusi visu diennakti. Man bija nakts dežūra."

„A," viņš sakaunējās, „es kaut ko sajaucu. Ja nejūties labi, aizvedīšu tevi mājās un braukšu pats atpakaļ."

„Jā, paldies, un tad skriesi kā apsēsts," viņa saīga. Motors pēkšņi iešņācās. Ātrums strauji pieauga.

Pēteris, pamanījis satiksmes zīmi, draudzīgi pavīpmāja:

„Tu pārskatījies. Atļautais ātrums šinī iecirknī nav piecdesmit divi, bet divdesmit pieci. Mēs lasām no kreisās uz labo pusi."

Viņai zobgalība patika un izvilināja smaidu. Sejā pēkšņi ieviesās dzīvība un košums. Rati atguva rāmo gaitu.

„Tā tikai bija nakts," uzmanīgi atturēdama žāvas, viņa nopūtās. „Katru stundu vismaz viens sakāvies vai ievainots auto klizmās. Beigās divi līdz nāvei piedzēruši un tomēr nav dabūjuši galu, saskrienoties mašīnai pret mašīnu uz Aberdīnas - Oleandrijas tilta. Pēc visa tā vēl bija jābāž trako kreklos. Viens bija aberdīnietis. Bet tas arī pa visu nakti vienīgais. Citi visi oleandrieši."

Lūk, te ir nepārprotami redzamas aberdīniešu ieražu priekšrocības. Gerriku policijas priekšnieki jau gadu desmitiem uztur rīkojumu restorāniem, ka tikai maltīti ieturējušiem drīkst izsniegt dzērienus, stiprākus par alu. No tā nāk vairāki labumi. Restorānos nebojājas pārtika, pārtikas veikalu apgrozība aug, un dzērājam mazāk reibst. Un brīvība nemaz tik ļoti netiek ierobežota. Ja aberdīnietis, nu, taisni nevēlētos pasūtināt ēdienu no virtuves, viņš var, sūkdams alu, piekost šokolādes konfektes, turpat no bāra. Tajās ir iekšā liķieris vai viskijs. Tā viņš dabū reizē dzērienu, piedzērienu un uzkožamo. Oleandrietis tika dzer. Viņam tas palicis no pionieru laikiem, kad bārā diezgan droši varēja rīkoties tikai ar vienu roku. Otra bija jātur pa ķērienam pēc šaujamā . . . Ā, sākumā aizmirsu iestarpināt, ka pārtikas rūpniecības un tirdzniecības un spirta un divu slavenu alus brūžu akcijas pieder Gerriku atvasēm dažādās svainības pakāpēs."

Laila šķelmīgi un pateicīgi pasmaidīja:

„Vai tas bija jaunākais anekdots, lai man neļautu aizmigt pie stūres? — Paldies. Bet es jau lēnām atjēdzos," tomēr par spīti pašas apgalvojumam, atkal aizturēja žāvas un grūtsirdīgi nopūtās: „Aberdīna būtu laba pilsēta, ja neapniktu gerrikošana. Gerriks Gerrika galā."

„Nebūtu tā, nebūtu Aberdīnas. Tas lopu pārītis vien tik tālu nebūtu ticis," Pēteris padevīgi paplēta rokas.

Viņi novirzījās no alejas starpvalstu auto ceļā. Saruna pārtrūka, kamēr Laila dabūja ratus labās malas slejā, un pēc brīsniņa nogrieza klusā, platā ielā, kur pirmā zīme ceļmalā vēstīja, ka viņi tuvojās Inženierzinātņu kolledžai, otrā — aizliedza braukt ātrāk par 20 jūdzēm stundā.

„Runājot par Gerrikiem, man tev jāpasaka, ka mans šefārsts rīko pikniku, uz kuru man jāierodas plīst vai lūst," Laila atsāka sarunu.

„Kas ir tavs šefārsts?"

„Kā tu domā — kas?" viņa sasmējās sirsnīgi, bet gandrīz bez skaņas. „Gerriks. Maksimiliāns Gotlobs Gerriks."

„Nujā, viens no vairākiem tūkstošiem . . ."

„Bet uz pikniku man jābrauc. Un nu ir tas, kas man nepieciešams. Vai nu Olem vai tev, no svētdienas par nedēļu, būs jātēlo mans līgavainis."

„Kas?"

„Nu ne gluži līgavainis. Teiksim — nu tāds, ar ko es eju „stedī".

Pēteris sapīka.

Amerikāņu zēnu un meiteņu savstarpējo medību likumu sarežģītie un atklāti atzītie veidi viņu mulsināja. No ārpuses likās viss tik bezgala vienkārši un skaidri. Tikko sāka domāt un bērnu un jauniešu attieksmes vērtēt no citas puses, visa oficiālā morāle un izdarības runāja pretī dabiskām iespējām.

„Varbūt tu man vismaz vari paskaidrot, ko īstenībā nozīmē „going steady", „going by telephone", „going ape"? Vienīgais, kas man būtu skaidrs, ja kāds man teiktu — going to hell".

Lailai patika Pētera lielais sašutums. Sejā ieviesās dzīvīgs siltums.

„Pārtulkot es tev varu," viņa priecājās. „Going steade — vilkt līdz nāvei, going by telephon — karāties vadā, going ape — pāriet pērtiķī. Un šoreiz tev vai Olem būs „jāpāriet pērtiķī."

Puisis sakaitināts atmeta ar roku:

„Ole tajā dienā tev nevar palīdzēt. Viņam jābrauc uz Čikāgu skatīties izstādi. Buldozeri, ekskavātori — vienā vārdā — visādi zemes racēji un gludinātāji, sākot no puķu dobēm, beidzot ar kapu bedrēm. Veikala lieta."

„Nu, tad tev jāuzņemas šis upuris. Es nevaru bez pavadoņa. Ikviena sieviete manos gados vai drusku vecāka man tādās reizēs neizbēgami jautā — un kur jūsu zēns? — Man nav. — Un esmu divdesmit pieci gadi veca — un man nav! Es nevaru vairs redzēt viņu uzvaras pilnos smaidus, un dzirdēt to nožēlotājas nopūtas. Viņu līdzjūtība taisni brēc gavilēs „Nožēlojamā vecmeita!"

„Nu, ļoti labi, bet tavs šefārsts ir Gerriks."

„Un kas par to? Ja viņš arī nesauktos Gerriks, bet kāds Skīvies vai Birs, tas tā kā tā nāktu no Gerrikiem. Necels jau nu viņi savā slimnīcā par šefārstu kādu nezināmo."

„Nujā, saprotams, Bet Metuzāls Gerriks . . ."

„Kas ir Metuzāls Gerriks?"

„Ja tu to vairs neateceries, mums jālaižas projām no Aberdīnas. Metuzāls Gerriks ir visu Gerriku Gerriks — Patiesās ticības brālības priekšnieks."

„Ā . . . Protams, zinu . . . Tas ir interesants cilvēks," Laila kļuva nopietna un neslēpa ziņkāri. „Ko viņš grib?"

Pēteris tā kā atsala. Gluži nesakarīgi bija kaut kas ieķēries kaklā un jāizklepo. Bet viņš tika ar to ātri galā un sacīja vienaldzīgi:

„Metuzāls ielūdz tevi, Oli un mani šo svētdien pie sevis. Un — kaut izstieptos — mēs nevaram neiet. Šā vai tā — viņam Aberdīnā visi gali rokās. Man viņš riebjas, bet . . . kur tu skriesi?"

„Nesaprotu — kāda vaina? Man viņš nemaz neriebjas. Es labprāt braukšu pie Metuzāliem."

„Bet tur, droši vien, būs arī tavs Maksimiliāns — Gotlobs. Un Metuzāls skaidri zina, ka es un tu neesam nekādi saderinātie."

„Mēs būsim pie Metuzāla parīt un pie Gotloba vai Maksimiliāna — pēc nedēļas. Pa nedēļas laiku cilvēks te var saderināties, apprecēties un būt jau beigts. Tas nebūtu nevienam nekāds pārsteigums," viņa brīsniņu nepacietīga gaidīja paskaidrojumus. „Nu, ko tu klusē?" Skatiens paskrēja nost no ceļa uz puiša pusi. Tas bija drusku žultains, Viņas piezīme bija neslēpti īgna. „Laikam jūties ļoti neērti?"

(Turpinājums sekos)